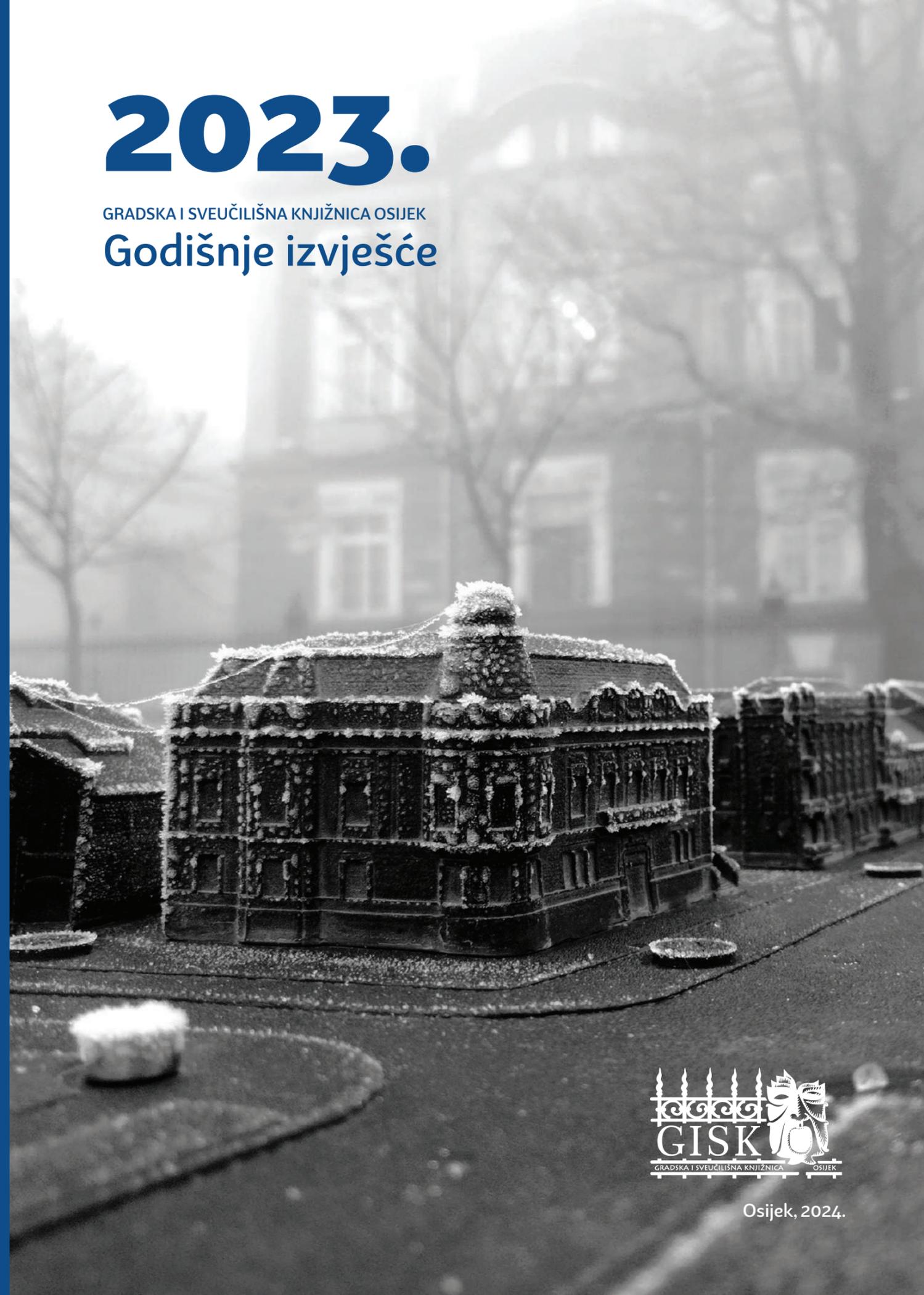

2023.

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA OSIJEK

Godišnje izvješće

Osijek, 2024.

2023.

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA OSIJEK

Godišnje izvješće

Osijek, 2024.

Nakladnik
Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

Za nakladnika
Dubravka Pađen-Farkaš

Izveštaj uredile
Marijana Špoljarić Kizivat, Merien Hadrović

Grafičko oblikovanje
Davor Vrandečić

Tisak
Studio HS internet, Osijek

SADRŽAJ

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA OSIJEK	4
IZGRADNJA ZBIRKI - NABAVA KNJIŽNIČNE GRAĐE	10
OBRADA GRAĐE	13
KORISNICI I KORIŠTENJE KNJIŽNIČNE GRAĐE	15
INFORMATIVNO - REFERALNA DJELATNOST	18
INFORMATIZACIJA	20
DIGITALNA KNJIŽNICA	21
KULTURNO - PROMOTIVNA DJELATNOST	22
PEDAGOŠKO-ANIMATORSKE AKTIVNOSTI S DJECOM I MLADIMA	26
IZDVAJAMO	30
AMERICAN CORNER OSIJEK	35
AUSTRIJSKA ČITAONICA	37
KNJIŽNIČNA GRAĐA I USLUGE ZA POTREBE NACIONALNIH MANJINA	39
RAZVOJNA MATIČNA SLUŽBA	40
STRUČNI RAD DJELATNIKA KNJIŽNICE	42
DJELATNICI	44
GISKO U MEDIJIMA	51
FINANCIRANJE	59

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA OSIJEK

Povijesni pregled

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek svečano je otvorena u nedjelju, 6. veljače 1949. godine, a s radom je započela u utorak, 8. veljače. Osnovana je odlukom Gradskog narodnog odbora grada Osijeka kao Gradska knjižnica, nastavljajući tradiciju javnih, pučkih knjižnica i čitaonica grada Osijeka te Knjižnice Gradskog narodnog odbora Gornji Grad, koja djeluje od prosinca 1947. godine. U sastav Knjižnice ulazi i Knjižnica Gradskog narodnog odbora Donji Grad, osnovana 1948. godine, kao Područni odjel Donji Grad.

Knjižnica je nekoliko puta mijenjala adresu, a 1957. godine seli u spomenik kulture iz razdoblja secesije; gradsku vilu u kojoj je prije Drugoga svjetskog rata živio osječki gradonačelnik Vjekoslav Hengl, gdje je Središnja knjižnica smještena i danas. Osim već spomenutog Ogranka u Donjem Gradu, Knjižnica je 1971. godine otvorila Ogranak u Industrijskoj

čtvrti, 1980. godine u Retfali, 1996. godine na Jugu II, a 2017. Ogranak Novi Grad.

Za razvoj Knjižnice značajne su: 1954. godina, kada se, u sklopu Knjižnice, otvara zaseban Dječji odjel te se uspostavlja nova organizacijska struktura sa zasebnim posudbenim odjelima; godina 1961., kada je, kao narodna, Knjižnica dobila Obvezni primjerak RH; godina 1975., kada osnivanjem Sveučilišta u Osijeku Gradska knjižnica, kao jedan od osnivača, proširuje svoju djelatnost i preuzima funkciju i zadatke središnje sveučilišne knjižnice te mijenja naziv u Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek; godina 1982., kada je osnovana Regionalna matična služba za potrebe knjižnica Slavonije i Baranje, kao druga u Hrvatskoj.

Sredinom 1992. godine pristupilo se obnovi Knjižnice, kada je, u sklopu posjete predstavnika Ministarstva vanjskih poslova Republike Austrije, dogovorena pomoć Republike Austrije u obnovi, uređenju i opremanju

Austrijske čitaonice, kao i otklanjanju dijela drugih šteta nastalih tijekom ratnih razaranja koja su zadesila središnju zgradu Knjižnice. Austrijska je čitaonica svečano otvorena 1996. godine, a Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek od tada obavlja zadaću Središnje knjižnice Austrijanaca u Republici Hrvatskoj.

Ulazak u novo tisućljeće, osim pokretanja Bibliobusne službe u 2001. godini, obilježio je početak rada Kluba za mlade 2003. godine, American Cornera Osijek, koji je, kao prvi u Hrvatskoj, otvoren u svibnju 2005. godine, te Mediateke otvorene 2006. godine.

Od 2006. godine Gradska i sveučilišna knjižnica intenzivno radi na poboljšanju uvjeta rada i kvaliteti usluga na svim odjelima. Tako u 2012. godini ogranak Retfala i Industrijska četvrt počinju raditi cijeli dan. Iste godine Ogranak Industrijska četvrt dobio je pristup za invalide, a 2013. godine pristup za invalide izgrađen je i u Ogranku Retfala.

¹ Utorak je bio prvi radni dan, budući da knjižnica ponedjeljkom nije radila

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek najveća je knjižnica istočne Hrvatske koja broji **567.033** sveska knjiga, zapošljava **54 djelatnika** u središnjoj zgradi te u 5 ogranaka smještenih u pojedinim osječkim naseljima. Cjelodnevnom otvorenošću pokušava zadovoljiti informacijske potrebe svih zainteresiranih stanovnika Osijeka i okolice, od kojih su **11.233** odlučila biti aktivnim članovima i koristiti neke od brojnih usluga koje Knjižnica pruža.

567.033
svezaka knjiga

11.233
korisnika

54
djelatnika

U 2013. godini klimatiziran je prvi kat Središnje knjižnice, a u 2014. prizemlje zgrade, čime je korisnicima omogućen ugodniji rad i boravak u svim prostorima tijekom ljetnih mjeseci.

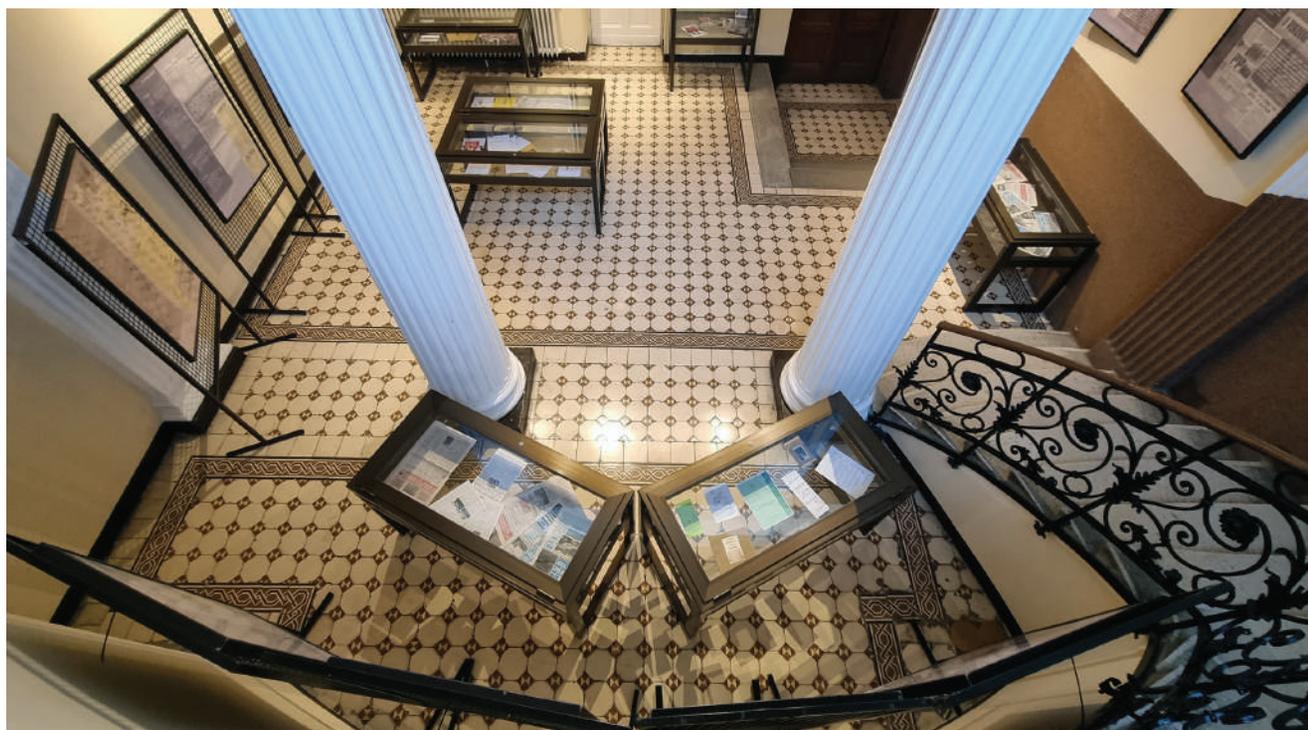
U 2015. godini je zbog starosti i učestalih kvarova vozila ugašena bibliobusna služba. Iste je godine reorganizirana Medioteka te ona prestaje postojati kao zaseban odjel unutar glavne zgrade knjižnice, a građa se raspoređuje na sve, kako vanjske, tako i na odjele unutar središnje zgrade. U dotadašnji prostor Medioteka, koji je sredstvima Američkog veleposlanstva preuređen u suvremeni multimedijalni prostor, preseljen je American Corner Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek.

Jedan od osnovnih problema Knjižnice, još od 70-ih godina prošlog stoljeća jest nedostatak prostora potrebnog, kako za smještaj fonda, tako i za provođenje svih onih poslova, redovnih i razvojnih, kao i aktivnosti karakterističnih za jednu suvremenu knjižnicu. Kako problem razdvajanja na dvije zasebne ustanove: Gradsku knjižnicu kao javnu narodnu knjižnicu općeznanstvenog tipa i Sveučilišnu knjižnicu na novoj lokaciji sveučilišnog kampusa do danas nije riješen, Knjižnica se tijekom svih ovih godina nastojala prilagoditi uvjetima kako bi korisnici što manje osjetili taj nedostatak. Osim dva neuvjetna spremišta (jedno u sveučilišnom kampusu, a drugo na Vinkovačkoj cesti 63d), sve prostorije i hodnici, od podruma do tavana, prekriveni su policama, koje dosežu nestandardne visine za smještaj knjižnične građe. Izgradnja nove zgrade za potrebe sveučilišne knjižnice trebala je u velikoj mjeri riješiti nedostatak prostora, no iako je sredinom 2015. godine položen kamen temeljac za izgradnju buduće zgrade nove Sveučilišne knjižnice i multimedijalnog centra (SKIMCO) te je radovima od 2016. do 2018. godine izgrađena betonska konstrukcija buduće knjižnice, završetak radova još je uvijek neizvjestan, a Knjižnica je i dalje prisiljena pronalaziti nova, privremena rješenja za svoj svakodnevni rad.

Proteklih godina redovito je obavljano tekuće investicijsko održavanje i proveden je niz građevinskih zahva-

ta, kako na matičnoj zgradi Knjižnice, tako i u ograncima. Iako je prostor ogranka Jug 2 novoobnovljen, od kolovoza 2023. godine, zbog prokišnjavanja krovišta, privremeno je zatvoren. U 2023. godini u matičnoj zgradi izvršena je rekonstrukcija balkonskih vrata na Studijskoj čitaonici, zamijenjena je stolarija na Odjelu obrade (3 prozora) kao i na Posudbenom odjelu (2 prozora). Napravljena je rekonstrukcija grijanja i ugrađeni su termostatski ventili. Svi su radovi izvedeni u skladu s uputama nadležnog konzervatorskog odjela, kao i s Glavnim projektom, a financirani su od strane Ministarstva kulture i medija te vlastitim sredstvima.

Knjižnica s dvojnou funkcijom

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek (GISKO) djeluje kao knjižnica s dvojnou funkcijom:

- **središnja gradska narodna knjižnica** Grada Osijeka i matična narodna knjižnica Osječko-baranjske županije (matična djelatnost za narodne i školske knjižnice Osječko-baranjske županije);
- **matična sveučilišna knjižnica** Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku (matična djelatnost za visokoškolske i specijalne knjižnice u sastavu sveučilišta, matična djelatnost, za svoje područje djelovanja, za samostalne općeznanstvene knjižnice i specijalne knjižnice te za knjižnice i za druge pravne i fizičke osobe čije su knjižne zbirke ili njihovi dijelovi registrirani kao kulturno dobro)

Unutarnje ustrojstvo

URED RAVNATELJA

TAJNIŠTVO

pododsjek kadrovskih, stručnih i pomoćnih poslova

RAČUNOVODSTVENO-FINANCIJSKA SLUŽBA

pododsjek za računovodstvo / pododsjek za knjigovodstvo

SLUŽBA ZA INFORMATIČKU POTPORU

SLUŽBA NABAVE

SLUŽBA OBRADE

odsjek katalogne obrade / odsjek sadržajne obrade

RAZVOJNA/ MATIČNA SLUŽBA

ODJEL ZA RAD S DJECOM I MLADIMA

odsjek igraonice i igroteke / odsjek klub za mlade

POSUDBENI ODJEL

odsjek za odrasle / odsjek za djecu / odsjek mediateke

odsjek knjigovežnice

ODJEL STUDIJSKE ČITAONICE

odsjek zavičajne zbirke i ostalih zbirki / odsjek periodike
odsjek međuknjižnične posudbe / odsjek za pretraživanje baza podataka/

odsjek reprografskih usluga

odsjek Austrijske čitaonice/ odsjek American Corner

Posudbeni odjel Knjižnice – odsjek za odrasle i odsjek za djecu - djeluje na sljedećim lokacijama:

Središnjica
Gornji grad,
Europska avenija 24

Ogranak
Industrijska četvrt,
Vinkovačka 66 d

Ogranak
Donji grad,
Trg bana J. Jelačića 24 a

Ogranak
Jug II,
Opatijska 26 f

Ogranak
Retfala,
Lj. Posavskog 30

Ogranak
Novi grad,
Martina Divalta 132

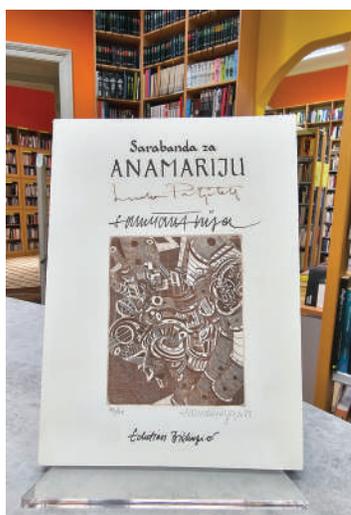
Ogranci Knjižnice ustrojeni su prema Standardima za narodne knjižnice i nisu podružnice u smislu Zakona o ustanovama.

Stanje zbirki

Knjižnica raspolaže ukupnim knjižničnim zbirkama od (stanje 31. prosinca 2023.):

KNJIŽNIČNE ZBIRKE (stanje 31.12.2023.)		
567.033	knjige	
866	naslova tekuće periodike	(141 naslov novina; 725 naslova časopisa)
14.219	jedinica AV građe	
1.380	jedinica e-građe na prijenosnim medijima	
643	e-knjige	
972	igre i igračke	
65.923	primjerka ostale građe (sitni tisak, zemljopisne karte, note i izložbeni katalozi)	

POSEBNE ZBIRKE (stanje 31. prosinca 2023.)		
Zavičajna zbirka Grada Osijeka Mursiana	7.660 sv.	60 jed. neknj. građe
Zbirka knjiga s autografima	613 sv.	
Spomenička zbirka	628 sv.	
Legati (ostavštine)	oko 11.500 sv.	
Grafička zbirka	359 sv.	
Obvezni primjerak RH	177.776 sv.	12.155 jed. neknj. građe
Zbirka magistarskih radova i doktorskih disertacija	4.034 sv.	
Austrijska čitaonica	8.340 sv.	328 jed. neknj. građe
American Corner	1.994 sv.	152 jed. neknj. građe
Medioteka	8.137 jed. neknj. građe	
Bibliotekarstvo – dokumentacija – informacija	2.097 sv.	

LEGATI

Legati su otkupljene, poklonjene ili oporučno ostavljene privatne zbirke u knjižnicama, privatne knjižnice znamenitih ljudi koje su javno dobro, njihove ostavštine. Knjižnica čuva sljedeće legate:

LEGATI (stanje 31. prosinca 2023.)	
Zbirka Viktora D. Sonnenfelda	filozofija, sociologija, povijest
Zbirka Rudolfa F. Magjera	književnost, grafike, fotografije
Zbirka Miroslava Pollaka	religija, društvene znanosti
Zbirka Pavla M. Rakoša	književnost
Zbirka Danice i Ante Pinterovića	književnost, povijest, zemljopis
Zbirka Vjekoslava i Matilde Hengl	književnost, povijest umjetnosti, povijest
Legat Huga Gottschalka	

Obvezni primjerak RH

Po završetku tiska, nakladnik koji ima sjedište u Republici Hrvatskoj dužan je besplatno i o vlastitu trošku, sukladno Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19, 114/22) i Pravilniku o obveznom primjerku (NN 66/20) dostavljati obvezne primjerke, neovisno o tome jesu li u analognom i/ili digitalnom obliku, u propisanom broju primjeraka Službi obveznog primjerka Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Obvezni primjerak koji pristizuje u Nacionalnu i sveučilišnu knjižnicu u Zagrebu dio je izgradnje nacionalne zbirke knjižnične građe Croatica kao kulturnog dobra.

Knjižnice u sustavu obveznog primjerka jesu Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, sveučilišne knjižnice u Splitu, Osijeku, Puli i Rijeci, kao i u Mostaru, općeznanstvene knjižnice u Dubrovniku i Zadru.

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek prima obvezni primjerak od 1961. godine kao jedina knjižnica u kontinentalnom dijelu Hrvatske, osim Zagreba. Pravilnikom o obveznom primjerku (NN 66/2020) obvezni primjerak za GISKO prestao je biti cjelovit te knjižnica prima knjige, časopise i zbornike financirane ili sufinancirane javnim sredstvima te novine.

Zbirka Obveznog primjerka broji 177.776 sv. inventariziranih knjiga i 12.155 sv. neknjižne građe, oko 1.000 naslova tekuće periodike (135 naslova novina; 725 naslova časopisa) te više od 70.000 primjeraka ostale građe (sitni tisak, zemljopisne karte, note i izložbeni katalogi).

Tijekom 2022. i 2023. godine, Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske kreće u primjenu novog programa pod nazivom Razvoj i primjena metodološke osnove za vrednovanje Pravilnika o obveznom primjerku, a kako je Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek jedina matična knjižnica, koja u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske, prima obvezni primjerak, zbog nedostatnosti spremišnog prostora i usporene dinamike izgradnje nove zgrade sveučilišne knjižnice, odlučuje se da i dalje prima monografske i serijske publikacije, a u prijedlogu izmjene Pravilnika odustaje se od novina.

Županijski obvezni primjerak

Kako je Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek ujedno i županijska matična narodna knjižnica, nakladnici, svaka fizička ili pravna osoba koja ima sjedište na području Osječko-baranjske županije i objavljuje ili proizvodi tiskane publikacije, publikacije na elektroničkom prijenosnom mediju ili u drugim materijalnim oblicima namijenjenima javnosti dužni su dostavljati knjižnici Županijski obvezni primjerak.

Županijski obvezni primjerak zakonska je obveza na području županije sa svrhom stvaranja zavičajne zbirke, sukladno članku 39., stavku 5 Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19, 114/22) i Pravilnika o obveznom primjerku (NN 66/20). Budući da je županijski obvezni primjerak kao zakonska obveza od samog početka, na neki način, bio prepušten isključivo izdavačima, dostava županijskog obveznog primjerka nikada nije do kraja zaživjela niti je on ostvario svoju svrhu. Njegova dostava uvelike je ovisila, a i danas ovisi, o povezanosti pojedinih izdavača s knjižnicama. S obzirom na mali udio županijskog obveznog primjerka u ukupnom fondu zavičajnih zbirki, neophodno je točno definirati model županijskog obveznog primjerka.

Tijekom 2023. godine dostavljeno je 227 sv. tiskane građe županijskog obveznog primjerka koji je, sukladno potrebama, uvršten u različite zbirke, najviše u Zavičajnu zbirku.

Zbirka magistarskih radova i doktorskih disertacija

Zbirka magistarskih radova i doktorskih disertacija okuplja magistarske radove i doktorske disertacije obranjene na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i na drugim sveučilištima u Republici Hrvatskoj te **broji 4.034 jedinice građe**. Primarna je zadaća Zbirke, sustavno od 1975. godine, prikupljati, obrađivati, davati na korištenje te trajno pohranjivati i čuvati magistarske radove i doktorske disertacije obranjene na matičnom sveučilištu – Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Prinove disertacija Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku izdane u razdoblju od 2021. do 2023., njih 103, okupljeno je u biltenu prinova: <http://161.53.208.100/bib/174/>. U istome razdoblju zaprimljena je 21 tiskana disertacija Sveučilišta u Zagrebu, točnije Prirodoslovno-matematičkog fakulteta.

Važno bi bilo naglasiti kako knjižnica čuva tiskane primjerke disertacija, dok se u Repozitoriju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku pohranjuju digitalne inačice 29.500 završnih, diplomskih i specijalističkih radova, 709 disertacija i magistarskih radova.

Zavičajna zbirka Mursiana

Zavičajna zbirka Mursiana okuplja knjižničnu građu od značaja za grad Osijek: građu objavljenu u Osijeku, građu čiji su autori rođeni u Osijeku, neko vrijeme živjeli ili su svojim radom pridonijeli njegovu razvoju te građu o Osijeku i Osječanima izdanu bilo gdje u svijetu. **Zbirka broji ukupno 8.273 jedinice knjižne građe, od toga su 613 svezaka knjige s potpisima autora.**

Osim kupovinom, građa za potrebe zavičajne zbirke nabavlja se putem zavičajnog županijskog obveznog primjerka, kao i iz brojnih donacija građana i pravnih osoba.

U Hrvatskom arhivu *weba* dostupna je Virtualna zavičajna zbirka Osijeka nastala u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom Zagreb. Virtualna zbirka pretraživa je na: <https://haw.nsk.hr/zavicajne-zbirke/>.

Zahvaljujući brojnim donacijama građana, kao i nabavom iz antikvarijata, fond Zavičajne zbirke u 2023. uvećan je za 5,6 %. Tijekom 2023. bilježi se nekoliko značajnijih donacija za Zavičajnu zbirku.

Donacijom nasljednika rodbine obitelji Mayer, Knjižnici je darovan Blagajnički dnevnik Hrvatske gradjanske čitaonice u gornjem Osijeku iz 1893. Pretpostavlja se da je Milutin Mayer (književnik, učitelj, aktivan u Klubu hrvatskih književnika u Osijeku) u vrijeme rada u Osijeku (od 1917. do 1921.) donio dnevnik kući.

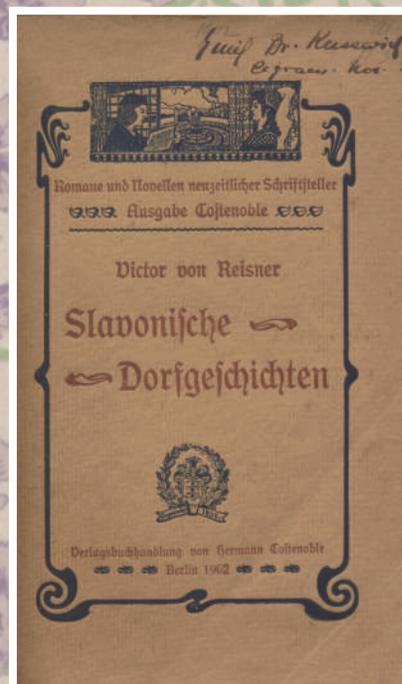
Gospođa Vesna Njikoš Pečkaj, kći hrvatskog skladatelja, etnomuzikologa, melografa i doajena hrvatske tamburaške glazbe Julija Njikoša i poznate hrvatske pjevačice zabavnih, narodnih i starogradskih pjesama Vere Svoboda, donirala je Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek dio ostavštine njezina pokojnog oca, hrvatske narodne pjesmarice, notne zapise i monografije folklorne glazbe.

Muzej Slavonije iz zbirke duplikata darovao je za fond zavičajnih novina Narodnu obranu (12 godišta), različite brojeve iz razdoblja 1903.-1914. tiskanih u Osijeku, u Prvoj hrvatskoj dioničkoj tiskari, zatim Hrvatsku obranu (10 godišta) iz 1915.-1928. također izdanu u Osijeku te Narodnu obranu (4 godišta) iz 1929.-1941. izdanu u Đakovu.

BDI zbirka

BDI zbirka (Bibliotekarstvo – Dokumentacija – Informacija) zbirka je knjižnične građe s područja knjižničarstva, informacijskih i srodnih znanosti, namijenjena knjižničarima, studentima knjižničarstva i drugim stručnjacima s područja knjižničarstva i informacijskih znanosti, ali i svim zainteresiranim korisnicima Knjižnice. U sklopu Zbirke, sustavno od 80-ih godina 20. stoljeća, prikuplja se sva domaća stručna literatura s područja knjižničarstva i informacijskih znanosti, najznačajnija djela s područja arhivistike i muzeologije te značajna literatura na stranim jezicima, pretežno engleskom i njemačkom.

BDI zbirka **broji 2.097 sv. knjižne građe.**

IZGRADNJA ZBIRKI - NABAVA KNJIŽNIČNE GRAĐE

Izgradnja zbirke Knjižnice i nabava nove građe odvijala se u 2023. godini u skladu s temeljnim zadaćama Knjižnice u njezinoj dvojnoj misiji gradske, odnosno narodne i sveučilišne knjižnice:

1. Nabava knjiga, periodike i druge tiskane građe, kao i građe na drugim medijima (AV, CD, CD-ROM i dr.) u skladu sa zahtjevima Standarda za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj s ciljem zadovoljavanja različitih informacijskih potreba korisnika Knjižnice – građana Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije, kao i drugih korisnika.
2. Nabava građe i osiguravanje pristupa informacijama i knjižničnoj građi za potrebe visokoškolske naobrazbe i znanstveno-istraživačke djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Podaci o prinovljenoj građi

Vrsta građe	Ukupan broj naslova	Ukupan broj primjeraka
Knjige - tiskana	6.917	12.999
AV građa	36	36
E-građa	24	24
Igračke	13	13
Novine	141	13.834
Časopisi	725	3.851
Ostala građa		
Izložbeni katalogi	240	240
Sitni tisak - OP	262	262

Vrijedni darovi Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek u 2023. godini na poklon je dobila **grafičko-pjesničke mape „Sarabanda za Anamariju“ i „Haiku iz bolnice“ akademika Luka Paljetka**, jednog od najdarovitijih i najplodnijih hrvatskih književnika i prevoditelja. Građu je uredio, grafički opremio i Knjižnici **darovao Božo Biškupić**, dugogodišnji ministar kulture Republike Hrvatske. Pjesme su otisnute u 69 primjeraka te se u svakom nalazi i originalni crtež (tuš, tuš u boji) i deset grafičkih listova u tehnici bakropisa (2022.) Tina Samaržije.

Ukupna vrijednost donacije Biškupić Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek iznosi 4.000,00 €.

Prilikom svečanog potpisivanja sporazuma između Nacionalne knjižnice Széchényi iz Budimpešte i Mađarskog kulturnog kruga Zrínyi iz Osijeka, Nacionalna knjižnica Széchényi poklonila je Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek repliku Budimske kronike (izdane u povodu 550. obljetnice mađarskog knjigotiskarstva).

Prinovljena građa po načinima nabave

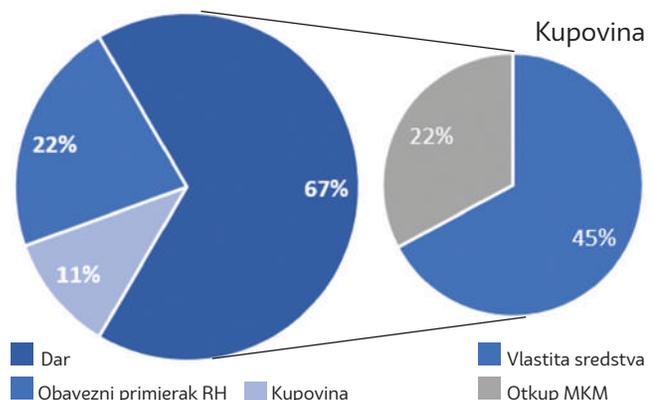
PODACI O PRINOVLJENOJ GRAĐI		
Način pristizanja knjižne građe	Ukupan broj naslova	Ukupan broj primjeraka
Kupovina	2.737	8.731
Obvezni primjerak RH	2.885	2.885
Dar:	1.295	1.383
Dar – fizičke osobe	318	353
Dar – pravne osobe	355	390
Dar Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijek	97	115
Dar – Magistarski i doktorski radovi	87	87
Dar – Otkup Min. kulture i medija – preneseno iz 2022.	325	325
Dar - Otkup Ministarstva znanosti	59	59
Dar Austrijske vlade	54	54
Ukupno	6.917	12.999

Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske mjeru otkupa knjiga za narodne knjižnice u 2023. godine provodilo je po **novom modelu**, kao pilot projekt, sukladno Uvjetima Javnog poziva, kriterijima i tijeku realizacije. Prema novom modelu otkupa, knjižnice nabavljaju građu kupovinom, na temelju iskazanih interesa za otkup knjiga, uvrštenih na popis A i popis B.

Otkupom Ministarstva kulture i medija kupljeno je 947 naslova u 2.916 primjeraka u vrijednosti od 55.000,00 €.

Bez obzira na promjene načina nabave vezane uz otkup Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, struktura po načinima nabave u omjerima je kao i prethodnih godina.

Knjige - struktura prema načinu nabave

Revizija i otpis

Vežano uz izgradnju i stručno sređivanje zbirke Knjižnice, u 2023. godini izvršena je revizija zbirke Posudbenog odjela Gornji grad, a proveden je i redovan godišnji otpis građe posudbenih odjela.

Ostala građa

AV -građa			
Vrsta građe	Način pristizanja	Ukupan broj naslova	Ukupan broj primjeraka
CD	Dar	12	12
	Obvezni primjerak RH	23	23
	Ukupno	35	35
Video kasete	Dar	1	1
	Ukupno	1	1

Elektronička građa			
Vrsta građe	Način pristizanja	Ukupan broj naslova	Ukupan broj primjeraka
CD-ROM	Obvezni primjerak RH	2	2
	Dar – fizičke osobe	2	2
	Kupovina	8	8
	Ukupno	12	12
DVD-ROM	Dar – pravne osobe	4	4
	Kupovina	1	3
	Ukupno	5	7
USB	Obvezni primjerak RH	5	5
	Dar	2	2
	Ukupno	7	7

I u 2023. godini Gradska i sveučilišna knjižnica, preko Službe nabave, prikupljala je darove fizičkih i pravnih osoba. Dio darovanih knjiga uvršten je u zbirke Knjižnice, a prekobrojni primjerci prosljeđeni su pojedinim osnovnoškolskim i srednjoškolskim knjižnicama, knjižnici osječčkog zatvora i dr.

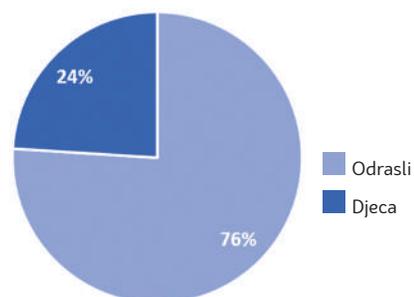
U povodu 14. veljače – Međunarodnog dana darivanja knjiga, Odjel za rad s djecom i mladima i 2023. uključio se u akciju „Čitam, dam, sretan sam – svoju knjigu daruj i tuđa srca obraduj!“. Darujući svoju knjigu ili slikovnicu drugom djetetu, uz objašnjenje zašto to radi i koliko će to drugom djetetu mnogo značiti, dijete uči koliko je lijepo i važno pomagati. Ove godine prikupljeno je 315 knjiga, a darovane su šticećenicima SOS Dječjeg sela Ladimirevci.

Struktura novih naslova kupljenih knjiga

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek u 2023. godini nabavila je knjižničnu građu u skladu s potrebama svih kategorija korisnika.

Fond Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek obuhvaća svu knjižničnu građu za djecu i odrasle, a izgrađuje se na osnovi Standarda za narodne knjižnice u RH, prema profilu i zahtjevima korisnika, postojećih i potencijalnih. Prema Standardima za narodne knjižnice u RH, knjižni fond županijske matične knjižnice, u pravilu, treba sadržavati 55 % beletristike, 45 % stručne, znanstvene i popularno-znanstvene literature, od koje najmanje 1 % čini referentna građa. U odnosu na dobnu strukturu korisnika, ukupan fond narodne knjižnice treba sadržavati najmanje 25 % knjižne građe za djecu i mlade.

Sredstva utrošena za nabavu građe - odrasli i djeca

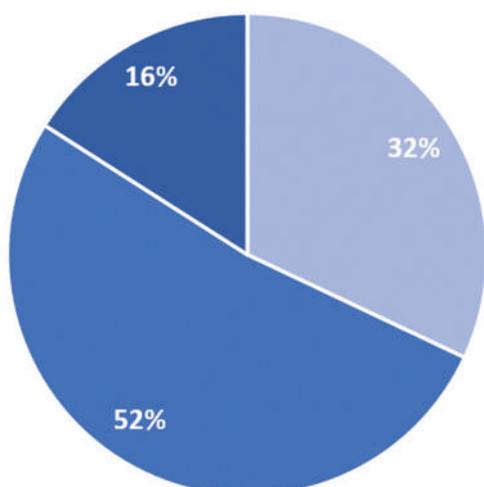
U 2023. godini građa je nabavljena od 89 različitih izdavača / dobavljača.

Fond Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek obuhvaća svu knjižničnu građu za djecu i odrasle, a izgrađuje se na osnovi Standarda za narodne knjižnice u RH, prema profilu i zahtjevima korisnika, postojećih i potencijalnih. Prema Standardima za narodne knjižnice u RH, knjižni fond županijske matične knjižnice, u pravilu, treba sadržavati 55 % beletristike, 45 % stručne, znanstvene i popularno-znanstvene literature, od koje najmanje 1 % čini referentna građa. U odnosu na dobnu strukturu korisnika, ukupan fond narodne knjižnice treba sadržavati najmanje 25 % knjižne građe za djecu i mlade.

Sukladno Standardima za narodne knjižnice u RH, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek nabavu je knjižne i neknjižne građe u 2023. izvršila u okviru preporuka s neznatnim odstupanjima u postotnim parametrima.

Ukupan broj primjeraka - literatura za odrasle

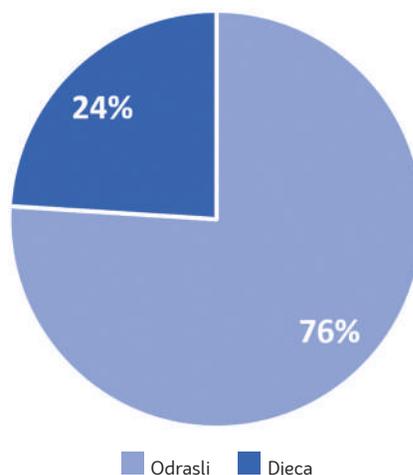

■ Znanstvena literatura ■ Strana beletristika ■ Domaća beletristika

U 2023. godini ukupno je nabavljen veći broj primjeraka domaće beletristike, u odnosu na prethodne godine.

Sredstva utrošena za nabavu građe - odrasli i djeca

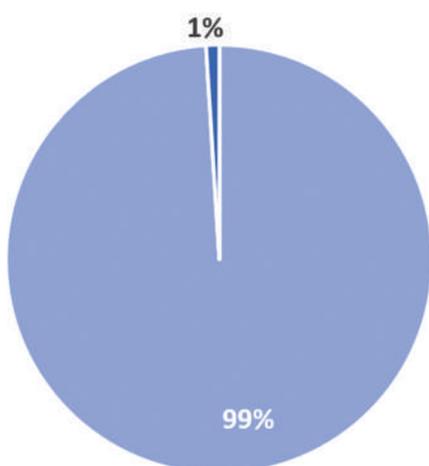

■ Odrasli ■ Djeca

Struktura pribavljene građe – periodika

Struktura pribavljene građe - periodika			
	Način pristizanja	Ukupan broj naslova	Ukupan broj primjeraka
Novine	Kupovina	8	9.796
	Obvezni primjerak RH	127	3.595
	Dar (pojedinaac, ustanova)	1	73
	Dar – Zavičajna zbirka	2	271
	Dar – Austrijska čitaonica	3	99
	Ukupno		141
Časopisi	Kupovina	23	1.056
	Obvezni primjerak RH	623	2.505
	Dar (pojedinaac, ustanova)	11	41
	Dar – Zavičajna zbirka	47	129
	Dar – Austrijska čitaonica	21	120
	Ukupno		725

Ukupan broj primjeraka - literatura za djecu

■ Beletristika ■ Popularno-znanstvena literatura

OBRADA GRAĐE

U 2023. Odjel obrade i Služba nabave reorganizirale su poslovanje vezano uz tehičku obradu građe i inventarizaciju prinovljene građe kupovinom i darom. Služba nabave preuzela je poslove tehničke obrade te počela s inventarizacijom u elektroničke knjige inventara građe prinovljene kupovinom i darom. Uvedene su elektroničke knjige inventara zamijenile sve popise darova, katalog akcesije, ubrzale su financijsku kontrolu, ubrzale knjižnično poslovanje vezano za inventarizaciju i signiranje, osigurale urednost knjiga inventara, olakšale naknadne izmjene u knjigama inventara, a u budućnosti će se ubrzati proces otpisa knjižne i neknjižne građe. Odjel obrade tehnički obrađuje i inventarizira građu prinovljenu OP RH, a sva ostala prinovljena građa tehnički se obrađuje i inventarizira u Službi nabave.

Zaključno s 2022. godinom, zaključene su sve knjige inventara u papirnom obliku, zaključen je Matični katalog u listićima i od 2023. godine **u potpunosti je obavljen prelazak na elektroničko poslovanje**. Matični katalog sadržan je u Holdingu kataložnog zapisa Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek.

Osim redovnih poslova formalne i sadržajne obrade prinovljene građe, posebna je pozornost posvećena održavanju lokalne, normativne i bibliografske baze (GISKO OPAC i SKOBŽ OPAC), ujednačavanju kataložne prakse u Knjižnici za sve vrste građe, analizi CROLIST programa s ciljem utvrđivanja zahtjeva za izmjenama i dopunama programa, upoznavanju s građom na suvremenim medijima, kao i obradi građe na stranim jezicima pribavljenim kupnjom ili darom te poslove vezane uz digitalizaciju građe i obradu periodičkih publikacija.

Knjižnica je aktivno uključena u sustav kooperativne katalogizacije Udruge knjižnica „Konzorcij CROLIST“.

Knjižnica je nastavila s aktivnostima na izgradnji i održavanju Skupnog kataloga Osječko-baranjske županije. U katalog su uključene knjižnica Centra za kulturu Čepin i 7 visokoškolskih knjižnice koje preuzimaju kataložne zapise.

Odjel obrade izrađuje Biltene prinova za svu vrstu građe, na svim medijima (http://161.53.208.100/cgi-bin/zelko?bib_bibmenu) te HTML katalog Zavičajne zbirke, DVD-a i CD-a (<http://baza.gskos.hr/liste/>).

Knjižnica, kao županijska matična narodna knjižnica, sudjeluje u sustavu za prikupljanje podataka radi provedbe prava na naknadu za javnu posudbu. Odjel obrade intenzivno je radio na stvaranju uvjeta za implementaciju prava na autorske naknade za javnu posudbu navođenjem autorskih podataka u kataložnim zapisima.

U sklopu Odjela obrade djeluje CIP ured koji izrađuje CIP zapis (Cataloging in Publication – Katalogizacija u publikaciji) za područje Slavonije i Baranje te Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku od 1986. godine. U 2023. godini izrađeno je **177 CIP zapisa**.

Odjel obrade, nakon što Povjerenstvo za provođenje revizije i otpisa knjižnične građe u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek odobri otpis knjižnične građe, briše otpisane jedinice građe kroz Integrirani knjižnični informacijski sustav „CROLIST“. U 2023. godini obrisano je **5.716** jedinica građe.

BIBLIOGRAFSKA BAZA – nastaje formalnom obradom knjižnične građe, navođenjem formalnih elemenata bitnih za identifikaciju određenog primjerka u knjižničnom katalogu

Bibliografska baza	
Katalogizacija u Skupnom katalogu CROLIST	1.482
Preuzimanje zapisa iz Skupnog kataloga CROLIST	5.552
Ukupno preuzeti zapisi iz SK CROLIST u Skupni katalog OBŽ	7.034
Preuzeti novi zapisi iz SK CROLIST za SKOBŽ/GISKO	8.672
Samostalno izrađeni novi kataložni zapisi	5.637

NORMATIVNA BAZA – nastaje u postupku katalogizacije, izrađuju se pregledne kataložne jedinice (osobne, korporativne, zemljopisne, obiteljske, tematske)

Normativna baza	
Izrađeno normativnih zapisa u GISKO-u	4.724
Izrađeno normativnih zapisa u SKOBŽ-u	4.624
Ukupno normativnih zapisa u GISKO-u na dan 31. prosinca 2023.	300.739
Ukupno normativnih zapisa u SKOBŽ-u na dan 31. prosinca 2023.	319.169

Na dan 31. prosinca 2023. godine ukupno je 258.472 kataložnih zapisa u GISKO bazi.

HOLDING BAZA – jest baza podataka o fondu knjižnice, o svim naslovima koje knjižnica posjeduje i njihovim primjercima. Sastoji se od master i copy zapisa.

Holding baza		
Master zapisi ²	Izrađeni u 2023.	7.775
	Ukupno u GISKO CROLIST bazi	82.341
Copy zapisi ³	Izrađeni u 2023.	14.701
	Ukupno u GISKO CROLIST bazi	152.025

² Glavni primjerak – pokazuju broj bibliografskih jedinica građe

³ Pokazuju broj primjerkata jedinice građe

Zaštita knjižnične građe

U okviru zaštite knjižnične građe obavljali su se poslovi preventivne i kurativne zaštite. Prioritet u zaštiti imala je građa obveznog primjerka, prvenstveno novine te građa Zavičajne zbirke.

KORISNICI I KORIŠTENJE KNJIŽNIČNE GRAĐE

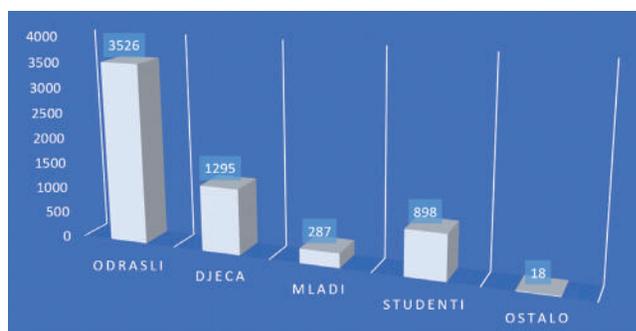
Usluge knjižnice tijekom 2023. godine koristila su 11.233 korisnika. Tijekom godine korisnici su izvan Knjižnice posudili 187.448 knjiga, a u čitaonicama 7.528 knjiga, 2.332 primjerka časopisa, 17.616 primjeraka novina i 12 primjeraka ostale građe.

Osim upisa na razdoblje od godinu dana, Knjižnica omogućava upis i na kraće razdoblje – mjesec. Osobama izbjeglima iz Ukrajine omogućeno je besplatno članstvo.

Struktura upisanih korisnika GISKO prema internoj klasifikaciji			
VRSTA KORISNIKA	UPIS	OBNOVA	UKUPNO
KV	0	4	4
NSS	3	12	15
SSS	203	1.026	1.229
VŠS	68	243	311
VSS	241	1.608	1.849
dr. sc.	5	74	79
mr. sc.	3	36	39
Predškolci	410	212	622
Učenici OŠ	169	504	673
Učenici SŠ	82	205	287
Studenti	342	556	898
Umirovljenici	102	719	821
Stariji od 65 godina	5	97	102
Udruge	2	4	6
Odjel Knjižnice	0	12	12
UKUPNO	1.635	5.312	6.947

Tijekom 2023. godine u Knjižnicu se upisalo 6.947 korisnika, a kako članstvo vrijedi godinu dana od dana upisa, usluge Knjižnice koristilo je 8.186 korisnika s važećim iskaznicama.

Struktura upisanih korisnika 2023. GISKO prema internoj klasifikaciji

Broj upisanih korisnika u GISKO prema lokaciji			
ODJEL	UPIS	OBNOVA	UKUPNO
PO Gornji grad	669	2.274	2.943
Odjel za rad s djecom i mladima	552	908	1.460
Ogranak Donji grad	161	798	959
Ogranak Ind. četvrt	100	404	504
Ogranak Retfala	88	735	823
Ogranak Jug 2	21	148	169
Ogranak Novi grad	9	36	45
Studijska čitaonica	38	6	44
UKUPNO	1.638	5.309	6.947

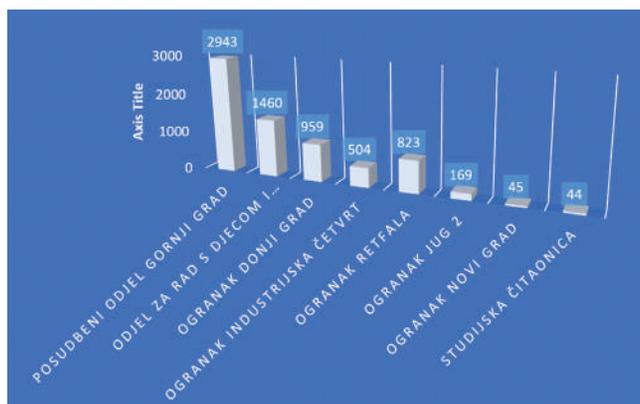
Online upisi

Od kraja 2022. godine, novom uslugom „Online upis i obnova članstva“ korisnicima je omogućeno i mrežno udaljeno učlanjivanje i produžavanje članstva. Nužno je da su korisnici upoznati s uvjetima upisa te važećim cjenikom usluga Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek. U 2023. godini ostvareno je **38 online upisa**, od čega su bila 22 nova učlanjenja, a 16 obnova članstva.

Broj korisnika s važećom iskaznicom prema vrstama korisnika	
skupni / obiteljski	3.047
individualni	5.139
UKUPNO	8.186

Broj upisanih korisnika 2023. GISKO prema lokaciji

Stvarni broj korisnika Knjižnice u 2023. godini jest 11.233 jer obiteljsku iskaznicu koriste najmanje dva člana iste obitelji.

POSUDBA KNJIŽNIČNE GRAĐE		
	VRSTA GRAĐE	BROJ PRIMJERAKA
POSUĐENO IZVAN KNJIŽNICE	Knjige	185.460
	E-knjige	1.682
	AV građa	115
	Elektronička građa	191
	Ukupno	187.448
POSUĐENO U ČITAONICAMA	Knjige	7.528
	Časopisi	2.332
	Novine (tisak)	17.616
	Ostalo	12
	Ukupno	27.488
MEĐUKNJIŽNIČNA POSUDBA		584

Posudba elektroničkih knjiga

Korisnicima je od 2021. godine omogućena posudba elektroničkih knjiga putem platforme iBiblos. Program je razvijen u suradnji s izdavačkom kućom Beletrina iz Ljubljane. Svaka e-knjiga može se posuditi 52 puta te se nakon toga mora ponovno kupiti. Svaki član knjižnice ima pravo posuditi 3 naslova odjednom, na 21 dan, bez mogućnosti rezervacija. E-knjige moguće je posuditi i čitati na svim uređajima koji omogućavaju povezivanje uređaja s Adobe ID-om i podupiru zaštićen knjižni format EPUB DRM. iBiblos trenutno je primarno namijenjen mobilnim uređajima iOS (iPad, iPhone) i mobilnim uređajima s operativnim sustavom Android (mobilnim telefonima, tablet računalima i čitačima s e-tintom). Knjige je moguće čitati na najviše pet različitih uređaja, no svi moraju biti autorizirani istim korisničkim podacima. Zahtjev za aktivacijom korisničkog iBiblos računa podnosi se putem mrežnog obrasca.

Elektroničke knjige dostupne su korisnicima putem platforme iBiblos: <https://www.ibiblos.com/>. Korisnicima su za posudbu na raspolaganju 643 knjige. U izvještajnom razdoblju 294 korisnika posudilo je 1.682 knjige.

Korisnici preporučuju

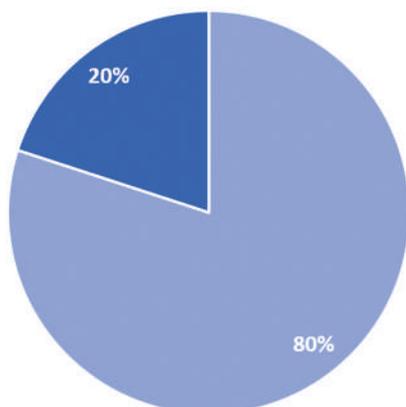
Tijekom godine, uvedena je još jedna nova aktivnost koja je korisnicima usluga knjižnice omogućila pisanje preporuka o pročitanim knjigama. Korisnici su otkrivali koje su ih knjige inspirirale, oduševile ili dobro zabavile. Prikupljene preporuke objavljivane su na Facebook-u.

U čitaoničkim prostorima korišteno je 27.488 jedinica knjižnične građe. Od toga su 18.854 (66,2 %) jedinice knjižnične građe korištene u Studijskoj čitaonici. U čitaonicama je zabilježeno 7.177 posjeta korisnika. Najviše korisnika, njih 55,69 % korisnici su čitaoničkog prostora i građe, dok dio korisnika, njih 23,9 % koristilo je samo čitaonički prostor za vlastite potrebe. Umirovljenici i osobe starije od 65 godina sa 76,16 % najčešći su korisnici čitaoničkih prostora u ograncima Knjižnice, a studenti su s 32,01 % najčešći korisnici Studijske čitaonice. U Studijskoj čitaonici korištene se uglavnom knjige (62,3 %), a u čitaonicama u ograncima Knjižnice pretežito dnevni i tjedni tisak (92,15 %).

Tijekom 2023. godine bila su 3 pojedinačna korisnika usluge Knjižnica na kućnom pragu kojima je u navedenom razdoblju posuđeno 56 jedinica građe. Sveukupno su bile 32 dostave.

Korištenje knjižnične građe

■ Posuđeno izvan knjižnice ■ Posuđeno u čitaonicama Posudbenih odjela

Međuknjižnična posudba

Građu koju ne posjeduje u vlastitim zbirkama, Knjižnica za potrebe svojih korisnika, putem međuknjižnične posudbe, može nabaviti iz drugih knjižnica u Hrvatskoj i svijetu. U 2023. godini zaprimljena su i obrađena ukupno **584 zahtjeva**, od čega je **565 zahtjeva za međuknjižničnu posudbu fizičke građe** te **19 zahtjeva za posudbu elektroničke građe**. Uspješno je riješeno 513 zahtjeva. Knjižnici je upućeno 550 zahtjeva za tiskanom i 19 za elektroničkom građom, a drugim knjižnicama poslano je 15 zahtjeva za tiskanom građom.

Obavljajući uslugu međuknjižnične posudbe, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek surađivala je ponajprije s visokoškolskim, narodnim i školskim knjižnicama Slavonije i Baranje te s NSK i knjižnicom Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

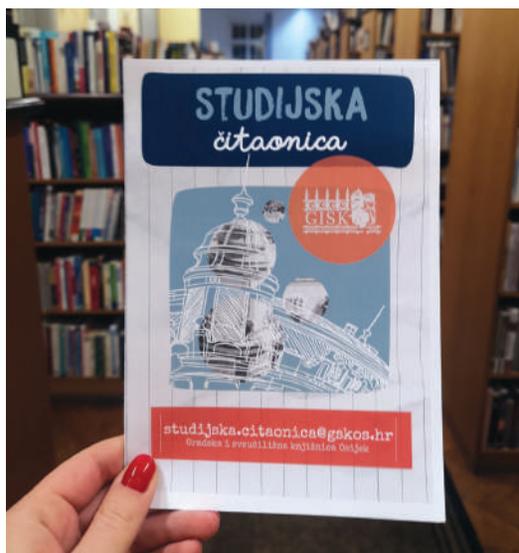
Na međunarodnoj razini, međuknjižnična se posudba odvijala s UCL School of Slavonic and East European Studies iz Londona.

Fotokopiranje i druge reprografske usluge

Knjižnica pruža usluge fotokopiranja svoje građe prema zahtjevu korisnika. Usluge fotokopiranja obavljaju se u skladu s propisima o zaštiti autorskih prava.

U 2023. zaprimljen je 251 zahtjev i izrađene su 4.922 kopije.

Oprema za slijepe i slabovidne

Oprema za slijepe i slabovidne obuhvaća: Magnifier – program za uvećanje sadržaja na zaslonu računala, elektroničko povećalo za slabovidne korisnike, Plectalk – CD player za zvučne knjige na CD-ima, Magni Link Zip – elektronično autofokusno vizualno pomagalo koje se sastoji od 17" zaslona, kamere i površine za čitanje; a služi za povećanje klasično tiskane građe, omogućava prilagođavanje kontrasta jasnoće i oštrote prikaza te sadrži višebojni način korištenja. Sva oprema za slijepe i slabovidne nalazi se u ogranku Knjižnice u Donjem gradu.

Slijepi i slabovidni korisnici mogu posuditi izvan Knjižnice zvučne knjige koje su dostupne na Posudbenom odjelu Gornji grad.

INFORMATIVNO - REFERALNA DJELATNOST

Pružanje informacijskih usluga najznačajnija je aktivnost korisničkih službi. Informacijski su zahtjevi korisnika različiti i pokrivaju sva područja interesa, kako u odnosu na korisnike gradske, tako i korisnike sveučilišne djelatnosti Knjižnice. Analiza informacijskih upita pokazuje da korisnici od knjižničnog osoblja najčešće traže pomoć u tematskim pretraživanjima. I u 2023. godini korisnicima je pružen velik broj stručnih (faktografskih, bibliografskih i drugih) informacija s različitih područja. Informacije se pružaju neposredno, korisniku po dolasku u knjižnicu te posredno putem elektroničke pošte, društvenih mreža, telefonom.

Informativno-referalnu djelatnost obavljali su diplomirani knjižničari, magistre informatologije, magistre kulturologije, informatori pedagoga i kroatisti.

Korisnicima je za samostalno pretraživanje osigurano 28 računala, od toga 5 radnih mjesta u sklopu Studijske čitaonice, 7 radnih mjesta u American Corneru, 4 radna mjesta u Ogranku Donji grad, 3 radna mjesta u Ogranku Industrijska četvrt, 2 radna mjesta u Ogranku Retfala i jedno radno mjesto u Ogranku Jug 2. Korisnicima je

na raspolaganju i 5 prijenosnih računala u American Corneru i 1 prijenosno računalo u Odjelu za rad s djecom i mladima.

U travnju je pokrenuta trajna edukacija korisnika pod nazivom „Traži se informacija!“. Na edukaciji se moglo doznati više o relevantnim izvorima informacija, portalima znanja i bazama podataka, knjižničnim katalozima, vrstama stručnih i znanstvenih radova, načinima navođenja literature te lokalnim i nacionalnim knjižničnim uslugama za pripremu literature. Svako je predavanje prilagođeno polaznicima. **Održane su 4 edukacije za 64 polaznika.**

Mobilna aplikacija mKnjižnica uvedena krajem 2020. godine. Tijekom 2023. aktivno je zaživjela među korisnicima te ju je instaliralo **2.580 korisnika** Google Play-a (4.608 od početka preuzimanja), **592 korisnika** Apple Store-a (1.453 od početka preuzimanja) i **12 korisnika** Huawei store-a (25 od početka preuzimanja). Aplikacija ima i opciju za disleksiju te dostupan prijevod na engleski, talijanski, njemački i mađarski jezik.

Mobilnu aplikaciju mKnjižnica u 2023. godini ukupno je koristilo 6.086 korisnika.

Referati, seminari, diplomski radovi ... <http://www.gskos.unios.hr/referati/>

„Referati, seminari, diplomski radovi, ...“ online je informacijska usluga tematskog pretraživanja izvora informacija, prvenstveno zbirki knjižnične građe Knjižnice, ali i kataloga drugih knjižnica, interneta, baza podataka.

U 2023. godini odgovoreno je na **568 upita** korisnika. **Arhiva odgovora**, strukturiranih prema Univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji, na dan 31. prosinca 2023. **sadrži 16.673 odgovora**. Svi odgovori, prije uvrštavanja u arhivu, prolaze redakciju i u arhivi se nalaze najrelevantniji odgovori koji postaju dostupnima svima preko mrežne stranice Knjižnice.

Čak 30,4 % korisnika ove usluge u 2023. nisu bili članovi Knjižnice, a odgovori u arhivi usluge pregledani su 13.747 puta.

Uslugu su najčešće koristili studenti (66,2 %), pretežno s osječčkog Sveučilišta, no velik broj upita postavljaju studenti ostalih hrvatskih sveučilišta i veleučilišta. Od svih korisnika koji su ispunili evaluacijski upitnik, njih 96,5 % zadovoljno je pruženom uslugom, dok je njih 44,7 % koristilo uslugu više puta.

Stručni djelatnici Knjižnice uključeni su i u projekt narodnih knjižnica u RH „Pitajte knjižničare“ i u navedenom razdoblju odgovorili su na **83 pitanja**.

Na upite pristigle putem društvenih mreža odgovoreno je na **128 upita**, na adresu gisko@gskos.hr odgovoreno je na **151 upit**, a na e-adrese pojedinih korisničkih odjela odgovoreno je još na 294 upita.

Baze podataka

Tijekom 2023. godine korisnicima je posredstvom Portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu bio omogućen pristup čitavom nizu bibliografskih, citatnih i baza s cjelovitim tekstom te repozitorija sa svih područja znanosti. Putem nacionalne licence bilo je dostupno **45 baza podataka**, a u slobodnom pristupu 16. Tijekom 2023. godine korisnici Knjižnice imali su mogućnost i probnog pristupa bazama podataka China Natio-

nal Knowledge Infrastructure (CNKI), Gale Research Complete, BioOne Journals, Wiley Online Library, ScienceDirect eBooks te platformi Kanopy. **Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek samostalnom pretplatom omogućila je svojim korisnicima i u 2023. godini pristup pravnom portalu IUS-INFO koji omogućava lako i brzo pretraživanje te dobivanje informacija koje se temelje na važećim pravnim propisima u Republici Hrvatskoj.**

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek - Webpac statistika: broj upita po mjesecima (31.12.2022.)

	autor	naslov	klj.riječ	predmet	UDK	složena	pregled	VERO	ostalo	mjesečno	
2023-01	2973	3400	79	2811	25	9	7178	358	2997	19830	10.69%
2023-02	2551	2655	207	2985	40	32	6394	150	3666	18680	10.07%
2023-03	2603	3009	362	3236	25	19	7531	132	4200	21117	11.38%
2023-04	2384	2604	87	2416	69	7	6372	114	3052	17105	9.22%
2023-05	4407	3069	98	2425	49	5	7050	133	3290	20526	11.07%
2023-06	1746	1855	45	1622	19	19	5559	244	2073	13182	7.11%
2023-07	1600	1558	28	1557	19	12	4213	317	1930	11234	6.06%
2023-08	1038	1174	42	1085	30	3	2764	121	1325	7582	4.09%
2023-09	2089	1693	71	2147	16	4	5754	1043	2699	15516	8.36%
2023-10	1745	1749	66	1806	24	15	5404	281	2324	13414	7.23%
2023-11	2030	2526	85	1855	25	1	6073	922	2620	16137	8.70%
2023-12	1632	1645	32	1501	7	0	4774	219	1357	11167	6.02%
ukupno	26798	26937	1202	25446	348	126	69066	4034	31533	185490	100%
	14.45 %	14.52 %	0.65 %	13.72 %	0.19 %	0.07 %	37.23 %	2.17 %	17.00 %	100 %	

Tijekom 2023. godine u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek održane su dvije radionice vezane uz korištenje baza podataka. Radionice su bile namijenjene studentima, znanstvenicima i knjižničarima. Predstavnici najvećeg kineskog izdavača China National Knowledge Infrastructure (CNKI) Lucia Huang i Jane Xiao održali su 6. lipnja 2023. godine radionicu o korištenju platforme CNKI Express, a 23. listopada predstavnici nakladnika Elsevier Helena Paczuska i Jimmy Norfolk predstavili su mogućnosti platforme ScienceDirect e-Books. Hrvatskoj znanstvenoj i akademskoj zajednici probni pristup na platformu CNKI Express bio je omogućen do 31. prosinca 2023. godine, a platformi ScienceDirect e-Books u razdoblju od 23. listopada do 17. studenog 2023. godine.

Bibliometrija

Knjižnica svojim korisnicima, prvenstveno znanstveno-nastavnom osoblju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, ali i ostalima, nudi uslugu bibliometrijskih istraživanja za potrebe napredovanja u zvanjima, prijava na projekte, stipendije i slično.

Na zahtjev korisnika te uvidom u mrežne baze podataka kojima knjižnica ima pristup u okviru nacionalne licence koju osigurava projekt e-Izvori, izdaju

se sljedeće potvrde: potvrda o zastupljenosti i citiranosti radova znanstvenika te potvrda o zastupljenosti časopisa za potrebe uredništva domaćih, znanstvenih i stručnih časopisa. Potvrda o zastupljenosti i citiranosti radova može se zatražiti ispunjavanjem mrežnog obrasca.

Tijekom 2023. godine izrađeno je 29 potvrda o zastupljenosti i citiranosti radova.

INFORMATIZACIJA

Budući da je gotovo cjelokupno poslovanje knjižnice automatizirano, Služba za informatičku potporu brine se za sigurnost informatičkog sustava, logistiku, tj. osiguravanje informatičke potpore poslovanju – nabavu i održavanje potrebne opreme te uvođenje novih i poboljšavanje postojećih programskih rješenja.

I u 2023. godini izvršena je djelomična zamjena zastarjelih radnih stanica, pisaača i drugih uređaja. Kupljeno je 6 osobnih računala, 2 prijenosna računala, 3 monitora, 2 čitača bar koda, 2 multifunkcijska printera, 1 printer za ispis računa i NAS uređaj za sigurnosnu pohranu podataka te su obnovljene licence za Antivirusni program NOD, pametnu ploču, program Abby Fine Reader i vatrozid Fortigate.

Knjižnica ima 115 osobnih računala (od čega je 29 računala za korisnike), 4 fizička i 6 virtualnih poslužitelja, 9 pisaača, 2 fotokopirna uređaja, 19 multifunkcijskih uređaja te veliki broj raznovrsne informatičke opreme.

Tijekom 2023. godine virtualni poslužitelji GISKO-a: <http://magjer.gskos.hr/> i <http://zavicajnici.gskos.hr> prebačeni su na nova virtualna mjesta VDC usluge SRCA. Otvorena su i 2 nova virtualna poslužitelja na koje su prebačene aplikacije GISKO-a.

Bežična mreža GISKO-a na glavnoj lokaciji knjižnice, nadograđena je novim uređajima.

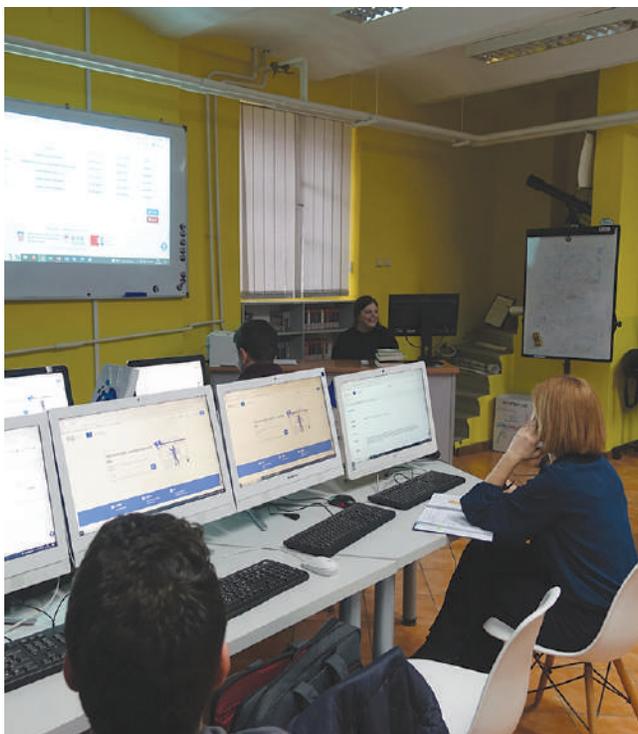
Poticanje razvoja informatičke pismenosti i upoznavanje sa suvremenim tehnologijama postale su veliki dio knjižnične svakodnevice. Stoga Knjižnica svojim korisnicima kroz različite programe i opremu osigurava pristup novim tehnologijama, posebice sa STEM područja. Knjižnica posjeduje STEM opremu još od 2016. godine koja se redovno upotpunjuje novim tehnološkim alatima. Djelatnici Službe

za informatičku potporu aktivno su sudjelovali u organiziranju i provođenju različitih radionica, a u svrhu korištenja nove opreme i upoznavanja novih tehnologija. Radionice su organizirane za korisnike, najčešće djecu te za zainteresirane djelatnike knjižnica. **Informatička služba provela je 7 radionica „3D printanje, modeliranje i kultura digitalnog stvaralaštva“ za 92 učenika osnovnih škola te 2 VR radionice za zainteresirane građane.**

Nastavljena je suradnja s Institutom za razvoj i inovativnost mladih (IRIM) koja traje od 2017. godine. Tako je u, prošle godine, opremljenom Makerspace prostoru smještena dodatna oprema Dasduino Connect set 6 komada, i 2 komada DFRobot Gravity KIT001, uz postojeće Boson Inventor kit (3 komada), Boson Starter kit (5 komada), micro:Maqueen robot (6 komada), 3D printer Prusa Mini (1 komad) i laserski rezač Cricut maker (1 komad). Makerspace prostori namijenjeni su izradi, učenju i istraživanju koristeći STEM tehnologije i uradi-sâm metode, a razvijaju znanja iz STEM područja, unaprjeđuju vještine i kompetencije poput ručnog rada, kreativnosti, kritičkog razmišljanja, samopouzdanja, projektnog tipa razmišljanja, poduzetništva i drugog.

Za knjižnice čije su baze podataka na GISKO poslužitelju, pružena je informatička potpora. U prosincu su napravljene izmjene u korisničkim profilima, za one knjižnice koje su to zatražile.

Redovno certificiranje matičnih ustanova završeno je dobrom usklađenošću, što znači da su zadovoljene sve obavezne i preporučene norme. Službeni rezultati certificiranja matičnih ustanova za 2023. godinu dostupni su na adresi: <https://www.aaiedu.hr/statistika-i-stanje-sustava/resultati-certificiranja-maticnih-ustanova>.

Digitalna knjižnica

Digitalna knjižnica sadrži vrijednu i rijetku građu našeg zavičaja, pohranjenu u zbirka i odjelima Knjižnice. Digitaliziraju se značajni naslovi iz zavičajne periodike s početka 20. stoljeća koje uglavnom čine dio zavičajne i spomeničke zbirke (tjednik Osječka pozornica i časopis Hrvatska pčela, Kazališni list Narodnog kazališta u Osijeku, Časopis za književnost i kulturu „Put“, Osječka scena, Hrvatski sjever, Izvještaji Državne trgovačke akademije u Osijeku, Vjesnik osječke niže pučke osnovne škole mađarske kraljevske državne željeznice), značajne monografije (iz zavičajne zbirke, rare ili legata), osječke stare razglednice, grafičke zbirke s motivima Osijeka te katalogi izložbi i zbornici radova sa skupova održanih u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek. Poseban je projekt digitalizacija književne baštine legata Magjer obuhvatio cjelokupni uvid u život i djelo toga osječkog književnika i pedagoga.

Korisnicima Knjižnice u prostoru Studijske čitaonice omogućeno je pregledavanje svih brojeva Glasa Slavonije iz 1991. i 1992. godine.

U 2023. godini digitalizirano je 7 monografija, 10 jedinica periodike i 24 jedinice građe za objavu u Repozitoriju, ukupno 655 stranica, 260 MB.

Digitalizirana građa objavljena je na mrežnoj stranici knjižnice u Digitalnoj zavičajnoj zbirci.

Zaključno s 2023. godinom, ukupno je izrađena 991 jedinica digitalizirane građe, na 38.435 stranica, veličine 6.980,09 MB.

U sklopu projekta „e-kultura – Digitalizacija kulturne baštine“ u GISKO-u započetog 2022. u suradnji s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom (NSK) u Zagrebu, i u 2023. nastavilo se s obradom preslika i izradom metapodataka. Na portalu e-kultura dostupnom na <https://ekultura.hr/item-sets/1999436/> postavljeno je 19 jedinica knjižnične građe GISKO, veličine 436 MB.

Još 2017. započelo je pohranjivanje objekata u repozitorij Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek (RGISKO) koji se nalazi unutar sustava Digitalni akademski arhivi i repozitorij (DABAR). Do kraja 2023. ukupno je objavljeno 365 objekata, od kojih je 184 otvorenog pristupa (51,8 %) u kojemu su pohranjeni radovi djelatnikâ Knjižnice te sva građa koja se odnosi na djelovanje ove ustanove od njezina osnivanja do danas, kao i zavičajna građa.

KULTURNO - PROMOTIVNA DJELATNOST

U okviru kulturno-promotivne djelatnosti za odrasle korisnike Knjižnice postavljene su **33** velike izložbe knjižnične i druge građe te mnoštvo manjih prigodnih izložbi, održan je **21** susret s autorima i **11** predavanja, provedena je **21** radionica te **9** ostalih aktivnosti.

Ukupno je organizirano 95 knjižničnih događanja za odrasle na kojima je bilo 2.490 posjetitelja.

Nizom različitih kulturnih programa Knjižnica je, unatoč izmi-

jenjenim i otežanim uvjetima rada, nastojala promovirati sve oblike i mogućnosti svoje djelatnosti cjelokupnom građanstvu Osijeka i regije. Posebna pozornost posvećena je, kao i svih ranijih godina, obilježavanju važnih datuma: Međunarodnog dana materinskog jezika (21. veljače), Dana dječje knjige (2. travnja), Noći knjige (23. travnja), Mjeseca hrvatske knjige 2023. godine (od 15. listopada do 15. studenoga), Dana grada Osijeka (2. prosinca) te svih drugih značajnijih datuma. Neke od ovih manifestacija održane su u virtualnom okruženju.

IZLOŽBE	
Siječanj	„Koraci do mira“ – izložba plakata i popratne građe Centra za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek
Veljača	„Od izvornika do prijevoda“ – izložba plakata Društva hrvatskih književnih prevodilaca
Ožujak	„Disney vs. Originali: od narodne predaje do najdraže dječje bajke“ – izložba plakata i knjižne građe
Travanj	„Priče od porculana“ – izložba fotografija Mirjane Pešec
Svibanj	„Podunavske Švabe – kultura i povijest“ – izložba plakata i knjižne građe Središnjeg muzeja Podunavskih Švaba i referenta za kulturu Jugoistočne Europe
Lipanj	„Moj voljeni Osijek“ – Izložba drvenih maketa Josipa Milanovića „Pismenosti u digitalnom dobu“ – izložba postera i knjižne građe studenata Informatologije Filozofskog fakulteta u Osijeku
Srpanj-kolovoz	„Putovanje u Čudolandiju“ – izložba crteža Janka Cicvarića
Rujan	„Tate i djeca u Hrvatskoj“ – izložba fotografija Udruge Status M „Osječke kolekcionarske priče“ i „Satovi i urari – od turskog do modernog Osijeka“ – Izložbe plakata i kolekcionarskih izložaka Stjepana Kadovića
Listopad	„Viktor D. Sonnenfeld: osječka vještina prevođenja“ – izložba plakata, knjižnične i ostale popratne građe
Prosinac	„S ruke na ruke“ – izložba šokačkih suvenira Udruge Šokačka grana Osijek „Trideset do tridesetog – trideset godina božićnih koncerata HPD-a 'Lipa'“ – izložba plakata HPD-a Lipa

Mala galerija GISKO

Osim organiziranjem velikih izložbi, Knjižnica nastoji lokalnu kulturnu baštinu promovirati i različitim umjetničkim izložbama lokalnih autora. Suradnja knjižnice i lokalne zajednice iznimno je važna, kako za pokretanje potencijala zajednice, tako i za prepoznavanje uloge knjižnice kao jednog od kulturnih središta grada. Projekt Mala galerija GISKO – izložbeni prostor posvećen umjetnosti pokrenut je s namjerom da Knjižnicu učini jednom od referentnih točaka kulturne ponude grada Osijeka. Zamisao je nastala u Središnjoj knjižnici, gdje su, osim u izložbenom holu, izložbe priređivane i u prostoru Kluba za mlade, današnjeg American Cornera Osijek, a razvijala se šireći se u ogranke.

Posebice je atraktivan izložbeni prostor ogranaka u Donjem gradu, stakleni izlozi okrenuti na ulicu i dostupni pogledu cjelodnevnih prolaznika. U sklopu ovoga projekta u prostorima Knjižnice izlagali su, ali i aktivno sudjelovali u kreiranju izložbenog postava mnogi naši sugrađani, učenici, afirmirani umjetnici te umjetnici amateri i njihove udruge.

MALA GALERIJA GISKO 2023. – OGRANAK DONJI GRAD	
Siječanj	„Kreativne ruke“ – izložba slikarskih i kreativnih radova Željke Miličić, Vesne Leko-Varoščić i Sonje Hasija
Veljača	„Arijadnina nit“ – izložba radova učenika iz cijele Hrvatske
Ožujak	„Netom probuđena“ – izložba slikarskih radova Anite Šarčević
Travanj	Izložba radova učenika i nastavnika Obrtničke škole Osijek
Svibanj	„More boja“ – izložba slikarskih radova Mije Kiridžija Andrić
Lipanj	„Retrospektiva“ – izložba slikarskih radova Dražena Romića
Srpanj	„Korak više“ – izložba crteža Marijana Gazdića
Kolovoz	„Mali umjetnici“ – izložba slikarskih radova Ivone Čavar
Rujan	Izložba umjetničkih radova Udruge „Rubina“
Listopad	„Žene i mjesta“ – izložba slikarskih radova Marije Roso-Cvjetković
Studeni	„Retrospektiva“ – izložba slikarskih radova Edite Šarčević
Prosinac	„U izlogu“ – izložba umjetničkih radova Martine Livović

MALA GALERIJA GISKO 2023. – OGRANAK INDUSTRIJSKA ČETVRT	
Siječanj	„Osječka priča“ – izložba slikarskih i kreativnih radova Slavice Marko i Olge Sabolek Tazgeš
Ožujak	„Čarolija u knjizi“ – izložba ručnih radova Magdalene Alduk
Travanj	„Šlinga ruku majčinih“ – izložba ručnih radova Josipe Eržić
Svibanj	„Svjetlost“ – izložba svijeća ručne izrade Srećka Madune
Lipanj	„Ususret ljetu“ – izložba slikarskih radova Marice Čičin i Rade Tutić
Srpanj	„Eko eko“ – izložba učeničkih radova u keramici OŠ August Šenoa
Listopad	„55“ – izložba slikarskih radova Mirsada Gazića
Studeni	„Izložba“ – izložba slikarskih radova Slavice Marko i Olge Sabolek-Tegzeš

PREDAVANJA	
Ožujak	Doc. dr. sc. Ljiljana Širić i Lucija Šušak, mag. logoped „Logopedska pomagala za rad u Jedinici intenzivnog liječenja“ i „Logopedija u neurologiji“ – predavanja
	Erica King: „Meet the Diplomat“ – predavanje
Lipanj	Lucia Huang: „Predstavljanje nakladničke djelatnosti i platforme CNKI – China National Knowledge Infrastructure“ – predavanje
	Tomica Kristić: „Autostopom po svijetu: od Vijetnama do Tasmanije“ – predavanje i predstavljanje knjige
	Tihana Tomljanović, Stela Baričević Husnjak, Tatjana Trtanj Marina Hunjadi, Ivana Crnoja i Alenka Medak: „She: Women's Empowerment – Career Change“ – ciklus predavanja
	dr.sc. Višnja Vekić-Kljaić: „Kako pripremiti dijete za školu?“
Rujan	Stjepan Kadović: „Osječke kolekcionarske priče“ i „Satovi i urari – od turskog do modernog Osijeka“ – predavanje
Listopad	Prof.dr.sc. Josip Berdica: „Viktor D. Sonnenfeld: osječka vještina prevođenja“ – predavanje
	Doc.dr.sc. Stephanie Jug: „Istinu je od čovjeka moguće očekivati“ – filozofska perspektiva klimatske krize – predavanje i čitanje
	prof. dr.sc. Sanda Erdelez: „AI i knjižnice“ – predavanje

SUSRETI S AUTOROM	
Ožujak	Predstavljanje knjige „Pusti i dopusti“ – Saša Jakšić
Travanj	Predstavljanje knjige „Makijev put – svijetlom stranom planine“ – Željko Oreški
	Čitanje poezije na engleskom jeziku „Literary Escapade“ – Patricia Nammour
	Predstavljanje knjige „Čitanka: Nenasilje – utopija ili prilika?“ – Ana Raffai, Julijana Mladenovska-Tešija i Sonja Kersten
	Predstavljanje knjige „Priče od porculana“ – Mirjana Pešec
Lipanj	Predstavljanje knjige „Knjiga i kako je čitati“ – dr.sc. Ljiljana Sabljak
	Predstavljanje knjigâ „Šta je čovek, te ga se opominješ?“ i „Medonosna pčela, jevanđelje prirode“ – Tomislav Terzin
Listopad	Predstavljanje knjige „Kad suze presahnu“ – Tomislav Bošnjak
	Predstavljanje knjige „Kreativno društvo, knjiga o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti“ – Dražen Kasalo
	Predstavljanje knjige „Noćni kupači“ – Sandra Rakić Bogdan
Studeni	Književna večer sa Sanjom Kirch-Leto
	Književna večer s Ivanom Šojat
	Predstavljanje knjige „Podrži svoj život“ – prof. dr.sc. Spomenka Lazarević Mujović
	Predstavljanje slikovnice „Kraljević Noa“ – Laura Dobutović Ravlić
Prosinac	Predstavljanje knjige „Pa, pa, Pauli“ – Margareta Vučak
	Predstavljanje slikovnice „Ich habe keine Angst“ – Dubravka Pađen-Farkaš i Dražen Jerabek
	Predstavljanje knjige „Listanje kupusa“ – Igor Beleš
	Predstavljanje knjige „Kako voljeti život“ – Ivana Štulić
	Predstavljanje knjigâ „Za naše junake“ i „Od Pečuha do Fojnice“ – Vijoleta Herman Kaurić i Rudlof Barišić
	Predstavljanje knjige „Njemački adventski običaji – baština suvremenog svijeta“ – Goran Beus Richembergh
Predstavljanje knjige „Depra“ – Aleksandar Stanković	

RADIONICE	
Siječanj/ Prosinac	Dan društvenih igara
Siječanj	Roditeljske vještine za 5! - ciklus pedagoških radionica za roditelje (15 radionica); studenti pod mentorstvom doc. dr. sc. Sare Kakuk
Veljača	Petar Pavković: Tečaj pletenja u Ogranku Industrijska četvrt
	Jasenka Anić: „Ecstatic Dance“ – besplatna radionica svjesnog plesa
Svibanj	Pavica Barišić: Tečaj pletenja u Ogranku Retfala
	Milena Bon i Alina Meško: Radionice „Knjižnice za 21. stoljeće: FINLIT – financijska pismenost“
Rujan	Petar Pavković: Tečaj pletenja u Ogranku Industrijska četvrt

OSTALO	
Siječanj	„Živa knjižnica“ – razgovor s mirovnim aktivistima, živim svjedocima i sudionicima procesa mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja
Veljača	Festival jezika GISKO 2023.
Ožujak	Proglašenje Najčitatelja Posudbenoga odjela za odrasle GISKO-a u 2022.
Travanj	Projekcija filma „Ladybird“ – redateljica Greta Gerwig
Srpanj	Projekcija filma „DGO II“
Listopad	Natječaj kreativnog pisanja „Ti si zadatak“ u povodu 140. rođendana Franza Kafke
	Natječaj za kratku humorističnu priču „klUPKO smijeha 2024“
Studeni	13. dani austrijske kulture u Osijeku
	Program „50 Years Of Hip-Hop – American Spaces Tour“

PEDAGOŠKO-ANIMATORSKE AKTIVNOSTI S DJECOM I MLADIMA

Na Odjelu za rad s djecom i mladima tijekom 2023. godine provedeno je ukupno 291 različita aktivnosti na kojima je sudjelovalo 9.085 djece.

Uz uobičajne aktivnosti organiziraju se i prigodne akcije i manifestacije, najčešće vezane uz obilježavanje značajnih datuma. Cilj je ovih programa, koji se provode kroz čitav niz djeci zanimljivih aktivnosti, poticanje ljubavi prema knjizi i čitanju te zadovoljavanje potreba i prava djece i mladih na informaciju, učenje, kulturu, zabavu i osobni razvoj.

Osim na matičnom odjelu, aktivnosti se provode i u područnim odjelima Knjižnice.

IGRAONICA: Posebno osmišljen program namijenjen djeci predškolske i osnovnoškolske dobi u prostoru knjižnice u kojem djeca, pod stručnim vodstvom educiranih djelatnika, provode kvalitetno vrijeme u sigurnom okruženju, birajući igre i aktivnosti uz razne interaktivne i zabavne sadržaje koji okupiraju njihovu pozornost te potiču maštovitost.

Osnova rada u igraonici, igra je obogaćena raznim aktivnostima. U igraonici djeca mogu u dogovoru s knjižničarkama izabrati igračke, listati i razgledavati slikovnice, slušati, prepričavati ili izmišljati priče i pjesme. Za djecu se, uz ove, organiziraju i različite kreativne aktivnosti (dramske, likovne, glazbene, plesne, druženje s kućnim ljubimcima i druge). U rad igraonice mogu se uključiti roditelji ili druge odrasle osobe koji djecu dovedu u igraonicu.

Uz poticajno okruženje i mogućnost izbora kvalitetnih slikovnica, Igraonice omogućuju sigurno odgojno okruženje u kojem se djeca mogu igrati i učiti. Potiču rani razvoj mozga kroz igru te omogućuju djeci da stvaraju, izrađuju, promišljaju i rješavaju probleme. Pomažu djeci da nauče socijalne vještine, rješavaju konflikte, dijele i stječu nove prijatelje. Igraonica knjižnice postaje sigurno i ugodno mjesto, što joj daje značajnu ulogu u razvoju ljubavi prema knjizi i čitanju.

U igraonici se tijekom 2023. godine igralo i družilo 4.179 djece.

PRIČAONICA: Program je namijenjen djeci predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta. Održava se u najavljenom i prethodno dogovorenom terminu pod vodstvom stručne osobe. Cilj je programa poticanje čitanja i razvijanje ljubavi prema knjizi. Pričaonice uključuje aktivnosti poput pričanja i čitanja priča, crtanja i dramatizacije priča, biblioterapije, zavičajnih pričaonica, natjecanja u glasnom čitanju, obrade lektire na drugačiji način, a održavaju se i na mađarskom, njemačkom i engleskom jeziku.

Prstići pričaju obiteljska je igraonica i pričaonica za djecu od rođenja do 3 godine u pratnji roditelja. Zajedničkom igrom djece i odraslih stvara se poticajno i sigurno okruženje te stvara osjećaj emocionalnog zadovoljstva što je preduvjet razvoja ljubavi prema knjizi i čitanju.

U 2023. godini održano je 70 pričaonica kojima je prisustvovalo 1.060 djece.

RADIONICE (glazbene, likovne, dramske, glumačke, istraživačke, edukativne): Program je namijenjen predškolskoj i školskoj djeci, a cilj je poticati na kreativno izražavanje, uz usvajanje određenih znanja i vještina. Radionice vode stručno osoblje Knjižnice ili vanjski suradnici, stručnjaci iz određenog područja.

Tijekom godine provedene su brojne kreativne radionice poput LEGO radionica, radionica izrade raznih dekorativnih predmeta uz pomoć origami tehnike te izrade božićnih ukrasa. Najposjećenije su bile radionice 3D olovkama na kojima su sudionici izrađivali različite likove iz bajki, simbole inspirirane povijesnim razdobljima, od doba dinosaura pa do izuma glagoljice te razne prigodne ukrase.

Tijekom 2023. godine održana je 71 različita radionica kojima je prisustvovalo 1.086 djece.

EDUKATIVNI POSJETI: Aktivnosti s unaprijed dogovorenim grupama djece predškolskih ustanova, učenika osnovnih škola i srednjih škola, studenata i drugih. Cilj je ovih posjeta upoznavanje djece i mladih s prostorom, sadržajima i uslugama Odjela za rad s djecom i mladima. Program je posebno prilagođen svakoj skupini posjetitelja.

Tijekom 2023. godine Odjel je posjetilo 1.179 učenika osnovnih škola i dječjih vrtića kroz 47 susreta.

OBIJEŽAVANJE VAŽNIH DATUMA, BLAGDANA I OBIČAJA: Kroz izložbe, susrete, radionice i druge prigodne aktivnosti obilježavaju se važni datumi, blagdani i običaji poput: Međunarodnog dana čitanja naglas, Međunarodnog dana materinskog jezika, Svjetskog dana voda, Uskrsa, Međunarodnog dana darivanja knjiga, Dječjeg tjedna, Noći knjige, Dječjeg tjedna, Mjeseca hrvatske knjige, rođendana H. C. Andersena i mnogih drugih.

Potruga za bijelim zecom ove je godine održana 6. travnja. Šareni zečiči isprintani na 3D printeru skrivali su se u policama s knjigama na odjelima Knjižnice koji u svojim zbirka imaju knjige za djecu. **U potrazi je sudjelovalo 56 osoba.**

SUSRETI S KNJIŽEVNICIMA, ILUSTRATORIMA I DRUGIM JAVNIM OSOBAMA: Tijekom 2023. godine organizirano je 15 susreta na kojima su svoje stvaralaštvo djeci predstavili: Đurđica Stuhleiter, Jelena Pervan, Nives Madunić Barišić, Dubravka Pađen-Farkaš, Stela Macakanja, Željka Mezić, Bruno Mezić, Marijana Jelić, Davorka Androić, Tihana Ostreš. Judith Auer, Zdenko Bašić, Dražen Jerabek, Sanja Pilić, Ksenija Švarc.

IZLOŽBE: u prostoru odjela postavljaju se tematske ili prigodne izložbe knjižnične građe, umjetničkih ilustracija, dječjih radova, a u povodu Međunarodnog dana dječje knjige, u izložbenom prostoru Knjižnice, postavljena je izložba „Negdje između stvarnosti i mašte“.

Aktivnosti Odjela za rad s djecom i mladima		
VRSTA AKTIVNOSTI	BROJ SUSRETA	BROJ DJECE
Igraonica		4.179
Pričaonice	46	697
Prstići pričaju – program za bebe	27	363
Radionice	71	1.086
Edukativni posjeti	47	1.179
Susreti s književnicima, ilustratorima i javnim osobama	15	611
Ostale aktivnosti i programi	85	970
Aktivnosti na ograncima	67	916
UKUPNO	358	10.001

ONLINE AKTIVNOSTI	Broj	Broj pregleda
Festival jezika	19	1909
Ostalo (obilježavanje Svjetskog dana čitanja naglas i Dana šale, Čitateljski maraton MHK)	5	472

I u 2023. godini različite usluge, aktivnosti i programi provedeni su u mrežnom izdanju. Obilježen je Svjetski dan čitanja naglas i Dan šale, a u okviru Festivala jezika obilježen je Međunarodni dan materinskog jezika. Sudjelovalo se u Čitateljskom maratону u okviru Mjeseca hrvatske knjige.

Tijekom godine na Youtube kanal postavljena su **24 videa** s više od **2.381 pregleda**.

Odjel za rad s djecom i mladima ostvaruje kontinuiranu, planiranu i uspješnu suradnju s obrazovnim institucijama u gradu: dječjim vrtićima i školama, Sveučilištem J.J. Strossmayera, dječjim i učeničkim domovima, različitim udrugama kroz različite oblike suradničkih aktivnosti.

Knjižnica je organizirala i razna događanja u sklopu **Pannonskog festivala knjige** (170 sudionika na 4 događanja), **Festivala cvijeća** (15 sudionika) i **Osječkog ljeta kulture** (62 sudionika).

Dan društvenih igara

Odjel za rad s djecom i mladima u suradnji s ACOS-om pokrenuo je još jednu aktivnost za djecu, mlade, ali i odrasle korisnike – Dan društvenih igara. Knjižnica je u svoj fond uvrstila velik broj omiljenih igara. Neke od igara koje korisnici mogu doći zaigrati sami ili u timu jesu Harry Potter Cluedo, Game of Thrones Monopol i Rizik, Dixit, Zombie Kittens, Catan, Calico, 7 Wonders, ali i brojne druge tradicionalne i dobro poznate igre. Danom društvenih igara knjižnica nastoji predstaviti dio zbirke Odjela za rad s djecom i mladima i American Cornera Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek te kroz igru i druženje potaknuti logičko razmišljanje i timski rad. **Održano je 5 susreta u kojima je sudjelovalo 100 osoba u dobi od 9 do 20 godina.**

Ljeto u dvorištu knjižnice

Ljeto u dvorištu knjižnice jest program koji je obuhvaćao **18 aktivnosti** – kreativnih radionica, pričaonica, igraonica i drugih. U aktivnostima su **sudjelovala 693 sudionika**.

Kreativno pisanje

Radionice kreativnog pisanja namijenjene su starijima od 12 godina, a koncipirane su na način da se na susretima izmjenjuju različiti autori, koji s polaznicima dijele svoja iskustva i međusobno razgovaraju o kreativnom stvaranju.

Tijekom razdoblja od 2. siječnja do 29. prosinca održano je 5 susreta sa spisateljicom Mateom Čvagić Prašnjak s ukupno 30 sudionika.

Čitateljski klub za djecu i mlade „U Zemlji Čudesa“

I u 2023. godini Odjel za rad s djecom i mladima nastavio je s održavanjem čitateljskog kluba za djecu i mlade „U Zemlji Čudesa“. Klub je namijenjen osobama od 11 do 18 godina koje žele proširiti svoje čitateljske interese i steći nova znanja. Svaki mjesec sudionici predlažu temu (npr. različitost, ljeto, žene itd.), a voditelji predlažu naslove za čitanje od kojih je potrebno izabrati jedan. Održana su ukupno 3 susreta kojima je prisustvovalo 25 sudionika.

Čitateljski kutić

Program je poticanja čitanja namijenjen djeci nižih razreda osnovne škole koja žele poboljšati vještinu čitanja te uz druženje, igru i zabavu zajedno prelistavati i čitati neke od brojnih zanimljivih naslova s polica Knjižnice. **Odjel za rad s djecom i mladima organizirao je 8 čitateljskih kutića kojima je prisustvovalo 90 školaraca.**

Volonterski programi

Volonterski rad jedna je od ključnih odrednica civilnog društva i kako je to djelovanje za opće dobro, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek prepoznaje ulogu i značaj volonterstva i uključuje volontere u svoj rad, posebice u pripremi i provođenju aktivnosti s djecom i mladima, kako u središnjem prostoru Knjižnice, tako i u ograncima.

Vrijeme za priču na ograncima program je poticanja čitanja za djecu stariju od 3 godine, **a tijekom godine održano je 36 pričaonica na kojima je priče pričala volonterka Željka Pavošević.**

Maskota Sovko Slovko u listopadu je gostovao u Galeriji Prica Samobor na otvorenju izložbe pod nazivom „Pohvala pticama – ptice u hrvatskoj likovnoj umjetnosti od 19. stoljeća do danas“.

IZDVAJAMO

Čitateljski klub za odrasle „Matilda“

Čitateljski klub za odrasle „Matilda“ obilježio je treću godinu rada. I dalje djeluje u dvije skupine koje su formirane prema dobnim skupinama sudionika, a broji sveukupno **24 člana**. Održana su **22 susreta** s objema skupinama te je pročitano ukupno 18 naslova svjetske i hrvatske književnosti. U svibnju su članice čitateljskog kluba posjetile Panonski festival knjige u Osijeku.

U sklopu programa „Poticanje čitanja, kvalitetnog druženja i kreativnog pisanja“ financiranoga sredstvima Ministarstva kulture i medija RH, čitateljski klub „Matilda“ ugostio je tri hrvatska suvremena autora. Tako je 10. listopada i 16. studenoga 2023. godine osječka književnica Ivana Šojat s članicama čitateljskog kluba razgovarala o svom najnovijem romanu Rogus. Koprivnički autor Marko Gregur posjetio je 7. prosinca 2023. godine čitateljski klub te se predstavio svojim najpoznatijim romanom *Mogla bi se zvati Leda*. Za širu zainteresiranu javnost 21. prosinca 2023. godine održano je predstavljanje romana Depra poznatog hrvatskog novinara i voditelja Aleksandra Stankovića.

Na susretima i promociji sudjelovalo je ukupno **158** sudionika.

Najčitatelji Knjižnice u 2022. godini

Godine 2011., a za 2010. godinu, Knjižnica prvi put bira najčitatelja u kategoriji odraslih. Pri odabiru se ne uzimaju u obzir samo statistički podaci o posudbi, već i neki drugi: dugogodišnje članstvo u knjižnici, korištenje ostalih usluga Knjižnice, vraćanje posuđenih knjiga na vrijeme i drugo. Odabran može biti svaki član knjižnice koji je upisan na posudbenim odjelima za odrasle.

Osječanin Damir Keglević, prehrambeni tehnolog u tvornici Kandit, posudio je i pročitao tijekom 2022. godine 184 knjige i tako postao načitateljem Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek. Nagradu načitatelju pomogla je uručiti novinarka i urednica Glasa Slavonije Ivana Rab Guljaš.

Najčitatelji među djecom i mladim korisnicima knjižnice u 2022. godini proglašeni su 3. travnja 2023. godine, a priznanje im je uručila dramska pedagoginja Stela Macakanja Bačić. Čitateljskom nadom proglašena je Erika Karačić Šoljić (6 godina), mlađi je najčitatelj Lovro Pajtler (10 godina), a stariji je najčitatelj Jasen Šamadan (13 godina).

Noć knjige 2023.

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek, u razdoblju od petka, 21. travnja do subote, 22. travnja 2023. obilježila je Noć knjige u vremenu od 8.00 do 22.00 sata. Prve su se večeri svi zainteresirani mogli učlaniti u Knjižnicu po sniženoj cijeni za sve kategorije korisnika, ali i obnoviti članstvo, ukoliko su već ranije bili članovima. Nakon predstavljanja knjige „Priče od porculana“ autorice Mir-

jane Pešec, posjetitelji su mogli prisustvovati otvorenu istoimene izložbe fotografija iste autorice. Noć knjige za djecu otvorena je glazbenom dobrodošlicom uz Osječke zumbiče, nakon čega su i djeca i roditelji prisustvovali radionicama priča „Kazalište sjena“, kreativnim radionicama 3D olovkama i VR naočala te edukativnoj radionici upoznavanja rada robota pod nazivom „STEM-roboti“. Druge su večeri svi korisnici koji dugi niz godina nisu vratili posuđenu knjižničnu građu mogli istu vratiti bez naplate zakasnine. Održana je projekcija filma redateljice Grete Gerwig pod nazivom „Ladybird“. Naši najmlađi sugrađani imali su priliku pogledati glazbenu dobrodošlicu uz Dokkicu, a potom prisustovati književnom susretu pod nazivom Zavičajna pričaonica s Nives Madunić Barišić. Svi zainteresirani ponovno su mogli sudjelovati na edukativnoj STEM radionici, demonstraciji rada VR naočala te društvenim igrama. Tijekom obje večeri bilo je moguće pogledati izložbu organiziranu povodom obilježavanja Međunarodnog dana dječje knjige pod nazivom „Između stvarnosti i mašte“, a za djecu iz Ukrajine bila je organizirana podjela književnih paketa.

U sklopu Noći knjige 2023. organizirano je 10 različitih aktivnosti za djecu i odrasle u kojima je sudjelovalo 260 posjetitelja.

Festival slikovnice „Čuvari priča“

Ljeto u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek, kao i Osječko ljeto kulture, započinju Međunarodnim festivalom slikovnice „Čuvari priča“. Festival slikovnice „Čuvari priča“ projekt je Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek koji objedinjuje edukativnu, umjetničku i socijalnu sastavnicu slikovnice, priče i ilustracije. Jedinstvena je to priča koja kroz književno-likovne radionice ističe važnost čitanja i senzibilizira najmlađe za pisanu riječ. Uz glavnog organizatora, Gradsku i sveučilišnu knjižnicu Osijek, provedbu Festivala podržali su Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske, Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj i Austrijski kulturni forum Zagreb. Tijekom dva dana, od 30. lipnja do 1. srpnja, pod nazivom „Ilustratori i pisci u gostima“, Festival je održan po deveti put, a velik broj djece, kao i ostali zainteresirani, imali su priliku sudjelovati na brojnim kreativnim radionicama, predstavljajima slikovnica, pričaonicama, susretima s umjetnicima i drugim zanimljivim programima. Većina programa održana je u unutrašnjem i dvorišnom prostoru knjižnice, a zajednička izložba ilustracija i instalacija, sudionika Festivala u prostoru Kulturnog centra. Festival je ugostio Dražena Jerabeka, Marijanu Jelić, Davorku Androić, Željku i Brunu Mezića, Judith Auer, Zdenka Bašića, Margaretu Peršić, Tihanu Ostreš i Janka Cicvarića.

Program Festivala posjetilo je ukupno 260 sudionika.

Tjedan Harryja Pottera

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek organizirala je 8. GISKO tjedan Harryja Pottera, koji se održao od 4. do 9. rujna, a **okupio je 100 čarobnjaka i bezjaka u dobi od 9 do 99 godina**. Tijekom GISKO tjedna Harryja Pottera održano je 6 različitih kreativnih, likovnih, društvenih i čitateljskih radionica, a ove godine čarobnjačkom timu, kroz program American Cornera Osijek She Creates, pridružile su se osječke kreativke Mila Lončar i Jasminka Marjanović-Baglama.

Viktor D. Sonnenfeld: osječka vještina prevođenja

U Mjesecu hrvatske knjige postavljena je izložba „Viktor D. Sonnenfeld: osječka vještina prevođenja“, deveta u ciklusu „Zavičajne priče“ posvećena životu i radu osječkog novinara, prevoditelja i filozofa Viktora Dragutina Sonnenfelda.

Tom je prigodom po prvi put predstavljena **najstarija knjiga u legatu, Oeconomia, oder Haussbuch zum Calendario Oeconomico & perpetuo gehoerig M. Johannes Colerija iz 1627. godine**, tiskana u Wittenbergu s dodatkom Johannes Leunclaviusa Traumbuch Apomasaris! iz 1611. godine. Knjiga je ujedno i najstarija knjiga u fondu Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek.

5. okrugli stol: Zavičajni fondovi i zbirke u knjižnicama panonskog prostora

5. okrugli stol: Zavičajni fondovi i zbirke u knjižnicama panonskog prostora održan je 21. rujna 2023. godine na Filozofskom fakultetu Osijek i u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek. Okrugli stol organizirali su Filozofski fakultet Osijek, Društvo knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema, Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek i Komisija za zavičajne zbirke Hrvatskog knjižničarskog društva. Skup je okupio šezdesetak sudionika iz Osijeka, Našica, Slavonskog Broda, Vinkovaca, Vukovara, Požege, Donjeg Miholjca, Virovitice, Nove Gradiške, Splita. Skupu su se pridružili sudionici iz Pečuha (iz Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj), Subotice (iz Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata) i po prvi put sudjelovali su gosti iz Slovenije (iz Knjižnice Ivana Potrča u Ptujju). I ove se godine dio sudionika uključio putem Zoom-a.

Zaključeno je kako treba nastaviti kontinuirano održavati okrugli stol na temu zavičajnih fondova i zbirki u knjižnicama, posebice okupljanju dobrih praksi ne bi li ostvareni rezultati bili pretraživi i dostupni što širem krugu korisnika.

SURADNJA S DRUGIM SASTAVNICAMA SVEUČILIŠTA J. J. STROSSMAYERA

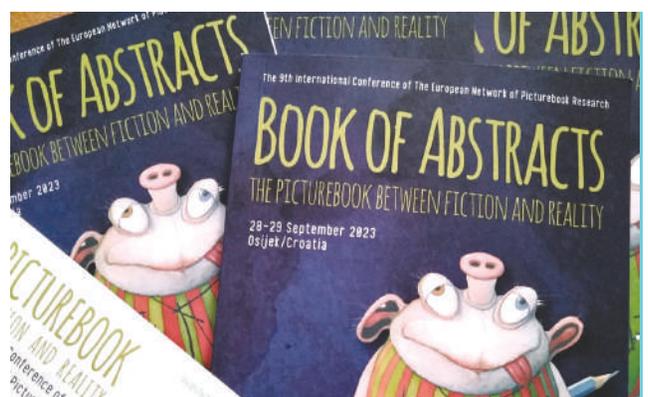
Međunarodna znanstvena konferencija „The Picturebook Between Fiction and Reality“

Europska mreža istraživača slikovnica (European Network of Picturebook Research) i Hrvatska udruga istraživača dječje književnosti, u suradnji s Fakultetom za odgojne i obrazovne znanosti Osijek organizirali su 9. Međunarodnu znanstvenu konferenciju europske mreže istraživača slikovnica pod nazivom „The Picturebook Between Fiction and Reality“, koja je održana u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek 28. i 29. rujna 2023. godine. Istraživači iz 23 zemlje održali su zanimljiva izlaganja i radionice.

Pedagoške radionice za roditelje: Roditeljske vještine za 5!

Odsjek za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Osijeku u suradnji s Gradskom i sveučilišnom knjižnicom Osijek, u razdoblju od 16. do 27. siječnja 2023. godine, proveli su ciklus od 15 pedagoških radionica za roditelje: Roditeljske vještine za 5! Radionice su provodili studenti druge godine diplomskog studija pedagogije Filozofskog fakulteta u Osijeku pod vodstvom doc. dr. sc. Sare Kakuk. Radionice i predavanja namijenjeni su roditeljima djece osnovnoškolske i srednjoškolske dobi s ciljem stvaranja poticajnog i osnažujućeg okruženja u kojem roditelji međusobno i s voditeljima radionica razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo. Kroz različite i izazovne teme cilj je bio osvijestiti roditelje o mogućim izazovima s kojima se susreću djeca i mladi te kroz razmjenu informacija, znanja, vještina i podrške roditeljima promicati osobni rast i razvoj kompetentnosti roditelja. Na radionicama je sudjelovalo 225 roditelja.

Svjetski dan sporta

U suradnji s Kineziološkim fakultetom Osijek, obilježen je Svjetski dan sporta radionicom „Vježbajmo zajedno!“, koju je vodila Klara Findrik, magistra kineziologije. Radionica je imala za cilj potaknuti djecu na tjelesnu aktivnost i promovirati zdrav stil života, kako bi djeca kroz različite igre i aktivnosti upoznala važnost tjelesne aktivnosti.

Suradnja se nastavila tijekom ljeta. Program u dvorištu knjižnice obogaćen je sportskim aktivnostima kojima se potiče timski rad i druženje pod nazivom „Sportski ponedjeljci“. Djeca su, uz tjelesne, razvijala svoje socijalne vještine i učila kako surađivati i podržavati jedni druge. **Sportski ponedjeljci održavali su se tijekom srpnja u dvorištu knjižnice i na njima je sudjelovalo 45 djece.**

„Što djeca čitaju iz svijeta?“

Studenti Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, u suradnji s Gradskom i sveučilišnom knjižnicom Osijek, sudjelovali su u aktivnostima u povodu Mjeseca hrvatske knjige. S obzirom na ovogodišnju temu manifestacije Književnost bez granica! i slogan „Nek' ti riječ ne bude strana(c)“. Studenti su, u sklopu kolegija *Suvremeni mediji u nastavi književnosti*, pod mentorstvom doc. dr. sc. Vedrane Živković Zebec u projektnim aktivnostima istraživali prijevode svjetske književnosti na hrvatski jezik. Svoje rezultate predstavili su 13. studenoga u putem videozapisa u izlaganju „Što djeca čitaju iz svijeta?“. Doc. dr. sc. Vedrana Živković Zebec dugogodišnja je suradnica Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek i redovno uključuje studente u aktivnosti u organizaciji Knjižnice.

Odjel za rad s djecom i mladima Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek i Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Osijek u suradnji, već deset godina obilježavaju Međunarodni dan dječje knjige i rođendan nacionalne kampanje za poticanje čitanja „Čitaj mi!“ te provode pričaonice na otvorenom pod nazivom „Ljekovite priče za najmlađe“.

Smotra Sveučilišta

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 30. studenog 2023. organiziralo je 27. (4. virtualnu) Sveučilišnu smotru s ciljem promoviranja sveučilišnih i stručnih prijediplomskih i integriranih studijskih programa budućim studentima. Ovogodišnja smotra prenosila se s Fakulteta agrobiotehničkih znanosti. U online su prijenosu, dekani i pročelnici u razgovoru s moderatorom programa, predstavili svoje studijske programe, dok su sve sastavnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i uživo izložile svoje aktivnosti i usluge zainteresiranim posjetiteljima, budućim i postojećim studentima.

MEĐUNARODNA KULTURNA SURADNJA

Tijekom 2023. Gradsku i sveučilišnu knjižnicu Osijek u više su navrata posjetili gosti iz Slovenije. U svibnju su Milena Bon i Alina Meško ispred Društva bibliotekara Slovenije u Osijeku, Vinkovcima i Požegi održale radionice za knjižničare, dok je krajem svibnja Društvo bibliotekara Celje bilo na stručnoj ekskurziji u Osijeku. U rujnu je na 5. okruglom stolu: zavičajni fondovi i zbirke u knjižnicama panonskog prostora izlaganje držala Mira Petrovič iz Knjižnice Ivana Potrča Ptuj te su dogovorene daljnje suradnje.

AMERICAN CORNER OSIJEK

U 2023. godini u organizaciji American Cornera Osijek održano je 213 programa (predavanja i radionice) na kojima je sudjelovalo 6.398 osoba. Uživo su održana 203 programa, a kombinacijom prijenosa u realnom vremenu, uz publiku uživo, održano je 10 programa.

Američki kutci u Hrvatskoj četvrtu godinu za redom provode zajedničke programe koji su ili u potpunosti virtualni, ili hibridni. Tako je AC Osijek sudjelovao u organizaciji i održavanju online predavanja o potresima, demokraciji, ljudskim pravima, proučavanju svemira i brojnim drugima.

Rezultat dugogodišnje suradnje American Cornera i Ekonomskog fakulteta u Osijeku bio je ciklus radionica održan tijekom listopada i studenog, Marketing English, na kojima su studenti imali priliku naučiti poslovnu komunikaciju simuliranim razgovorima za posao na engleskom jeziku. Razgovore za posao vodio je suradnik Vedran Domjanović, magistar pedagogije i engleskog jezika i književnosti,

Obogaćivanju programa engleskoga jezika i književnosti posebno je pridonijela Isabelle Grace Penta, Fulbright English Teacher Assistant u Osijeku, koja je sustavno tijekom godine održavala radionice medijske pismenosti za osnovne i srednje škole, fakultete i udruge. Kroz njezine radionice „Spot the Bot: Learning to Identifying Disinformation Through Games“ i „How Our Data Travels Abroad and Beyond“ cijela se zajednica poučila uočavanju lažnih vijesti, osvještenosti o dijeljenju informacija na internetu te procjeni točnosti medijskih izvora.

American Corner Osijek dugi niz godina surađuje s Odjelom za rad s djecom i mladima. Zajednički sudjeluju u STEM obrazovanju zajednice te su održali niz STEM radionica, s posebnim naglaskom na 3D radionice u veljači, rujnu i studenome. Harry Potter tjedan u rujnu bio je ujedno i dijelom programa She Creates, tijekom kojega su Osječanke Jasminka Marjanović Baglama i Mila Lončar vodile kreativne radionice. U listopadu je održan prigodan program „Listopad u ACOS-u“, kojim je obilježena Noć vještica ciklusom kreativnih i STEM radionica te pričaonica.

Suradnja Odjela za rad s djecom i mladima nastavlja i ove se godine kroz aktivnost za djecu, mlade, ali i odrasle korisnike – Dan društvenih igara. American Corner obogatio je fond novim igrama – Takenoko, Keep the Heroes Out, Arboretum, Patchwork, Azul, Codenames, Cabo, Unstable Unicorns i Coup, a radionice su se održavale tijekom cijele godine, posljednji petak u mjesecu.

Također, u American Corneru Osijek održana su i brojna kulturna i umjetnička događanja, poput radionice plesa „Ecstatic Dance“ te čitanja poezije književnice Etel Adnan u organizaciji libanonske umjetnice Patricie Nammour. Za istaknuti je i predavanje Erice King „Meet the Diplomat“ u travnju, predavanje prof. dr. sc. Sande Erdelez „AI i knjižnice“ u listopadu te predavanje Ane Uglešić, predstavnice EducationUSA, o studiranju u Americi održano u svibnju.

Američko veleposlanstvo u Zagrebu, u suradnji s mrežom Američkih kutaka Hrvatske organiziralo je od 27. studenog do 1. prosinca hip-hop turneju u povodu obilježavanja 50 godina hip-hopa. Pjevač Jeru the Damaja i DJ Phat Phillie kroz tjedan su dana obilaskom hrvatskih knjižnica približili svoj rad i povijest ovog glazbenog žanra zainteresiranoj publici. Tako su posjetili i American Corner i, u suradnji s lokalnim udrugama i glazbenicima, održali nastup za pamćenje. Ovaj iznimno posjećen događaj okupio je zaljubljenike u hip-hop glazbu svih generacija, od djece i učenika, preko odraslih osoba i pokojeg umirovljenika.

Korisnicima je i ove godine omogućen besplatan pristup digitalnoj zbirci eLibraryUSA, zbirci izvora iz Sjedinjenih Američkih Država, koja objedinjuje kvalitetni dnevni tisak, časopise, znanstvene članke, knjige, disertacije, nagrađivane filmove i videozapise. I tijekom 2023. godine svi zacrtani programi provedeni su u skladu sa strategijama razvoja i jasnom vizijom: sustavno razvijati American Corner kao ugodno mjesto za učenje, dijeljenje ideja i spontanu interakciju, bilo u stvarnom ili virtualnom okruženju.

AMERICAN CORNER OSIJEK

In 2023, American Corner Osijek organized 213 programs (lectures and workshops) in which 6,398 people participated. They organized 203 programs live, and 10 programs with a combination of real-time transmission with a live audience.

For the fourth year in a row, American Corners in Croatia are conducting joint programs that are either entirely virtual or hybrid. Thus AC Osijek participated in the organization and holding of online lectures on earthquakes, democracy, human rights, the study of space, and many others.

The result of the long-term cooperation between American Corner and the Faculty of Economics in Osijek was a series of workshops held during October and November, Marketing English, where students had the opportunity to learn business communication through simulated job interviews in English. Our associate Vedran Domjanović, master of pedagogy and English language and literature, conducted the job interviews.

Isabelle Grace Penta, Fulbright English Teacher Assistant in Osijek, who systematically held media literacy workshops for primary and secondary schools, colleges, and associations, contributed to the advancement of the English language and literature program. Through her workshops “Spot the Bot: Learning to Identify Disinformation Through Games” and “How Our Data Travels Abroad and Beyond” the entire community learned to spot fake news, be aware of sharing information on the Internet, and assess the accuracy of media sources.

American Corner Osijek has cooperated with the Children’s Department for many years. They jointly participate in community STEM education and hold a series of STEM workshops. We particularly emphasize 3D workshops implemented in February, September, and November. Harry Potter Week in September was also part of the She Creates program, during which Osijek women Jasminka Marjanović Baglama and Mila Lončar led creative workshops. We organized a special program “October at ACOS”, which marked Halloween with a cycle of creative and STEM workshops and story rooms.

The cooperation with the Children’s Department continued this year through an activity for children, young people, and adult users - Social Games Day. American Corner enriched the fund with new games – Takenoko, Keep the Heroes Out, Arboretum, Patchwork, Azul, Codenames, Cabo, Unstable Unicorns, and Coup. We held these workshops throughout the year on the last Friday of the month.

Also, numerous cultural and artistic events were held in American Corner Osijek, such as the “Ecstatic Dance” dance workshop and the poetry reading of the writer Etel Adnan, organized by the Lebanese artist Patricia Nammour. We call attention to the lectures by Erica King called “Meet the Diplomat” in April, then by Prof. Ph.D. Sanda Erdelez titled “AI and libraries” in October, and a presentation by Ana Uglešić, representative of EducationUSA, about studying in America in May.

The U.S. Embassy in Zagreb, in cooperation with the network of American Corners of Croatia, organized from 27.11. until 1.12. hip-hop tour celebrating 50 years of hip-hop. Singer Jeru the Damaja and DJ Phat Phillie spent a week visiting Croatian libraries to introduce their work and the history of this musical genre to an interested audience. So they visited the American Corner and, in cooperation with local associations and musicians, held a performance to remember. This exceptionally favored event brought together lovers of hip-hop music of all generations, from children and students to adults and the occasional pensioner.

As in previous years, American Corner Osijek patrons have enabled free access to the eLibraryUSA digital collection. eLibraryUSA is a collection of resources from the United States of America that brings together high-quality daily newspapers, magazines, scientific articles, books, dissertations, award-winning films, and videos. During 2023, all planned programs followed development strategies and a clear vision: to systematically develop American Corner as a pleasant place for learning, sharing ideas, and spontaneous interaction, either in a real-life or virtual environment.

AUSTRIJSKA ČITAONICA

Austrijska čitaonica obavlja zadaću središnje knjižnice Austrijanaca u Republici Hrvatskoj. Raspolaze s ukupnim knjižničnim zbirka od 8.340 svezaka knjiga, 24 naslova periodike i 328 jedinica audiovizualne građe,

Austrijska je čitaonica u suradnji s ostalim odjelima Knjižnice, ustanovama kulture i školstva grada Osijeka te Austrijskim kulturnim forumom iz Zagreba tijekom protekle godine organizirala različita događanja s područja kulturno-animatorske djelatnosti. Održano je 5 edukativnih video projekcija za studente, i učenike srednjih i osnovnih škola (u sklopu njihovih posjeta Austrijskoj čitaonici) te je priređeno nekoliko manjih izložbi građe.

U lipnju je održana likovno-literarna radionica pod nazivom “Braća Grimm” u organizaciji Austrijske čitaonice i predstavnika Njemačke zajednice – Zemaljske udruge Podunavskih Švaba u Osijeku. Tom su prigodom učenici poslušali poznate bajke u izvornom obliku na njemačkom jeziku te pokazali svoje razumijevanje njemačkog jezika. Svoju kreativnost i maštu izrazili su ilustrirajući bajke koje su poslušali (Crvenkapica, Pepeljuga, Trnoružica, Snjeguljica).

13. dani austrijske kulture u Osijeku

13. österreichische Kulturtage in Osijek

www.kulturforum-zagreb.org

U organizaciji Austrijskog kulturnog foruma i Austrijske čitaonice Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, a u sklopu Festivala slikovnice, 30. lipnja održana je online aktivnost pod nazivom “Upoznajte ilustratoricu – video druženje i radionica s Judith Auer”, a autoričini umjetnički radovi predstavljeni su na zajedničkoj izložbi ilustratorâ, sudionika Festivala u Kulturnom centru Osijek.

U sklopu 13. dana austrijske kulture u Osijeku, koji su održani od 13. do 17. studenoga, program u Austrijskoj čitaonici Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek bio je posvećen dvjema obljetnicama u području književnosti: doc. dr. sc. Stephanie Jug održala je predavanje u povodu 50. obljetnice smrti Ingeborg Bachmann, nakon čega je održana svečana dodjela nagrada pobjednicima kreativnog spisateljskog natječaja “Ti si zadatak” povodom 140. rođendana Franza Kafke.

U studenom je održano predstavljanje knjige autorice Margarete Vučak pod nazivom “Pa, pa, Pauli”. Ovaj je udžbenik za učenje njemačkog jezika u ranoj dobi nastao kao svojevrsni istraživački rad u autoričinu radu s djecom, a popraćen je veselim melodijama i pokretima koji pomažu da njemački postaje vrlo zabavan jezik.

Siniša Petković, voditelj Austrijske čitaonice, u razdoblju od 7. do 9. rujna 2023., na 17. godišnjem stručno-znanstvenom skupu u Somboru, organiziranom od strane Zajednice matičnih knjižnice Republike Srbije i Gradske knjižnice “Karlo Bijelicki” Sombor, kao pozvani izlagač, održao je izlaganje na temu “Festival jezika G1-SKO – primjer multikulturalne knjižnice dostupne svima”. Tema je Skupa bila “Djeca i mladi – knjižnice za nove generacije”.

KNJIŽNIČNA GRAĐA I USLUGE ZA POTREBE NACIONALNIH MANJINA

Festival jezika

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek manifestacijom Festival jezika u razdoblju od 16. do 21. veljače 2023. godine obilježila je Međunarodni dan materinskoga jezika (21. veljače).

Tema ovogodišnjeg festivala bile su poklade (fašnik, mesopust, krnjeval, krnoval, pokladi, pust, fašnjek ili maškare). U svijetu, pa tako i u Hrvatskoj postoji mnogo običaja.

Misija Festivala jezika dijeljenje je radosti i ljubavi prema lijepoj riječi i čitanju na materinskom jeziku. Sudionici, čitajući odabrani tekst u trajanju 2-3 minute, predstavili su materinski jezik, pokazali vještinu lijepog čitanja te čitateljsku zrelost pri osobnom odabiru zanimljivog literarnog predloška koji postaje književna preporuka vršnjacima.

Dio programa Festivala održan je uživo u prostorima Knjižnice, a dio *online*. Igre i priče na materinskom jeziku održale su se u suradnji s DV „Bobita“ koji njeguju mađarski materinski centar u PKCM u Osijeku i s predškolskom odgojnom skupinom koja njeguje njemački jezik iz DV „Stribor“. U izvedbi programa u knjižnici sudjelovalo je 61 dijete.

U *online* prezentacijama sudjelovali su učenici osječkih osnovnih škola „Mladost“, „Svete Ane“ i „Franje Krežme“, Nacionalna zajednica Albanaca Slavonije i Baranje, Prosvjetno-kulturni centar Mađara u RH (Osijek), Njemačka zajednica – Deutsche Gemeinschaft Osijek. Ove su nam se godine svojim videoprezentacijama pridružile Gradska knjižnica i čitaonica „Viktor Car Emin“ Opatija i Knjižnica Mošćenička Draga. Ukupno 19 videozapisa s 1.909 pregleda objavljeno je na društvenim mrežama Knjižnice.

Osim za potrebe austrijske i njemačke nacionalne manjine, Knjižnica raspolaže knjižničnom građom na mađarskom jeziku (oko 3.500 sv.) koja je smještena u ogranku Retfala te građom na albanskom i ukrajinskom jeziku.

Prijevod slikovnice „Nije me strah“

Na temelju provedenoga Javnog poziva za sufinanciranje posebnih programa nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj, Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek dodijeljena su sredstva za provedbu posebnog programa „Prijevod slikovnice – ‘Nije me strah’“ autorice Dubravke Pađen-Farkas i ilustratora Dražena Jerabeka na njemački i mađarski jezik.

Njemački prijevod slikovnice „Ich habe keine Angst“ potpisuje doc. dr. sc. Sanja Cimer Karaica s Odsjeka za njemački jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Osijeku, dok mađarski prijevod „Nem félek“ potpisuje izv. prof. dr. sc. Ana Lehocki-Samardžić s Katedre za mađarski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Osijeku.

Tijekom prosinca održane su predstavljanja obiju slikovnica u Osijeku i široj okolici. Slikovnice će biti dostupne za posudbu u 40 školskih i 10 narodnih knjižnica Osječko-baranjske županije, Županijskoj knjižnici Csorba Győző u Pečuhu te Gradskoj knjižnici Subotica.

RAZVOJNA MATIČNA SLUŽBA

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek kao knjižnica s dvojnomo funkcijom, od početka svog djelovanja obavlja matičnost za sve vrste knjižnica. Matična djelatnost utvrđena je Zakonom o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti Republike Hrvatske (NN 17/19) i Pravilnikom o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 48/21), a prema kojima Razvojna matična služba Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek obavlja djelatnost: županijske matične narodne knjižnice za sve narodne i školske knjižnice u Osječko-baranjskoj županiji, sveučilišne matične knjižnice za visokoškolske i specijalne knjižnice u sastavu matičnog sveučilišta, za visokoškolske, samostalne općeznanstvene i specijalne knjižnice te za knjižnice i druge pravne i fizičke osobe čija je knjižnična građa registrirana kao kulturno dobro, na područjima sljedećih županija: Bjelovarsko-bilogorska, Virovitičko-podravska, Požeško-slavonska, Brodsko-posavska, Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska.

ŽUPANIJSKA MATIČNA NARODNA DJELATNOST

U Osječko-baranjskoj županiji djeluje **10 narodnih knjižnica** (7 gradskih i 3 općinske) te **99 školskih knjižnica** (73 osnovnoškolske, 25 srednjoškolskih i 1 knjižnica učeničkog doma).

Stručni nadzor nad radom knjižnica jedan je od temeljnih poslova matične službe. Obavlja se neposrednim uvidom, stručnim posjetom te posredno, putem pregleda mrežno dostupnih podataka i izvješća o radu knjižnica. Obavljeni su stručni posjeti u **5 narodnih** i **17 školskih knjižnica**. Matična služba prisustvovala je svečanom otvorenju novouređenih prostora Gradske knjižnice Grada Donjeg Miholjca (3. veljače 2023.).

Ostvareni su suradnja i stručni posjeti drugim narodnim knjižnicama u Slavoniji (Gradska knjižnica Požega, Gradska knjižnica Slavonski Brod, Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci i Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica).

Vezano uz nadzor nad radom knjižnica osobita se pozornost posvećuje dijelu koji se odnosi na poslove otpisa i revizije. Knjižnice su poticane na redovno provođenje revizije i otpisa, a u 2023. godini matična služba zaprimila je, pregledala i prosljedila dokumentaciju o **44** provedena otpisa/revizije, i to u **7** narodnih, **30** školskih.

Matična služba predlagala je programe informatizacije pojedinih knjižnica i njihovo povezivanje u informacijski sustav RH (u **10** školskih knjižnica i **2** narodne općinske knjižnice).

Sustavno se provodi edukacija knjižničara i održavaju radionice o raznovrsnim temama. U poslove edukacije uključuju se i ostali djelatnici Knjižnice. GISKO kao županijska matična knjižnica u 2023. godini organizirala je **12** radionica za potrebe cjeloživotnog učenja knjižničara Osječko-baranjske županije. U suradnji s Narodnom i univerzitetnom knjižnicom Slovenije (NUK) u Ljubljani i Saveza bibliotekarskih društava Slovenije, od 15. do 17. svibnja u Osijeku su Milena Bon i Alina Meško održale radionice Financijska pismenost za knjižničare. Za školske je knjižničare 29. studenoga održana radionica osnova knjižničnog poslovanja u programu MetelWin, kojega su vodile Martina Plaščak i Diana Dorkić.

Stručni djelatnici svih vrsta knjižnica na području matičnosti Knjižnice redovito se informiraju o događanjima u matičnoj knjižnici, kao i o stručnim skupovima, predavanjima, radionicama i sl. koji se održavaju u Knjižnici, u Županiji i Hrvatskoj.

S ravnateljima i voditeljima narodnih knjižnica održana su **3** sastanka.

Kao oblik informiranja i edukacije školskih knjižničara održano je **6 Informativnih utoraka** za knjižničare osnovnoškolskih knjižnica (prisustvovao 31 knjižničar) i **5 Informativnih srijeda** za knjižničare srednjoškolskih knjižnica (prisustvovao 21 knjižničar). Na ovim sastancima raspravljana je problematika važna za rad školskih knjižnica, razmjenjivane su informacije o radu, predstavljani su novi naslovi (104 naslova) kao prijedlozi za popunu fondova školskih knjižnica, literatura za stručno usavršavanje knjižničara, knjižničari su prezentirali

uspješne projekte koje su proveli u svojim knjižnicama. Informirani su o događanjima u matičnoj knjižnici GISKO te pozivani na suradnju. Knjižničari su od strane Matične službe poticali da pišu o svom radu, kako za stručne skupove, tako i za stručna glasila.

Na 14. savjetovanju za narodne knjižnice u RH koje je održano od 11. do 14. listopada 2023. u Dubrovniku, Dubravka Pađen-Farkaš i Marijana Špoljarić Kizivat sudjelovale su izlaganjem „GISKO - knjižnica s dvojnog funkcijom“.

SVEUČILIŠNA MATIČNA DJELATNOST

Na području šest slavonskih županija GISKO je matična knjižnica za 29 knjižnica. Knjižnični sustav Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku čine: 1 sveučilišna knjižnica, 15 fakulteta/akademija. Visokoškolske knjižnice koje djeluju izvan Knjižničnog sustava Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku jesu 4 veleučilišne knjižnice. Specijalne knjižnice koje djeluju u sustavu matičnosti Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek jesu 6 muzejskih knjižnica, 1 arhivska knjižnica te 2 bolničke knjižnice. Na području Bjelovarsko-bilogorske županije nalaze se 2 knjižnice, na području Osječko-baranjske županije 21 knjižnica, na području Požeško-slavonske županije 2 knjižnice, na području Virovitičko-podravske županije 1 knjižnica, a na području Vukovarsko-srijemske županije 3 knjižnice. Na području Slavonsko-brodske županije trenutačno nema knjižnica koje su u nadležnosti matične službe. Tijekom 2023. godine jedna je knjižnica promijenila status od knjižnice visoke škole u veleučilišnu. Na području navedenih šest županija nalazi se 10 zbirki knjižne građe franjevačkih samostana te 1 zbirka knjižne građe Kapucinskog samostana Sv. Jakova u Osijeku. Na navedenom području nalazi se još i 27 zbirki knjižne građe.

Tijekom 2023. godine obavljani su poslovi vezani za sve vrste knjižnica: rad u Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica, terenski rad, praćenje knjižnica u provedbi preporuka, izrada izvješća i analiza, vođenje ažuriranih evidencija i dokumentacije o knjižnicama / zbirkama, uspostavljanje sustava informiranja, organizacija edukacije za knjižničare, nacionalni program e-izvori, stručna aktivnost i stručno usavršavanje matičara, izrada adresara visokoškolskih i specijalnih knjižnica na području matičnosti Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, sudjelovanje u oblikovanju rubrike

Razvojna matična služba na mrežnom sjedištu Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek.

Obavljena su 2 nadzora u visokoškolskim knjižnicama (novi voditelj, odlazak voditelja u mirovinu). Stručni posjeti obavljeni su u 3 visokoškolske knjižnice (registracija kulturnog dobra, novi prostor zatvorenog spremišta, uvođenje nove voditeljice u rad).

U specijalnim knjižnicama te vezano uz zbirke knjižne građe obavljeno je 11 nadzora (jedan redovni nadzor, jedan nadzor vezan uz prestanak djelovanja knjižnice te devet nadzora vezanih uz utvrđivanje statusa i ne/postojanja kulturnog dobra) i 3 stručna posjeta (jedan vezan uz reviziju i otpis i jedan vezan uz utvrđivanje ne/postojanja kulturnog dobra). Obavljen je i 1 nadzor vezan uz zbirku knjižne građe Franjevačkog samostana u Vukovaru.

Ukupno je obavljeno 14 nadzora i 6 stručnih posjeta.

Izrađena su 4 očitovanja o reviziji i otpisu te 1 izvješće vezano uz prijavu za utvrđivanje statusa kulturnog dobra.

Od 2008. godine organiziraju se stručno-informativni sastanci za visokoškolske knjižničare pod nazivom Informativni četvrtak. Sastanci se održavaju sukladno potrebi, a teme o kojima se raspravlja na ovim sastancima vezane su uz nabavu raznovrsnih izvora informacija, npr. baza podataka, oblikovanje i vođenje institucijskih repozitorija završnih radova, edukaciju knjižničarskog osoblja itd. U 2023. godini održana su 4 informativna sastanka s voditeljima knjižnica u sastavu matičnosti.

Dr. sc. Svetlana Mokriš održala je dva webinara Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH, III.5 Revizija i otpis u knjižnicama, a na stručnim skupovima dva posterska izlaganja, **Together for special libraries in Croatia** (88th IFLA General Conference and Assembly 21.-25. kolovoza 2023., Rotterdam) i **Visokoškolska knjižnica u 21. stoljeću – uloga knjižničara** (18. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, 31. svibnja-3. lipnja 2023., Lovran).

Predavanje/radionica Opis i procjena stanja knjižn(ičn)je građe

Dana 12. svibnja 2023. godine prof. dr. sc. Damir Hasenay s Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Osijeku održao je predavanje/radionica Opis i procjena stanja knjižn(ičn)je građe za tridesetak knjižničara iz narodnih i visokoškolskih knjižnica. U predavanju je predstavljen kratki teorijski uvod u problematiku, osnovne definicije, razmotren kontekst prezentiranog sadržaja i detaljnije razrađen koncept procjene stanja knjižn(ičn)je građe te vrste procjena i njihova namjena, s prikazanim primjerima iz prakse. Osnovni ciljevi predavanja/radionice bili su pružiti uvid u kontekst problematike zaštite knjižn(ičn)je građe te što jasnije artikulirati mogućnosti primjene sadržaja u praksu, kao i potaknuti sudionike na (proaktivno) promišljanje o potrebama za zaštitom u njihovim ustanovama.

STRUČNI RAD DJELATNIKA KNJIŽNICE

Objavljeni radovi:

Hadrović, Merien. Važnost očuvanja grafičkih zbirki u knjižnicama: na primjeru Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek. // Knjižničarstvo 27, 1-2(2023), str. 129-149.

Hercog, Tanja. Kako pričati priče djeci: i svima ostalima. // Knjižničarstvo 27, 1-2(2023), str. 235-236.

Seleš, Marin ; Hercog, Tanja ; Sudarević, Andrea. Uloga društvenih mreža u popularizaciji kulturnih sadržaja i usluga. // Osijek : Akademija za umjetnost i kulturu ; Vinkovci : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Centar za znanstveni rad u Vinkovcima, 2023 ; str. 90-114.

Seleš, Marin ; Hercog, Tanja ; Sudarević, Andrea. Planском organizacijom događaja do većeg broja posjetitelja ruralnih krajeva. // Zbornik radova – 3. međunarodna znanstveno-stručna konferencija za razvoj ruralnog turizma „Edukacija kao ključni faktor održivog i odgovornog razvoja ruralnog područja“. Popovača: Vimal akademija, 2023.

Krpeljević, Ljiljana; Špoljarić Kizivat, Marijana. Erasmus projekt: posjet slovenskim knjižnicama. // HKD Novosti br. 85, veljača 2023.

Lukačević, Srđan; Radmilović, Dino. School of Education in the Polytechnic of Porto (Universidad de Porto) : Stručno usavršavanje putem ERASMUS+ programa. // Knjižničarstvo 27, 1-2(2023), str. 174-179.

Lukačević, Srđan; Radmilović, Dino. Facultad de Ciencias del Trabajo (Universidad de Sevilla) : Stručno usavršavanje putem ERASMUS+ programa. // Knjižničarstvo 27, 1-2(2023), str. 180-185.

Špoljarić Kizivat, Marijana. Radionice knjižnice za 21. stoljeće – Finlit. // Knjižničarstvo 27, 1-2(2023), str. 225-226.

Izlaganja na stručnim skupovima:

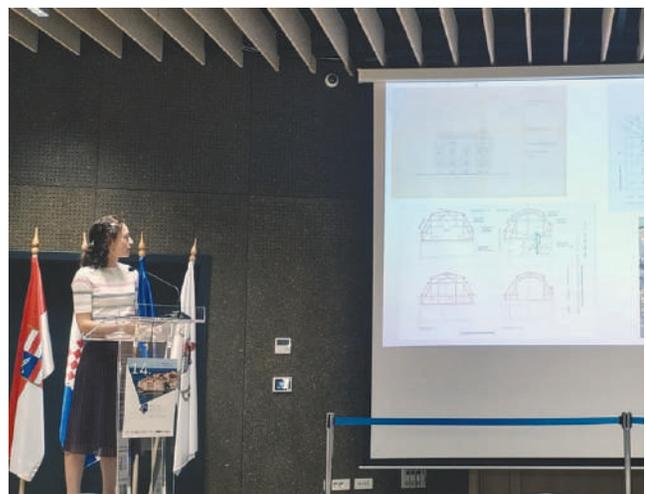
Hercog, Tanja ; Sudarević, Andrea. Korištenje tiskanih izvora u pisanju radova u (post)digitalnom dobu / Međunarodni interdisciplinarni 3. kongres Centra za interdisciplinarna istraživanja Filozofskog fakulteta Osijek: „Društvo, znanost i umjetnost u (post)digitalnom dobu“, Osijek, 8. studeni - 10. studeni 2023.

Mokriš, Svjetlana. III.5. Revizija i otpis u knjižnicama. 16. svibnja i 16. lipnja 2023. [webinar Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u RH]

Jurić Palčok, Jelena. Moje volontersko iskustvo u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek: primjeri dobre prakse / 2. stručni skup Suradnja, izgradnja, nadogradnja s međunarodnim sudjelovanjem – Volonteri u knjižnicama. Gradska knjižnica i čitaonica Virovitica, 29. rujna 2023.

Petković, Siniša ; Biglbauer, Suzana. Deca i mladi – biblioteka za nove generacije / Stručno-naučni skup Zajednice matičnih biblioteka Srbije „Biblionet“, Sombor, 7. - 9. rujna 2023.

Špoljarić Kizivat, Marijana ; Pađen-Farkaš, Dubravka. Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek – knjižnica s dvojnou funkcijom. / 14. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj – s međunarodnim sudjelovanjem, Dubrovnik, 11. - 14. listopada 2023.

Posterska izlaganja:

Hasenay, Sanda; Mokriš, Svjetlana. Visokoškolska knjižnica u 21. stoljeću – uloga knjižničara. - 18. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica, Lovran, od 31. svibnja do 3. lipnja 2023. [postersko izlaganje]

Šalamon Cindori, Breza ; Heberling Dragičević, Sanja ; Urem, Irena ; Mokriš, Svjetlana. Together for special libraries in Croatia. - 88th IFLA General Conference and Assembly, Rotterdam, od 21. do 25. kolovoza 2023. [postersko izlaganje]

ERASMUS+ program za nenastavno osoblje Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

U 2023. godini desetero djelatnika Knjižnice iskoristilo je mogućnost stručnog usavršavanja u inozemnoj ustanovi putem programa ERASMUS+ mobilnost osoblja u svrhu podučavanja i osposobljavanja.

Kolege Srđan Lukačević i Dino Radmilović u ožujku su stručno usavršavanje obavljali u knjižnici koja djeluje u sklopu School of Education in the Polytechnic of Porto (Sveučilište u Portu, Portugal), dok su u drugom dijelu sudjelovali na konferenciji pod nazivom INW23 Conference – Intercultural Week, međunarodni znanstveni događaj na kojemu se promišljaju teme povezane s umrežavanjem u obrazovanju. Obišli su i najveću Gradsku knjižnicu Almeida Garrett.

Tako su kolege Katica Rakovac, Renata Šinko i Robert Rakovac u travnju boravili na Sveučilištu Arel u Istanbulu u Republici Turskoj. U okviru navedene mobilnosti, posjetili su Dokumentacijski centar Sveučilišta, Rektorat Sveučilišta, Ured za ljudske resurse te knjižnicu Sveučilišta Arel, kao i još nekoliko istanbulskih knjižnica (Državnu knjižnicu Beyazit, prvu knjižnicu u Turskoj te knjižnice u Galata kuli i Topkapi palači).

Ostalo:

Pađen-Farkaš, Dubravka ; Jerabek, Dražen. Ich habe keine Angst. Osijek : Stadt- und Universitaetsbibliothek Osijek, 2023. (Osijek : Studio HS internet) [prijevod djela : Nije me strah]

Pađen-Farkaš, Dubravka ; Jerabek, Dražen. Nem felek. Osijek : Varosi es egyetemi knyvtar Eszek, 2023. (Osijek : Studio HS internet) [prijevod djela : Nije me strah]

Dan sigurnijeg interneta / (glavna urednica **Merien Hadrović** ; prijevod **Merien Hadrović**, Filip Horvat, **Ivana Turk**). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2023. [elektronička građa]

Manifest za zelene knjižnice / (glavna urednica **Merien Hadrović** ; prijevod Blaženka Klemar Bubić). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2023. [elektronička građa]

13. okrugli stol za školske knjižnice Proaktivno djelovanje školskih knjižnica u Godini čitanja: zbornik radova / uredile Mirjana Čubaković, **Merien Hadrović** i Ana Saulačić. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2023. [elektronička građa]

Djelatnici Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek aktivni su članovi Društva knjižničara Slavonije, Baranje i Srijema, Hrvatskog knjižničarskog društva i Hrvatskog čitateljskog društva. Osim toga, u suradnji s Filozofskim fakultetom, mentori su studentima informatologije u obavljanju njihove stručne prakse. U akademskoj godini 2022./23. njih je 25 odradilo studentsku praksu u Knjižnici.

Kolegice Svjetlana Mokriš, Andrea Sudarević i Tanja Hercog u svibnju su 2023. godine posjetile Sveučilište u Pisi u Italiji. Stručno usavršavanje provodilo se unutar mreže knjižnica Sistem bibliotecario di Ateneo. Osim što su vidjele jesu posebnosti rada takvog sustava knjižnica, posjetile su brojne knjižnice unutar ovoga starog sveučilišta, na kojem je radio i slavni Galileo Galilei.

Kolegice Katica Šeremet i Ilinka Ružica Raić u rujnu su 2023. godine posjetile Università Telematica Pegaso u Napulju, gdje su se upoznale s u potpunosti *online* poslovanjem.

U okviru Erasmus+ programa, u vremenu od 24. do 28. travnja, u Gradskoj je i sveučilišnoj knjižnici Osijek gostovala Danuta Gajewski s University Rolniczy iz **Krakowa**, gdje se upozнала s posebnostima knjižnice s dvojnomo funkcijom te je obišla nekoliko visokoškolskih knjižnica unutar Sveučilišta.

DJELATNICI

Na dan 31. prosinca 2023. bila su zaposlena 54 djelatnika na neodređeno vrijeme sljedeće strukture:

1 ravnateljica - viši knjižničar (VSS)

Knjižnično stručno osoblje (ukupno 39)

1 knjižničarski savjetnik (dr.sc.), 1 viši knjižničar (dr.sc.), 1 viši knjižničar (mr.sc.), 2 viša knjižničara (VSS), 21 dipl. knjižničar (VSS), 3 knjižničara (VŠS), 10 pomoćnih knjižničara (SSS),

Stručno – administrativno, tehničko i pomoćno osoblje (ukupno 14)

1 tajnik (VSS), 1 pomoćnik tajnika (VSS), 1 rukovoditelj računovodstveno-financijskih poslova (VSS), 1 sistem inženjer (VSS), 1 stručni suradnik za računovodstvene poslove (VSS), 1 voditelj odsjeka za pokretne knjižnice, tehničke poslove i zaštitu na radu (VŠS), 2 administrativno-računovodstvena radnika (SSS), 1 informatički referent (SSS) te 5 tehničkog i pomoćnog osoblja (1 domar SSS i 4 spremačice NSS).

Pregled zaposlenika po Službama i Odjelima s nazivom radnog mjesta i stručnom spremom:

PAĐEN – FARKAŠ, DUBRAVKA
RAVNATELJICA Viša knjižničarka | VSS

RAZVOJNO MATIČNA SLUŽBA

Za narodne i školske knjižnice

ŠPOLJARIĆ KIZIVAT, MARIJANA

Voditeljica Razvojno matične službe

Viša knjižničarka | DR.SC

CARETTE PETANOVIĆ, CELINE

Dipl. knjižničarka | VSS

Za sveučilišne i specijalne knjižnice

MOKRIŠ, SVJETLANA

Knjižničarska savjetnica | DR.SC

SLUŽBA NABAVE

LUKAČEVIĆ, SRĐAN | Voditelj Službe nabave

Viši knjižničar | VSS

RICHTER, EVA | Pomoćna knjižničarka | SSS

WENDLING, RUŽICA | Pomoćna knjižničarka | SSS

SLUŽBA OBRADE

MAJLINGER-TANOČKI, INGE | Voditeljica Službe obrade | Viša knjižničarka | MR. SC.

ČEBIĆ, SONJA | Dipl. knjižničarka | VSS

DUMANČIĆ, ANICA | Dipl. knjižničarka | VSS

JURIŠIĆ STIPANČEVIĆ, IVANA | Dipl. knjižničarka | VSS

RUNJE, SENKA | Pomoćna knjižničarka | SSS

POSUDBENI ODJEL - Gornji grad

PETKOVIĆ, SINIŠA | Voditelj Posudbenog odjela
Viši knjižničar | VSS

MAGANJIĆ, DINO | Dipl. knjižničar | VSS

RADMILOVIĆ, DINO | Dipl. knjižničar | VSS

TORMAŠ MARKOVIĆ, TENA | Dipl. knjižničar | VSS

TURK, IVANA | Dipl. knjižničarka | VSS

MARIJANOVIĆ, LUKA | Knjižničar | VŠS

KOVAČEVIĆ, KATARINA | Pomoćna knjižničarka | SSS

MILAS, VESNA | Pomoćna knjižničarka | VSS

MOVRIN, SANJA | Pomoćna knjižničarka | SSS

POSUDBENI ODJEL - Donji grad

FRANJIĆ, IVANA | Dipl. knjižničarka | VSS

LIŠNIĆ, MARIJA | Pomoćna knjižničarka | SSS

POSUDBENI ODJEL - Jug 2

POSUDBENI ODJEL - Reftala

ŠOKČEVIĆ, KREŠIMIR | Dipl. knjižničar | VSS

RAKOVAC, ROBERT | Pomoćni knjižničar | SSS

POSUDBENI ODJEL - Industrijska četvrt

ZAVOĐA, SANJA | Dipl. knjižničarka | VSS

KLAIĆ, ANA | Knjižničarka | VŠS

POSUDBENI ODJEL - Novi grad

GAŠIĆ, ĐURĐA | Pomoćna knjižničarka | SSS

ODJEL STUDIJSKE ČITAONICE

HADROVIĆ, MERIEN | Voditeljica Studijske čitaonice
Dipl. knjižničarka | VSS

HERCOG, TANJA | Dipl. knjižničarka | VSS

LAUC-ĐANIŠ, VEDRANA | Dipl. knjižničarka | VSS

MARATOVIĆ-VASILJEVIĆ, GORDANA

Dipl. knjižničarka | VSS

SUDAREVIĆ, ANDREA | Dipl. knjižničarka | VSS

SENAŠI, ĐURĐICA | Knjižničarka | VŠS

KARAPANDŽA, BORIS | Pomoćni knjižničar | SSS

ODJEL ZA RAD S DJECOM I MLADIMA

BIGLBAUER, SUZANA | Dipl. knjižničarka | VSS

GROŠELJ, ANDREJA | Dipl. knjižničarka | VSS

JUKIĆ, KATARINA | Dipl. knjižničarka | VSS

JURIĆ PALČOK, JELENA | Dipl. knjižničarka | VSS

NAĐ, MELITA | Dipl. knjižničarka | VSS

TAJNIŠTVO

PTIČAR, BISERKA | Tajnica ustanove | VSS

ŠINKO, RENATA | Pomoćnica tajnice | VSS

KRPELJEVIĆ-FILIPE, ADRIAN AZINHEIRA

Voditelj odsjeka za pokretne knjižnice, tehničke
poslove i zaštitu na radu | VŠS

URED RAVNATELJA

MIHAJLOVIĆ, SANDRA | Tajnica ravnateljice | SSS

RAČUNOVODSTVENO FINACIJSKA SLUŽBA

CRNKOVIĆ, SANDRA

Voditeljica računovodstveno financijske službe | VSS

KRSTANOVIĆ, RUŽICA | Stručna suradnica
za računovodstvene poslove | VSS

ŠEREMET, KATICA | Voditeljica računovodstva | SSS

SLUŽBA ZA INFORMATIČKU POTPORU

RAKOVAC, KATICA | Voditeljica službe za informatičku
potporu | Sistem inženjerka | VSS

ŠIMUNOVIĆ, BRUNO | Informatički referent | SSS

TEHNIČKO I POMOĆNO OSOBLJE

MAJOR, DANIEL | Domar | SSS

BOLJEŠIĆ, VALERIJA | Spremačica | NSS

MAROJEVIĆ, DANIJELA | Spremačica | NSS

POPOVSKI, DUŠANKA | Spremačica | NSS

STUPAR, ANČICA | Spremačica | NSS

ODLAZAK U MIROVINU

Ljiljana Krpeljević – Početkom lipnja kolegica koja je svojim dugogodišnjim predanim radom pridonijela izgradnji i promociji Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, odlučila je završiti službeno knjižnično putovanje. Ljiljana Krpeljević svojim je ljudskim kvalitetama i spremnošću da pomogne snažno utjecala na cjelokupni rad Knjižnice, a posebno se smatra vrijednim njezin utjecaj na rad mlađih kolega, s kojima je strpljivo radila, nesebično im prenoseći svoja znanja, uvijek dostupna za savjete i pomoć. U Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici zaposlena od 1989. godine, dugi je niz godina radila kao voditeljica Studijske čitaonice te kasnije i kao voditeljica Razvojne matične službe.

Olivera Katalenac – Olivera Katalenac, zaposlena od 1982. u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek, početkom listopada otišla je u zasluženu mirovinu. Najveći dio svog radnog vijeka provela je na Odjelu obrade i u radu s korisnicima na posudbenim odjelima.

GISKO U MEDIJIMA

Stručni djelatnici Knjižnice tijekom 2023. godine redovito su javno nastupali u medijima vezano za aktivnosti u Knjižnici, u emisijama: Dobro jutro Hrvatska, Županijska panorama i Prizma, gostovali su u Otvorenom studiju na STV-u, emisiji Koktel na Osječkoj televiziji i lokalnim radijskim postajama.

Nove i tematski pripremljene naslove, dva puta mjesečno kroz 2023. godinu, u emisiji "Ritam grada" Slavonske televizije, predstavljale su diplomirani knjižničari Melita Nađ, Sanja Zavođa, Celine Carette Petanović, Tena Tomaš Marković i Dino Radmilović.

Knjige na dobrom glasu – s ciljem poticanja čitanja i razvijanja svijesti o važnosti čitanja, jednom mjesečno knjižničari-informatori korisnicima predstavljaju naslove knjiga na određenu temu, dostupne u knjižnici za posudbu. Članci s preporukama objavljeni na mrežnoj stranici GISKO-a te portalu Osijek031 tako su dostupni svim korisnicima i onima koji to žele postati. Neke od izabranih tema bile su: Eko riznica, gruzijska književnost, važnost čitanja i pričanja djeci, svjedočanstva, ljudi koji su mijenjali svijet, zelena kućna oaza mira, zavidljivući Svemir i dr.

Đelo od Gisko⁴ predstavlja nove naslove u Knjižnici – kroz četiri kolumne koje su objavljivane na osječkom mrežnom portalu Osijek 031 predstavljan je dio novih naslova pridošlih u Knjižnicu.

Đelo od Gisko u „gostima“ – Kroz kolumnu Đelo od GISKO, Srđan Lukačević, već četvrtu godinu, svake je subote u Glasu Slavonije, „bio u gostima“ kod poznatih i manje poznatih građana Osijeka. U 2023. godini objavljena su 52 intervjua.

GISKO na društvenim mrežama

Uredništvo društvenih mreža Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, koje vodi službenu stranicu Knjižnice, ali i dvije sestrinske – American Cornera Osijek i Čuvari priča – Odjel za rad s djecom i mladima GISKO; na Facebook, Instagram i TikTok profilima svakodnevno postavlja obavijesti, preporuke, edukativne i zabavne videozapise, najavljuje događanja, ističe zanimljivosti, odgovara na pitanja i zahtjeve korisnika, a sve u svrhu dodatne promocije i interakcije s korisnicima.

Na dan 31. prosinca 2023. godine Facebook stranicu GISKO prati 12.449 osoba. Facebook stranicu Odjela za rad s djecom i mladima – Čuvari priča na dan 31. prosinca 2023. prati 1.509 osoba. Facebook stranicu American Cornera Osijek na dan 31. prosinca 2023. ukupno prate 983 osobe. Instagram Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek prati 1051 osoba, na TikTok-u je 110 pratitelja, a 386 osoba reklo je „sviđa mi se“ (ova društvena mreža broji ukupan broj na svim videozapisima), dok je objavljeno ukupno 14 videozapisa različitog sadržaja – od informativnog, edukativnog do zabavnog.

⁴Pod pseudonimom Đelo od Gisko krije se Srđan Lukačević, voditelj Službe nabave Knjižnice

POPIS ČLANAKA IZ TISKA – 2023.

1. Izložba „Dizajn svemirskog doba/I.R.G./Glas Slavonije br.32174 god.103 (ponedjeljak, 2.1.23.) str. 9,
2. Dvije radionice Zime u Knjižnici/D.P./Glas Slavonije br.32174 god.103 (ponedjeljak, 2.1.23.) str. 9,
3. Uveli *online* upise i obnovu članstva/I.R.G./Glas Slavonije br.32175 god.103 (utorak, 3.1.23.) str. 9,
4. Raznolikih sam interesa, pa sam takav i u kazalištu/S.L./Glas Slavonije br.32178 god.103 (7.,8.1.23.) str. 12,
5. Kreativne radionice u siječnju o pahuljicama/I.R.G./Glas Slavonije br.32180 god.103 (utorak, 10.1.23.) str. 10,
6. Knjižnica drži korak s izdavačima, a Osječani održavaju čitateljsku kondiciju/I.R.G./Glas Slavonije br.32181 god.103 (srijeda, 11.1.23.) str. 12,
7. Čudesno putovanje svijetom snova i slova/I.R.G./Glas Slavonije br.32181 god.103 (srijeda, 11.1.23.) str. 13,
8. Roditeljske vještine za 5! Studenti pedagogije vodit će radionice za mame i tate/I.R.G./Glas Slavonije br.32182 god.103 (četvrtak, 12.1.23.) str. 12,
9. Svemirski dizajn - Narančasto, zaobljeno i plastično je fantastično!/I.A./Glas Slavonije br.32183 god.103 (petak, 13.1.23.) str. 11,
10. „Osječka priča“ dviju prijateljica/I.R.G./Glas Slavonije br.32184 god.103 (14.,15.1.23.) str. 10,
11. Za matematiku i za pisanje nužni su kreativnost i talent/S.L./Glas Slavonije br.32184 god.103 (14.,15.1.23.) str. 12,
12. Razvijam ideju promišljanja filozofije u pokretu i plesu/S.L./Glas Slavonije br.32190 god.103 (21.,22.1.23.) str. 10,
13. Izložba „Koraci do mira“ uz 25. obljetnicu mirne reintegracije Podunavlja/I.R.G./Glas Slavonije br.32191 god.103 (ponedjeljak, 23.1.23.) str. 10,
14. Izrada pahuljica 3D olovkama/I.R.G./Glas Slavonije br.32191 god.103 (ponedjeljak, 23.1.23.) str. 9,
15. Pogled u GISKO u 2022. godini/S.P./Sveučilišni glasnik - Glas Slavonije: posebni prilog br.87, (27.1.23.) str. 16,
16. Prvi sam roman ostavila da se „hladi“ dok ne sazrijem/S.L./Glas Slavonije br.32196 god.102 (28.,29.1.23.) str. 12,
17. „Živa knjižnica“ o mirnoj reintegraciji Podunavlja/I.R.G./Glas Slavonije br.32198 god.103 (utorak, 31.1.23.) str.12,
18. Anksioznost nije nužno loša, može nam postati i saveznik/S.L./Glas Slavonije br.32202 god.103 (4.,5.2.23.) str. 12,

DRUŽENJE U DVORIŠTU GISKO-a

U glavnoj je ulozi ljupka patka Monte

U goste nam dolazi neobična posjetiteljica. Zove se Monte i, ne biste vjerovali, ona je patka. Tim su riječima djelatnici Odjela za rad s djecom i mladima Gradske i sveučilišne knjižnice najavili jučerašnje druženje sa životinjama u dvorištu Knjižnice, koje se održava svakog petka pod nazivom *Životinjski prijatelj*. - Dvorište Knjižnice mjesto je gdje se družimo s prirodom i bićima koja žive u njoj. Neka žive kod nas, neka ponekad dođu u goste, a neka još nismo imali priliku upoznati. Mnoga djeca nemaju priliku ostvariti kontakt sa životinjama, pa smo u sklopu Ljeta u dvorištu Knjižnice odlučili organizirati sigurno okruženje gdje će to moći. Nakon susreta u srpnju, kada su nam u goste došli paličnjaci i pudl Rio, sada nam je u goste došla patka Monte - rekla nam je Andreja Grošelj, dipl. knjižničarka s Odjela za rad s djecom i mladima GISKO-a. Njezina kolegica Jelena Jurić Palčok, dipl. knjižničarka, pročitala je djeci, koja su se u velikom broju okupila u dvorištu GISKO-a, slikovnicu "Juha od bundeve". "Riječ je o slikovnici čija je autorica Helen Cooper, koja je edukativna i zabavna, a govori o prijateljstvu triju životinja, mačke, vjeverice

i patke. Odabrali smo ju jer priča o prijateljstvu, a među životinjama je i patka, glavna glumica našeg događanja", objašnjava Jelena Jurić Palčok.

Uz upoznavanje i igru sa životinjama, u GISKO-u promiču čitanje, pa zato djeci čitaju slikovnice, ali im i nude da prelistaju knjige i enciklopedije u kojima je predstavljen životinjski svijet.

Da djeca vole doći u GISKO potvrđuje nam baka Vlasta, koja je dovela trogodišnju unučicu Magdalenu i njezinu prijateljicu Ružu. "U GISKO dolazimo redovito već godinu i pol dana, na priče za djecu do tri godine i druge aktivnosti. Djevojčice su sada već jako pažljive, vole doći, posebice u dvorište, poigrati se sa životinjama, ali i upoznati drugu djecu", kaže baka Vlasta. **V. Latinović ■**

19. Počele prijave za tečaj pletenja/I.R.G./Glas Slavonije br.32202 god.103 (4.,5.2.23.) str. 13,
20. Učlanjenje besplatno u srijedu za rođene 8.2./I.R.G./Glas Slavonije br.32204 god.103 (utorak, 7.2.23.) str. 9,
21. Izložba „Od izvornika do prijevoda“/I.R.G./Glas Slavonije br.32205 god.103 (srijeda, 8.2.23.) str.11,
22. Na dar Njikoševa glazbena literatura“/I.R.G./Glas Slavonije br.32208 god.103 (11.,12.2.23.) str.11,
23. Važne lekcije: Život je jedan, a obrazovanje ključ uspjeha/S.L./Glas Slavonije br.32208 god.103 (11.,12.2.23.) str.12,
24. Izložba radova „Arijadnina nit“/I.R.G./Glas Slavonije br.32209 god.103 (ponedjeljak, 13.2.23.) str.9,
25. Izložba plakata o prevođenju/I.R.G./Glas Slavonije br.32211 god.103 (srijeda, 15.2.23.) str.13,

26. Čitanje naglas na materinskom/I.R.G.//Glas Slavonije br.32212 god.103 (četvrtak, 16.2.23.) str.9,
27. Na Eurosongu se sve masno plaća, a lobiranje je presudno/S.L.//Glas Slavonije br.32214 god.103 (18.,19.2.23.) str.12,
28. U vrtiću Tani Nani znaju i bečarce/I.A.//Glas Slavonije br.32217 god.103 (srijeda, 22.2.23.) str.14,
29. Predstavljanje ljubavnog romana „Pusti i dopusti/I.R.G.//Glas Slavonije br.32218 god.102 (četvrtak, 23.2.23.) str.9,
30. Stručni skupovi i festivali u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek/M.H.,S.P.//Sveučilišni glasnik - Glas Slavonije: posebni prilog br.88.(24.2.23.) 12,
31. I muškarci vole čitati „ljubiće“/V.L.//Glas Slavonije br.32220 god.103 (25.,26.2.23.) str.11,
32. Neizmjereno cijenim vrijeme koje mogu provesti sa sobom/S.L.//Glas Slavonije br.32220 god.103 (25.,26.2.23.) str.12,
33. GISKO: Najčitatelj/I.R.G.//Glas Slavonije br.32221 god.103 (ponedjeljak, 27.2.23.) str.11,
34. Damir Keglević: Čitam kad god i gdje god mogu/I.R.G.//Glas Slavonije br.32222 god.103 (utorak, 28.2.23.) str.10,
35. Magdalena Alduk izrađuje ručne radove od knjiga/I.R.G.//Glas Slavonije br.32224 god.103 (četvrtak, 2.3.23.) str.9,
36. Ljudi se i danas iščuđavaju kad kažem da živim od plesa/S.L.//Glas Slavonije br.32226 god.103 (4.,5.3.23.) str.10,
37. Netom probuđena/I.R.G.//Glas Slavonije br.32226 god.103 (ponedjeljak, 6.3.23.) str.9,
38. Revizija knjižne građe u GISKO-u/V.L.//Glas Slavonije br.32228 god.103 (utorak, 7.3.23.) str.11,
39. Rado kuham za druge, ali za svoje se kćeri najviše potrudim/S.L.//Glas Slavonije br.32232 god.103 (11.,12.3.23.) str.12,
40. Situacija u kazalištu nije ni bolja ni gora nego prije/S.L.//Glas Slavonije br.32238 god.102 (18.,19.3.23.) str.10,
41. Koliko ljudi može iskreno reći da voli svoj posao? Ja mogu!/S.L.//Glas Slavonije br.32243 god.103 (25.,26.3.23.) str.12,
42. Pregled 72.000 knjiga, ali i ostale knjižnične građe/V.L.//Glas Slavonije br.32244 god.103 (ponedjeljak, 27.3.23.) str.12,
43. Mnogi Osječani vole čitati/V.L.//Glas Slavonije br.32247 god.103 (srijeda, 29.3.23.) str.12,
44. Edukacija o izvorima informacija/I.A.//Glas Slavonije br.32247 god.103 (srijeda, 29.3.23.) str.13,
45. Najčitatelj se bira u GISKO-u/V.L.//Glas Slavonije br.32249 god.103 (petak, 31.3.23.) str.8,
46. Erasmus aktivnosti djelatnika GISKO-a Sveučilišni glasnik - Glas Slavonije: posebni prilog br.89 (31.3.23.) str.13,
47. U Osijeku se, uz prijatelje, vraćam na tvorničke postavke/S.L.//Glas Slavonije br.32250 god.103 (1.,2.4.23.) str.12,
48. Erika, Lovro i Jasen pročitani su više od dvije stotine knjiga svatko/V.L.//Glas Slavonije br.32252 god.103 (utorak, 4.4.23.) str.11,

GISKO: NAJČITATELJ 2022.

Damir Keglević: Čitam kad god i gdje god mogu

Još sam se kao klinac, uz svog tatu, zaljubio u knjige, nije me popustilo do danas

"Priče da ljudi danas nemaju vremena za čitanje možete okačiti mačku o rep. Osobno čitam kad god i gdje god mogu: prije spavanja, ako se probudim usred noći, ujutro prije posla, dok kuham, uz utakmicu ako je dosadna... Čitam domaće i strane autore, beletristiku i publicistiku, a najveća mi je ljubav povijest", istaknuo je Damir Keglević, 53-godišnji diplomirani ekonomist, kojeg je u ponedjeljak Gradska i sveučilišna knjižnica proglasila Najčitateljem Posudbenog odjela za odrasle u 2022. godini, a nagradu mu je uručila Ivana Rab Guljaš, novinarka i urednica u Glasu Slavonije.

Elokventnog i simpatičnog Osječanina poznaju svi u GISKO-u kao vrsnog poznavatelja literature, upornog, znatželjnog i svestranog čitatelja. Ponekad knjižničari nešto preporučuju Damiru, a ponekad on njima, jer prati nakladnike i specijalizirane internetske portale i TV emisije. Prema onome što smo čuli na svečanosti u GISKO-u,

kojoj su nazočili ravnateljica Dubravka Pađen Farkas i voditelj Posudbenog odjela Siniša Petković, Keglević je lani samo u GISKO-u posudio 184 naslova (skromno kaže kako nekoliko nije pročitao do kraja jer mu se nisu svidjeli), a druge je knjige razmjenjivao s prijateljima ili ih je kupio za kućnu biblioteku. Čitateljski mu je ukus pro-

finjen. Karl Ove Knausgård među omiljenim mu je autorima, pa osim heksaloga *Moja borba* preporučuje i njegovu najnoviju knjigu *Jutarnju zvižduku*. Na savjet knjižničara pročitao je sva djela Michaele Houellebecqa, nedavno i njegov novi roman *Unisti ti*. Preporučuje i djela nobelovke Annie Ernaux, te nešto neočekivano: "Vjerujte, Tarantino je napisao knjigu *Bilo jednom u Hollywoodu*, koja mi je još bolja nego istoimene film!" Od domaćih pisaca njegove preporuke imaju Miljenko Jergović, Zoran Ferić, Zoran Zmrić, Jurica Pavičić... Od publicističkih naslova spominje *Europu poslije rata* i *Povijest istočne Europe*.

"Zao mi je što ljudi danas malo čitaju, a najveća je tragedija što većina mladih to ne čini uopće. Zbog toga bi trebalo liberalizirati lekturu, neka djeca čitaju bilo što, samo da razvijaju kulturu čitanja. Ja sam se još kao klinac, uz svog tatu, zaljubio u knjige, nije me popustilo do danas", zaključio je Keglević. I.R.G. ■

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA

Na dar Njikoševa glazbena literatura

Vesna Njikoš Pečkaj, kći poznatog hrvatskog skladatelja, etnomuzikologa, melografa, glazbenog organizatora i doajena hrvatske tamburaške glazbe Julija Njikoša te poznate hrvatske pjevačice zabavnih, narodnih i starogradskih pjesama Vere Svobode, posjetila je u četvrtak Gradsku i sveučilišnu knjižnicu Osijek. Tom je prigodom Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici

donirala dio ostavštine svojega pokojnog oca, čija je želja bila da ih ustanovama kulture u svom rodnom gradu ostavi u trajno nasljeđe budućim generacijama. Među darovanom glazbenom literaturom nalaze se hrvatske narodne pjesmarice, notni zapisi i monografije folklorne glazbe, objavio je GISKO na svojim mrežnim stranicama. **I.R.G. ■**

49. Ivanin trg bit će mjesto za čitanje/M.Bu//Glas Slavonije br.32252 god.103 (utorak, 4.4.23.) str.9,
50. Potraga za Bijelim zecom u GISKO-u/M.Bu//Glas Slavonije br.32254 god.102 (četvrtak, 6.4.23.) str.10,
51. U mom američkom i hrvatskom životu nema nijedne sličnosti/S.L.//Glas Slavonije br.32256 god.103 (8.9.4.23.) str.16,
52. Eržić izložila šlingu ruku majčinih/I.R.G.//Glas Slavonije br.32259 god.103 (četvrtak, 13.4.23.) str.12,
53. Pridružite se bicikljadi Filozofskoga u nedjelju/I.R.G.//Glas Slavonije br.32260 god.103 (petak, 14.4.23.) str.12,
54. U waldorfskoj se pedagogiji uči glavom, srcem i rukama/S.L.//Glas Slavonije br.32261 god.103 (15.16.4.23.) str.12,
55. Je li nenasilje utopija ili prilika?/I.R.G.//Glas Slavonije br.32264 god.103 (srijeda, 19.4.23.) str.12,
56. U Vukovaru i Osijeku „Priče od porculana“ Mirjane Pešec/M.F.//Glas Slavonije br.32265 god.103 (četvrtak, 20.4.23.) str.22,
57. Izložba radova nastavnika i učenika Obrtničke škole/I.R.G.//Glas Slavonije br.32267 god.103 (22.23.4.23.) str.10,

58. Pozicija izloženosti i hrabrosti/I.R.G.//Glas Slavonije br.32267 god.103 (22.23.4.23.) str.11
59. U Klikeraj po poticaje za razvoj dječjih potencijala/S.L.//Glas Slavonije br.32267 god.103 (22.23.4.23.) str.12,
60. Programi cjeloživotnog učenja u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek/S.P.//Sveučilišni glasnik - Glas Slavonije: posebni prilog br.90 (28.4.23.) str.9,
61. Književni susreti i radionice u GISKO-u/M.H..S.P // Sveučilišni glasnik - Glas Slavonije: posebni prilog br.90 (28.4.23.) str.12,
62. Vedre sam naravi, a ako naiđe val tuge, svladam ga stihovima/S.L.//Glas Slavonije br.32273 god.103 (29.30.4.23.) str.12,
63. Izložba „More boja“ Mije Kiridžija Andrić/I.R.G.// Glas Slavonije br.32278 god.103 (6.7.5.23.) str.11,
64. Naučila sam šivati prije nego što sam naučila pisati/S.L.//Glas Slavonije br.32278 god.103 (6.7.5.23.) str.12,
65. Podunavske Švabe – kultura i povijest/I.R.G.//Glas Slavonije br.32279 god.103 (ponedjeljak, 8.5.23.) str.11,
66. Tečaj pletenja/Glas Slavonije br.32282 god.103 (četvrtak, 11.5.23.) str.12

UZ ROĐENDAN GISKO-a

Učlanjenje besplatno u srijedu za rođene 8. 2.

U povodu rođendana Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek, u srijedu, 8. veljače, građani Osijeka koji su rođeni na Dan osnivanja GISKO-a, 8. veljače, imat će, uz predodređeno osobne iskaznice, besplatno učlanjenje. Ono će biti moguće realizirati tijekom dana na svim odjelima i u svim ograncima. GISKO je osnovan 8. veljače 1949. odlukom Gradskog narodnog odbora kao gradska knjižnica, nastavljajući tradi-

cije javnih, pučkih knjižnica i čitaonica grada Osijeka od sredine 19. do prve polovine 20. stoljeća te Knjižnice Gradskog narodnog odbora Gornji grad, koja djeluje od prosinca 1947. U sastav Knjižnice ulazi i Knjižnica Gradskog narodnog odbora Donji grad, osnovana 1948. Prvo je sjedište Knjižnice bilo na Trgu slobode 2 (danas Trg A. Starčevića 2). Knjižnice se nekoliko puta selila, a od 1957. na današnjoj je adresi. **I.R.G. ■**

67. GISKO: Kako do studija u SAD-u?/Glas Slavonije br.32284 god.103 (13.,14.5.23.) str.11
68. Izvanzemaljskim se životom i misterijama bavim cijeli život/S.L./Glas Slavonije br.32284 god.103 (13.,14.5.23.) str.14
69. Historijom dolazimo upotpuniti panoramski pogled na prošlost/S.L./Glas Slavonije br.32290 god.103 (20.,21.5.23.) str.12
70. Radionica vođenog čitanja u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek/K.P.B./Sveučilišni glasnik - Glas Slavonije: posebni prilog br.91 (26.5.23.) str.14
71. Noć knjige u 2023. u GISKO-u i predstavljanje knjige „Knjiga i kako je čitati“/S.P./Sveučilišni glasnik - Glas Slavonije: posebni prilog br.91 (26.5.23.) str.7
72. Nikolina Baškarad: Priča je danas sve: kupovali, prodavali, učili ili podučavali/S.L./Glas Slavonije br.32295 god.103 (27.,28.5.23.) str.12
73. Izložba „Pismenosti u digitalnom dobu“/I.R.G./Glas Slavonije br.32300 god.103 (petak, 2.6.23.) str.10,
74. Zbog obitelji sam radije u ordinaciji nego na pozornici/S.L./Glas Slavonije br.32301 god.103 (3.,4.6.23.) str.12
75. CNKI Express je masovna digitalizacija znanja iz Kine/M.Bu//Glas Slavonije br.32302 god.103 (ponedjeljak, 5.6.23.) str.10
76. Posao mi omogućava upoznati zemlje, ljude, kulture, običaje.../S.L./Glas Slavonije br.32306 god.103 (10.,11.6.23.) str.12
77. Autostopom od Vijetnama do Tasmanije/M.Bu// Glas Slavonije br.32306 god.103 (10.,11.6.23.) str.13,
78. Izložba Pismenosti u digitalnom dobu/M.Bu// Glas Slavonije br.32307 god.103 (ponedjeljak, 12.6.23.) str.9,
79. Ogranak GISKO-a Jug II zbog radova zatvoren/M. Bu./Glas Slavonije br.32311 god.103 (petak, 16.6.23.) str.10,
80. Frizura će okarakterizirati i upotpuniti svakoga od nas/S.L./Glas Slavonije br.32312 god.103 (17.,18.6.23.) str.14,
81. Stresa iz ordinacije rješavam se u avionu ili monociklu/S.L./Glas Slavonije br.32318 god.103 (24.,25.6.23.) str.14,
82. Festival „Čuvari priča“ ponudit će zanimljiv program/I.R.G./Glas Slavonije br.32320 god.103 (srijeda, 28.6.23.) str.11,
83. GISKO: Izložba postera/I.R.G./Glas Slavonije br.32321 god.103 (četvrtak, 29.6.23.) str.11
84. Izazovno je odgojiti dobre ljude, želim biti dijelom toga/S.L./Glas Slavonije br.32323 god.103 (1.,2.7.23.) str.14,

KNJIGA "NJEMAČKI ADVENTSKI OBIČAJI"

Identitet je sačuvan i u običajima u obiteljima

U organizaciji Austrijske čitaonice Gradske i sveučilišne knjižnice, u subotu je predstavljena knjiga Gorana Beusa Richembergha "Njemački adventski običaji - baština suvremenog svijeta". Knjiga svjedoči o snažnim njemačkim kulturnim utjecajima i običajima koji su se udomačili u cijelom zapadno-kršćanskom svijetu, pa i u Hrvatskoj, osobito u njezinim kontinentalnim dijelovima. "Godinama držim predavanja o ovoj temi, pa sam došao na ideju da ih uobličim u knjigu. Najvažnije što je u njoj zapisano jest paradigma svetkovanja Božića, otkad se i zašto slavi, kada je prestao biti isključivo liturgijski blagdan i postao šira, obiteljska baština. Od 15. i 16. stoljeća razvijaju se mnogi običaji, od kićenja božićnoga drvca, pojave adventskih vijenaca do adventskih sajmova, koji su se zatim prelili i na druge narode zahvaljujući kulturnom

utjecaju Nijemaca, njihovim kolonistima, iseljenicima, misionarima i trgovcima", istaknuo je autor.

Mnogo je znanstvenih i publicističkih radova i članaka o nekim njemačkim adventskim i božićnim običajima, posebice na njemačkom jeziku, no ovo je prva knjiga koja ih sve obuhvaća na jednome mjestu.

Uz autora, na osječkoj su promociji o knjizi govorili Tena Tormaš Marković i Vladimir Ham, predsjednik Njemačke zajednice, Zemaljske udruge podunavskih Švaba Osijek.

"Nakon cijelog niza desetljeća prešućivanja našeg identiteta u bivšoj državi, ono što se identitetski održalo bile su one situacije koje su ostale zatvorene unutar obitelji, a to su upravo običaji za blagdane. Važno ih je bilo sačuvati i zato smo zahvalni što imamo autora poput Gorana, koji je to sve dokumentirao", rekao je Ham. **D. Kuštro** ■

85. Središnja i ogranci u suprotnoj smjeni/V.L./Glas Slavonije br.32325 god.103 (utorak, 4.7.23.) str.10,
86. Ilustratori i pisci uživali u gostoprimstvu Čuvara priča/A.G./Glas Slavonije br.32325 god.103 (utorak, 4.7.23.) str.12,
87. Izlažu Marijan Gazdić i 4.a OŠ „August Šenoa“/I.R.G./Glas Slavonije br.32326 god.103 (srijeda, 5.7.23.) str.13,
88. Siguran sam da još nisam ostvario svoj puni potencijal/S.L./Glas Slavonije br.32329 god.103 (8.,9.7.23.) str.12,
89. Ljeto u dvorištu: Kraljevstvo gljiva/I.R.G./Glas Slavonije br.32331 god.103 (utorak, 11.7.23.) str.9,

PRIJAVE POČELE

Festival "Čuvari priča" ponudit će zanimljiv program

Ljeto u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici Osijek, kao i Osječko ljeto kulture, započinju Međunarodnim festivalom slikovnice "Čuvari priča". Festival će se održavati u petak (30. lipnja), i u subotu (1. srpnja). Ovogodišnja je tema Ilustratori i pisci u gostima, a njegovu su organizaciju podržali Ministarstvo kulture i medija, Veleposlanstvo SAD-a u Hrvatskoj i Austrijski kulturni forum.

"Kao što i sam naziv govori, a oni koji su imali prilike sudjelovati iz prve ruke to i znaju, festival je vrijeme susreta, što uživo, što online, s kreativcima iz raznih grana umjetnosti i iz raznih dijelova svijeta. Program je bogat i raznolik, a pozvani su da nam se pridruže i djeca i odrasli. Većina se događanja održava u prostorima Gradske i sveučilišna knjižnice Osijek, a izložbu ilustracija i instalacija sudionika Festivala moći će se posjetiti u Kulturnom centru Osijek", navode iz GISKO-a.

Zbog što kvalitetnije provedbe, na neka se festivalska događanja mora obvezno najaviti sudjelovanje prijavom, putem poveznice koja se nalazi uz opis događanja. Na događanja koja nemaju poveznicu na obrazac za prijavu, dolazak je moguć bez prethodne najave. Prijave su otvorene u ponedjeljak (26. lipnja). Obrazac je kreiran za prijavljivanje sudjelovanja jedne osobe, pa ako prijavljujete više osoba, morate ispuniti jedan obrazac po osobi. Kompletan se festivalski program i obrasci nalaze na mrežnim stranicama Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek <https://www.gskos.unios.hr/> I.R.G. ■

90. Vidimo se 3. kolovoza kod KC-a, pjevat ću ispod duge/ S.L.//Glas Slavonije br.32335 god.103 (15.,16.7.23.) str.11,
91. Dan(i) društvenih igara/I.R.G.// Glas Slavonije br.32338 god.103 (srijeda, 19.7.23.) str.12,
92. Da nije bilo Jackieja Chana, ne bih se bavio akrobacijama/ S.L.//Glas Slavonije br.32341 god.103 (22.,23.7.23.) str.12,
93. Za djecu i mlade radionice, sportski ponedjeljak, igre, druženje sa životinjama.../E.I.// Glas Slavonije br.32341 god.103 (22.,23.7.23.) str.10,
94. Ogleđajmo se u – knjigama/ C.C.,T.T.M.//Glas Slavonije br.32342 god.103 (ponedjeljak, 24.7.23.) str.12
95. Osječani lokalpatrioti i kad je čitanje u pitanju/V.L.//Glas Slavonije br.32343 god.103 (utorak, 25.7.23.) str.11,
96. U umjetničkom mi stvaranju pomažu plima, valovi i vjetar/ S.L.//Glas Slavonije br.32346 god.103 (29.,30.7.23.) str.12,
97. Logopedu je, zbog prevencije teškoća, mjesto već u vrtićima/S.L.//Glas Slavonije br.32352 god.103 (5.,6.8.23.) str.12,
98. Radove izlažu najmlađi polaznici škole Atribus/E.L.// Glas Slavonije br.32355 god.103 (srijeda, 9.8.23.) str.15,
99. Voljela bih se u kazalištu još više okružiti hrabrim ljudima/ S.L.//Glas Slavonije br.32358 god.103 (12.,13.8.23.) str.9,
100. Istraživači slikovnica/I.R.G.// Glas Slavonije br.32358 god.103 (12.,13.8.23.) str.11,
101. 8. GISKO Tjedan Harryja Pottera od 4. do 9. rujna/ I.R.G.//Glas Slavonije br.32362 god.103 (petak, 18.8.23.) str.12,
102. Upoznajte patku u dvorištu GISKO-a/I.R.G.//Glas Slavonije br.32362 god.103 (petak, 18.8.23.) str.11,
103. Pokrećemo prvu cjelogodišnju školu programiranja za osnovce/S.L.//Glas Slavonije br.32363 god.103 (19.,20.8.23.) str.12,
104. U glavnoj je ulozi ljupka patka Monte/V.L.//Glas Slavonije br.32363 god.103 (19.,20.8.23.) str.9,
105. Hotel za mala bića u dvorištu/ V.L.//Glas Slavonije br.32366 god.103 (srijeda, 23.8.23.) str.14,
106. Prijave od 29. kolovoza na brojne čarobnjačke radionice/ V.L.//Glas Slavonije br.32367 god.103 (četvrtak, 24.8.23.) str.9,
107. Mali umjetnici izlažu u Donjem gradu/I.R.G.//Glas Slavonije br.32367 god.103 (četvrtak, 24.8.23.) str.12,
108. U jazz-glazbi granica je samo kreativnost i vještina sviranja/ S.L.//Glas Slavonije br.32369 god.103 (26.,27.8.23.) str.12,
109. Kemija je poput beskonačne slagalice pune novih tragova/ S.L.//Glas Slavonije br.32375 god.103 (2.,3.9.23.) str.12,
110. Tjedan Harryja Pottera/V.L.// Glas Slavonije br.32377 god.103 (utorak, 5.9.23.) str.9,
111. Od ovoga tjedna GISKO po redovitom radnom vremenu/ V.L.//Glas Slavonije br.32377 god.103 (utorak, 5.9.23.) str.9,
112. Izložba poziva očeve na aktivno roditeljstvo/E.L.//Glas Slavonije br.32378 god.103 (srijeda, 6.9.23.) str.13,
113. Kada shvatite što vaše tijelo može, samo je nebo granica/ S.L.//Glas Slavonije br.32381 god.103 (9.,10.9.23.) str.11,
114. Osijek oduvijek pleše, plesna je scena i danas jednako živa/ S.L.//Glas Slavonije br.32387 god.103 (16.,17.9.23.) str.12,
115. GISKO u utorak ujutro bez struje/M.Bu//Glas Slavonije br.32388 god.103 (ponedjeljak,18.9.23.) str.9,
116. Čast mi je raditi s darovitim kolegama koji ginu za teatar/ S.L.//Glas Slavonije br.32393 god.103 (23.,24.9.23.) str.12,

117. Penjačka scena u Osijeku nikad nije bila na višoj razini/S.L.//Glas Slavonije br.32399 god.103 (30.9.,1.10.23.) str.12,
118. „Žene i mjesta“ u Donjem gradu/I.R.G.//Glas Slavonije br.32404 god.103 (petak, 6.10.23.) str.11,
119. Otvoren natječaj kreativnog pisanja/I.R.G.//Glas Slavonije br.32404 god.103 (petak, 6.10.23.) str.11,
120. Tečaj pletenja uz Petra Pavkovića/I.R.G.//Glas Slavonije br.32404 god.103(petak, 6.10.23.) str.11,
121. Isprva sam tajio da radim na stadionu da nešto ne ureknem/S.L.//Glas Slavonije br.32405 god.103 (7.,8.10.23.) str.12,
122. Prof. dr. Erdelez „Al i knjižnice“ /I.R.G.//Glas Slavonije br.32410 god.103 (petak, 13.10.23.) str.10,
123. Učenje je smisleno samo ako donosi radost i uživanje u glazbi/S.L.//Glas Slavonije br.32411 god.103 (14.,15.10.23.) str.12,
124. Osječka vještina prevođenja/M.Bu.//Glas Slavonije br.32414 god.103 (srijeda, 18.10.23.) str.15,
125. Predstavljanje ScienceDirect eBooks/M.Bu.//Glas Slavonije br.32415 god.103 (četvrtak, 19.10.23.) str.11,
126. American corner, A1 i knjižnice/M.Bu.//Glas Slavonije br.32415 god.103 (četvrtak, 19.10.23.) str.9,
127. Moj je stil odraz unutarnjeg samopouzdanja i smjelosti/S.L.//Glas Slavonije br.32417 god.103 (21.,22.10.23.) str.12,
128. Izložba o radu osječčkog novinara i prevoditelja Viktora D. Sonnenfelda/N.Š.//Glas Slavonije br.32417 god.103 (21.,22.10.23.) str.13,

129. Kolekcionar Kadović o svojim izložbama/I.R.G.// Glas Slavonije br.32420 god.103 (srijeda, 25.10.23.) str.10,
130. GISKO: Dan društvenih igara/I.R.G.//Glas Slavonije br.32420 god.103 (srijeda, 25.10.23.) str.12,
131. Umjetna je inteligencija već neprimjetan dio svakodnevnice/S.L.//Glas Slavonije br.32423 god.103 (28.,29.10.23.) str.12,
132. Književna večer s Ivanom Šojat/I.R.G.//Glas Slavonije br.32428 god.103 (4.,5.11.23.) str.11,
133. Zaljubljen sam u renesansnu filozofsku baštinu od studija/S.L.//Glas Slavonije br.32428 god.103 (4.,5.11.23.) str.12,
134. Mnogo je priča koje mogu ispričati muzejski predmeti/S.L.//Glas Slavonije br.32434 god.103 (11.,12.11.23.) str.10,
135. Slike izlažu dvije prijateljice/I.R.G.//Glas Slavonije br.32437 god.103 (srijeda, 15.11.23.) str.11,
136. U Waldingeru ću u prosincu izložiti isključivo-portrete/S.L.//Glas Slavonije br.32439 god.103 (17.,18.,19.11.23.) str.16,
137. Od druženja uz dobre knjige do oprosta zakasnine/S.P.//Glas Slavonije br.32442 god.103 (srijeda, 22.11.23.) str.16,
138. Izložba, obljetnice, dodjela nagrada, film/S.P.//Glas Slavonije br.32442 god.103 (srijeda, 22.11.23.) str.21,
139. Mjesec hrvatske knjige 2023. u GISKO-u/S.P.// Sveučilišni glasnik - Glas Slavonije:posebni prilog br.95-96 (24.11.23.) 13,

12 GLAS SLAVONIJE Ponedjeljak, 27. rujna 2023.

Osijek

revizija

GISKO: REVIZIJA POSUDBENOG ODJELA ZA ODRASLE

Pregled 72.000 knjiga, ali i ostale knjižnične građe

Na zahtjevnom poslu je u dvije smjene angažirano 20-ak djelatnika GISKO-a

Osijek, 27. rujna. U okviru projekta "Osijek 2023." Grad Osijek provodi reviziju posudbenog odjela za odrasle u Gradskoj knjižnici "Srećko Potočnik". Revizija se obavlja u dvije smjene, a u svakoj od smjena angažirano je 20-ak djelatnika. Revizija se obavlja u dvije smjene, a u svakoj od smjena angažirano je 20-ak djelatnika. Revizija se obavlja u dvije smjene, a u svakoj od smjena angažirano je 20-ak djelatnika.

Treba vremena
To je naša zakonska obveza, mi smo je dužni provesti i pregledati kako bi se stanje knjižničnog fonda, očistilo za naš sugovornik. Sve oko 800 djelatnika GISKO-a ne su oduševljeni, priprema knjige koje su otuđene, ili su neispravne, ili su obično, daju stvarni i njezinu stanje. Naime, postoje ljudi koji nisu godinama došli knjige kod sebe, postoje knjige koje su se tijekom vremena izmislile ili uništile, stoga revizija pomaže da se stvari dovedu u stvarno stanje neke zbirke. A za to treba vremena, pa je za vrijeme revizije posudbeni odjel za odrasle zatvoren do ponedjeljka, 3. travnja.

GISKO je velika knjižnica, najveća u istočnom dijelu Hrvatske i posjeduje više od pola milijuna knjiga i ostale knjižnične građe. S obzirom

na veličinu fonda, revizija se obavlja kontinuirano tijekom 30 godina, prilikom čega su obavljane sve knjižnične zbirke i odjeli. Na tom je zahtjevnom poslu angažirano 80-ak djelatnika GISKO-a, a obavljaju ga u dvije smjene. Oni će pregledati dostopne svim knjigama i provjeriti podatke u knjižničnom katalogu. No to je samo dio posla. Jer, kad završi revizija i Posudbeni odjel Gorjani grad oporovi se za korištenje, tek tada počinje posao koji obuhvaća daljnje provjere, otpise i sve druge postupke, a traje do kraja kalendarske godine.

Posudba u ograncima
-Puno je to posla, jer je i ovaj odjel GISKO-a velik, sadržava 72.000 jedinice građe. Ujedno je to najveći i najfrekventniji odjel u GISKO-u, jer korisnici izpravo ovdje najviše dolaze i posuđuju knjige. Dakle, ova revizija neće biti obuhvaćeni ostali odjeli GISKO-a, to ostavljamo za iduće godine - dodaje Potočnik. Uz to, naglašava da će korisnici, dok traje revizija, knjige koje su posuđeni na Posudbenom odjelu za odrasle Gorjani grad, moći vratiti isključivo na Odjel za rad s djecom i mladima Gorjani grad, a željni gradski posuđivači u ograncima Donji grad, Industrijska četvrt, Jug i Riedel.

-Revizija se ne provodi do 1. travnja, a Posudbeni odjel za odrasle Gorjani grad ponovno će početi redoviti rad u ponedjeljak, 3. travnja - zaključuje Srećko Potočnik.

Aleksandar Stanović predstavio knjigu u Osijeku

DEPRESIVCI NISU LUDACI KOJE TREBA IZBJEGAVATI, TREBA SRUŠITI PREDRASUDE

Ne znam jesam li bolestan za cijeli život, u mirovini bih se pokušao skinuti s tableta, ali obvezno pod nadzorom liječnika

Osijek, 27. rujna. Aleksandar Stanović predstavio je svoju knjigu "Depresivci nisu ludaci koje treba izbjegavati, treba srušiti predrasude" u Osijeku. Stanović je u razgovoru rekao da se ne boji bolesti, ali da je bolestan za cijeli život. U mirovini bih se pokušao skinuti s tableta, ali obvezno pod nadzorom liječnika.

U razgovoru sa Stanovićem, koji je ujedno i autor knjige, razgovor je o depresiji, o tome kako se ona manifestira, o tome kako se može liječiti, o tome kako se može živjeti s depresijom. Stanović je rekao da se ne boji bolesti, ali da je bolestan za cijeli život. U mirovini bih se pokušao skinuti s tableta, ali obvezno pod nadzorom liječnika.

U razgovoru sa Stanovićem, koji je ujedno i autor knjige, razgovor je o depresiji, o tome kako se ona manifestira, o tome kako se može liječiti, o tome kako se može živjeti s depresijom. Stanović je rekao da se ne boji bolesti, ali da je bolestan za cijeli život. U mirovini bih se pokušao skinuti s tableta, ali obvezno pod nadzorom liječnika.

FINANCIRANJE

Zakon o proračunu (NN 144/21), Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu obvezuje sve proračunske korisnike da izrade financijske izvještaje za proračunsku godinu.

Sukladno Statutu Knjižnice Upravno vijeće prihvaća godišnje financijske izvještaje, a sukladno Statutu Sveučilišta Josip Jurja Strossmayera u Osijeku, Senat prihvaća godišnji obračun svih sastavnica Sveučilišta, a time i Knjižnice. Gradsko vijeće Grada Osijeka prihvaća godišnja izvješća Knjižnice za gradsku djelatnost.

Prema Pravilniku o utvrđivanju korisnika proračuna i o vođenju registra korisnika Proračuna Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek je i u 2023. godini registrirana kao proračunski korisnik Državnog proračuna.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku svojim financijskim planom planira sredstva za redovno poslovanje Knjižnice. Senat Sveučilišta donosi odluku o raspodjeli odobrenih godišnjih sredstava za plaće, materijalna prava zaposlenika, troškove poslovanja i dr., koje doznačuje nadležno Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH mjesečno iz Državne riznice, a prema zahtjevima Sveučilišta.

Sukladno Zakonu o knjižnicama, Knjižnica obavlja dvojnu djelatnost: gradsku i sveučilišnu. Gradsku djelatnost financira Grad Osijek iz svog proračuna

po odobrenom Programu rada Knjižnice. Grad Osijek iz Proračuna, prema pismenim zahtjevima Knjižnice, doznačuje mjesečno odobrena sredstva za zaposlene, materijalne rashode i nabavu knjižne i neknjižne građe kao tekuću pomoć iz gradskog proračuna.

Prema objavljenim natječajima za pojedine programe gradske djelatnosti kao što su: rad Razvojno matične službe, rad Matične službe za visokoškolske i specijalne knjižnice, rad Središnje knjižnice za Austrijance, nabava knjižne građe, oprema te ostale programe sredstva osigurava Ministarstvo kulture i medija. Za program nabave knjižne građe Knjižnica dobiva sredstva i od Osječko-baranjske županije. Svim proračunima redovito se dostavljaju potrebni financijski izvještaji o utrošku odobrenih sredstava.

Upravno vijeće Knjižnice je na sjednici održanoj 13. prosinca 2023. usvojilo rebalans za 2023. te financijski plan za 2024.

U privitku su podaci iz obveznih financijskih izvještaja za 2023. godinu, i to: tablica 1. s podacima iz obrasca PR- RAS o ostvarenim prihodima i rashodima (rekapitulacija); tablica 2. s detaljnim podacima o prihodima i rashodima; tablica 3. s podacima iz Bilance o stanju imovine, potraživanja, obveza i izvora i Bilješke. U bilješkama, koje su obvezne i čine dopunu podataka uz financijske izvještaje, dane su kratke dopune za pojedine stavke prihoda, rashoda i bilance.

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA OSIJEK										
REKAPITULACIJA PRIHODA I RASHODA ZA 1. 1. DO 31.12.2023. GODINU										
Račun	ŠIFRA	Naziv računa	Rashodi za zaposlene	Rashodi poslovanja	Nabavka opreme	Knjižna građa	Ostvareno I-XII 2023.	Ostvareno prethodne 2022. godine	INDEKS ostv. 2023/2022.	Udio 2023.
1		2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	9	11	12
631	631	Pomoć od inozemnih vlada					0,00	11.927,24	0	0
636	636	Pomoći iz Proračuna Grada Osijeka	365.005,58	32.307,42		14.811,00	412.124,00	385.559,76	107	29
671	671	Prihodi od Ministarstva znanosti RH	715.905,64	83.629,81			799.535,45	706.271,21	113	48
639	639	Prihodi od Ministarstva znanosti RH - Sslikovnica		1.800,00			1.800,00	0,00		0
639	639	Prihodi iz Ministarstva kulture RH	112.949,99	35.787,59	0,00	123.352,25	272.089,83	199.936,31	136	16
639	639	Tekući prijenos Erasmus +		15.992,00			15.992,00	2.765,04	578	1
652	652	Prihodi od upisa	32.853,15	65.559,32	1.771,34	14.829,52	115.013,33	108.362,70	106	7
652	652	Prihodi za ostale namjene - Kulturni centar, Čuvari p.		1.500,00			1.500,00	0,00		0
652	652	Sveučilište J.J.Strossmayera u Osijeku - projekt		22.000,00			22.000,00	0,00		2
661	661	Vlastiti prihodi (fotokopiranje, najam baza i dr.)			10.840,14	199,52	11.039,66	10.307,12	107	1
663	663	Tekuće donacije fizičkih i pravnih osoba		0,00			0,00	92,91	0	0
663	663	Kapitalne donacije fizičkih i pravnih osoba				7.557,20	7.557,20	6.822,87	111	0
641	077	Kamate na sredstva po viđenju				73,84	73,84	0,97	7.612	0
I	X067	PRIHODI	1.226.714,36	258.576,14	12.611,48	160.823,33	1.658.725,31	1.432.046,13	116	105
31	31	Rashodi za zaposlene	1.226.714,36				1.226.714,36	1.050.618,09	117	74
321	321	Naknade troškova zaposlenicima za službeni put,prijevoz i stručno usavršavanje		38.469,85			38.469,85	22.816,89	169	2
322	322	Rashodi za materijal i energiju		71.239,34			71.239,34	83.632,97	85	4
323	323	Rashodi za usluge		133.326,50			133.326,50	98.990,30	135	8
324	324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa		669,48			669,48	0,00	#DIV/0!	0
329	329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja		13.355,54			13.355,54	15.443,39	86	1
343	343	Financijski rashodi		2.642,78			2.642,78	2.704,65	98	0
422	422	Rashodi za nabavu računalne i knjižnične opreme			19.663,94		19.663,94	31.217,78	63	1
423	423	Rashodi za nabavu prijevoznog sredstva			0,00		0,00	0,00	0	0
424	424	Rashodi za nabavu knjižna građa-knjige i av građa				160.457,37	160.457,37	125.743,41	128	10
II	Y034	RASHODI	1.226.714,36	259.703,49	19.663,94	160.457,37	1.666.539,16	1.431.167,48	116	100
I-II		Višak/-manjak prihoda nad rashodima 2013.g.	0,00				-7.813,85	878,65		
922		Preneseni višak prihoda iz prethodne godine					40.149,81	39.271,16		
922		Višak prihoda tekuće godine					32.335,96	40.149,81		

Izvor podataka: Obrazac PR-RAS 2023.

31.01.2024.

PREGLED PRIHODA I PRIMITAKA ZA RAZDOBLJE 1.1. DO 31.12. 2023. G.

KLASIFIKACIJA RAČUNA			PRIHODI I PRIMICI	OSTVARENO PRETHODNE 2022.	OSTVARENO 2023.	Indeks ost.2023/2022
6			PRIHODI	1.432.046,13	1.658.725,31	116
63			POMOĆI IZ NENADLEŽNOG PRORAČUNA	600.188,35	702.005,83	117
	631		Tekuće pomoći	11.927,24	0,00	0
		63112	Tekuće pomoći od inozemnih vlada izvan EU	11.927,24	0,00	0
	636		Pomoći iz nenadležnog proračuna	385.559,76	412.124,00	107
		63613	Pomoći iz Proračuna Grada Osijeka za gradsku djelatnost	359.015,20	397.313,00	111
		63623	Pomoći iz Proračuna Grada Osijeka za gradsku djelatnost	26.544,56	14.811,00	0
	639		Prijenosi između prorač. korisnika istog proračuna	202.701,35	289.881,83	143
		63911	Tekući prijenosi iz Ministarstva kulture i medija RH	130.929,58	150.537,58	115
		63921	Kapitalni prijenos iz Ministarstva kulture i medija RH	69.006,73	123.352,25	179
		63931	Tekući prijenos između proračunskih korisnika istog proračuna	2.765,04	15.992,00	578
64	641	6411	PRIHODI OD IMOVINE - kamate po viđenju	0,97	73,84	7.612
65			PRIHODI PO POSEBNIM PROPISIMA	108.362,70	138.513,33	128
	652	65264	Prihodi od upisa	108.362,70	138.513,33	128
66			PRIHODI OD PRUŽENIH USLUGA I DONACIJA	17.222,90	18.596,86	108
	661	66151	Vlastiti prihodi od fotokopiranja i međukn.	10.307,12	11.039,66	107
	663		Donacije od fizičkih i pravnih osoba	6.915,78	7.557,20	109
		66311	Tekuće donacije pravnih osoba	92,91	0,00	0
		6632	Kapitalne donacije fizičkih i pravnih osoba	6.822,87	7.557,20	111
67			PRIHODI IZ NADLEŽNOG PRORAČUNA	706.271,21	799.535,45	113
	671	6711	Prihodi od Ministarstva znanosti i obrazovanja RH	706.271,21	799.535,45	113
68	683	6831	Ostali prihodi			
SVEUKUPNI PRIHODI I PRIMICI				1.432.046,13	1.658.725,31	116

PREGLED RASHODA I IZDATAKA ZA 2023. GODINU

EKONOMSKA KLASIFIKACIJA RAČUNA		RASHODI I IZDACI	OSTVARENO 2022.	OSTVARENO 2023.	Indeks ost.2023/ 2022
3		RASHODI	1.274.206,29	1.486.417,85	117
31		RASHODI ZA ZAPOSLENE	1.050.618,09	1.226.714,36	117
	311	Bruto plaća i plaća u naravi	856.149,64	992.099,61	116
	312	Ostali rashodi za zaposlene	69.042,88	84.708,08	123
	313	Doprinosi na bruto plaću	125.425,57	149.906,67	120
32		MATERIJALNI RASHODI	220.883,55	257.060,71	116
	321	Naknade troškova zaposlenima	22.816,89	38.469,85	169
	3211	Službena putovanja	5.356,93	18.828,29	351
	3212	Naknade za prijevoz na posao i s posla	15.118,37	17.757,32	117
	3213	Stručno usavršavanje zaposlenika	1.903,31	1.671,46	88
	3214	Ostale naknade troškova zaposlenika	438,28	212,78	49
	322	Rashodi za materijal i energiju	83.632,97	71.239,34	85
	3221	Uredski materijal i ost. materijal	28.595,08	25.928,84	91
	3223	Energija	44.662,39	32.669,25	73
	3224	Materijal i dijelovi za tekuće i invest.održ.	9.250,48	11.929,05	129
	3225	Sitni inventar (+igračke)	970,25	604,20	62
	3227	Službena radna i zaštitna odjeća	154,77	108,00	70
	323	Rashodi za usluge	98.990,30	133.326,50	135
	3231	Usluge telefona, pošte i prijevoza	5.284,18	5.409,88	102
	3232	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	38.187,01	48.317,82	127
	3234	Komunalne usluge	6.434,58	9.427,84	147
	3235	Zakupnine i najamnine	3.796,64	4.534,97	119
	3236	Zdravstvene i veterinarske usluge	7.304,18	6.530,07	89
	3237	Intelektualne i osobne usluge	11.062,29	36.179,30	327
	3238	Računalne usluge (CroList, rač. progr.)	19.656,29	13.450,40	68
	3239	Ostale usluge	7.265,13	9.476,22	130
	324	3241 Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	0,00	669,48	
	329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	15.443,39	13.355,54	86
	3291	Naknade za rad predstavničkih tijela	2.053,55	1.065,01	52
	3292	Premije osiguranja zgrade i opreme	2.722,33	3.000,01	110
	3293	Reprezentacija	4.627,21	2.729,45	59
	3294	Domaće članarine	172,54	200,00	116
	3295	Pristojbe i naknade	2.963,04	3.354,77	113
	3299	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja (cvijeće, ključevi, hrt pretplata)	2.904,72	3.006,30	103
34	343	Ostali financijski rashodi	2.704,65	2.642,78	98
	3431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	2.704,65	2.642,78	98

4		RASHODI ZA NEFIN. IMOVINU	156.961,19	180.121,31	115
42		Rashodi za nabavku dugotrajnu imovinu	156.961,19	180.121,31	115
	422	Rashodi za nabavku opreme	31.217,78	19.663,94	63
		4221 Uredska oprema i namještaj	29.091,71	18.994,94	65
		4222 Komunikacijska oprema	174,86		0
		4223 Oprema za održavanje i zaštitu	175,99		0
		4227 Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	1.775,22	669,00	38
	424	4241 Knjižna građa (knjige i AV građa)	125.743,41	160.457,37	128
UKUPNI RASHODI (3+4)			1.431.167,48	1.666.539,16	116
UKUPNI MANJAK PRIHODA				-7.813,85	
PRENESENI VIŠAK PRIHODA IZ 2022. G.				40.149,81	
UKUPNI VIŠAK PRIHODA ZA 2024.G.				32.335,96	

Izvor podataka: Obrazac PR-RAS 2023.

Osijek, 31.1.2024.

Ravnateljica

Dubravka Pađen Farkaš, viša knjižničarka

BILANCA NA DAN 31.12. 2023.GODINE

Račun iz računskog plana	Oznaka iz Bilance	OPIS	Stanje 1.1. 2023.	Stanje 31.12. 2023.	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
		IMOVINA	3.437.834,95	3.642.060,45	106
O	0	Nefinancijska imovina	3.288.062,86	3.489.429,90	106
011	011	Zemljište	19.114,47	19.114,47	100
O21	0211,0212	Građevinski objekti	328.245,94	328.245,94	100
O29	013	Ispravak vrijednosti građ.objekata	109.037,52	113.140,60	
O22	015,016,017,020,021	Uredska oprema i namještaj	835.778,55	836.979,23	100
O29	029	Ispravak vrijednosti opreme	720.214,65	733.368,52	102
O23	023	Prijevozno sredstvo	42.725,32	42.725,32	100
O29	029	Ispravak vrijednosti prijevoznog sredstva	32.447,42	37.809,80	117
O24	0241, 0242	Knjige, AV građa u Knjižnici	5.162.770,19	5.316.536,95	103
O29	029	Ispravak vrijednosti knjiga, AV građe	2.253.557,51	2.184.538,58	97
O26	026	Nematerijalna imovina (idejni i izvedbeni projekti)	14.685,49	14.685,49	100
O29	029	IVOS nematerijalne imovine			
O42	042	Kratkotrajna imovina (sitni inventar)	34.317,42	34.428,44	100
O49	049	Ispravak vrijednosti kratkotrajne imovine	34.317,42	34.428,44	100
1		Financijska imovina	149.772,09	152.630,55	102
111	111	Novac u banci	47.952,30	36.866,36	77
113	113	Novac u glavnoj i pomoćnim blagajnama	238,90	458,00	192
123	123	Potraživanja od zaposlenika			
124	124	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose			
129	129	Ostala potraživanja	9.473,10	10.101,34	107
144	1441	Obveznice za prodaju otkupljenih stanova	1.321,39	1.321,39	100
19	19	Rashodi budućeg razdoblja	90.786,40	103.883,46	114
		OBVEZE I VLASTITI IZVORI	3.437.834,95	3.642.060,45	106
2	2	Obveze	108.300,88	118.973,19	110
231	231	Obveze za zaposlene	90.041,36	103.059,79	114
232	232	Obveze za materijalne rashode	9.806,28	6.463,87	66
234	234	Obveze za financijske rashode	240,61	253,18	105
239	239	Ostale tekuće obveze	8.212,63	9.196,35	112
24	24	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	0,00	0,00	
292	292	Naplaćeni prihodi budućih razdoblja			
9	9	Vlastiti izvori	3.329.534,07	3.523.087,26	106
91	91	Vlastiti izvori (iz proračuna i donacije)	3.289.384,26	3.490.751,30	106
922	92211	Višak prihoda od poslovanja	68.282,11	53.464,54	78
922	92222	Manjak prihoda od nefinancijske imovine	28.132,30	21.128,58	75
991	991	Izvanbilančni zapisi - aktiva	201.267,48	182.900,44	91
996	996	Izvanbilančni zapisi - pasiva	201.267,48	182.900,44	91

Izvor podataka: obrazac: BIL 2023.

31.01.2024.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

GRADSKA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA OSIJEK

31000 OSIJEK, EUROPSKA AVENIJA 24,

OIB: **46627536930**; ŽUPANIJA 14; GRAD 312;

RKP: **2508**

MB: **03014347**

RAZINA: **11**, RAZDJEL: **080**

ŠIFRA DJELATNOSTI: **9101**

RAZINA PREMA NKD: **11**

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE ZA RAZDOBLJE

1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2023. GODINE

Bilješke su obvezne i čine dopunu podataka uz financijske izvještaje.

U privitku su kratke dopune za pojedine stavke u obveznim financijskim izvještajima: Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima (PR-RAS), Bilanci na dan 31.12. 2023. (BIL), Izvještaju o promjenama vrijednosti imovine (P-VRIO) i Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji (RAS-funkcijski) s objašnjenjem većih odstupanja (iznad 10%) u odnosu na prethodno razdoblje.

UVOD

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek najveća je knjižnica istočne Hrvatske i djeluje kao knjižnica s dvojnog funkcijom: središnja gradska, odnosno narodna knjižnica grada Osijeka i županijska, matična narodna knjižnica Osječko-baranjske županije te matična sveučilišna knjižnica Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Osim Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, jedina je knjižnica u kontinentalnom dijelu Hrvatske koja prima Obvezni primjerak RH.

Zakonom o visokim učilištima (NN. 96/93., članak 154. i NN 59./96. - pročišćeni tekst, članak 178.) osnivačka i vlasnička prava nad Knjižnicom prenesena su na Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te je Knjižnica definirana kao ustanova čija djelatnost osigurava cjelovitost i potrebni standard sustava visoke naobrazbe na Sveučilištu, a u knjižničnom smislu kao sveučilišna, odnosno znanstvena knjižnica.

Zakon o proračunu, Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu obvezuje sve proračunske korisnike da izrade financijske izvještaje za proračunsku godinu.

Sukladno Statutu Knjižnice Upravno vijeće prihvaća godišnje financijske izvještaje, a sukladno Statutu Sveučilišta Josip Jurja Strossmayera u Osijeku, Senat prihvaća godišnji obračun svih sastavnica Sveučilišta, a time i Knjižnice. Gradsko vijeće Grada Osijeka prihvaća godišnja izvješća Knjižnice za gradsku djelatnost.

Prema Pravilniku o utvrđivanju korisnika proračuna i o vođenju registra korisnika Proračuna Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek je i u 2023. godini registrirana kao proračunski korisnik Državnog proračuna.

Odgovorna osoba je ravnateljica Knjižnice, Dubravka Pađen-Farkaš, viša knjižničarka.

Knjižnica nije u sustavu PDV.

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku svojim financijskim planom planira sredstva za redovno poslovanje Knjižnice. Senat Sveučilišta donosi odluku o raspodjeli odobrenih godišnjih sredstava za plaće, materijalna prava zaposlenika, troškove poslovanja i dr., koje doznaju nadležno Ministarstvo znanosti i obrazovanja RH mjesečno iz Državne riznice, a prema zahtjevima Sveučilišta.

Sukladno Zakonu o knjižnicama, Knjižnica obavlja dvojnog djelatnost: gradsku i sveučilišnu. Gradsku djelatnost financira Grad Osijek iz svog proračuna po odobrenom Programu rada Knjižnice. Grad Osijek iz Proračuna, prema pismenim zahtjevima Knjižnice, doznaju mjesečno odobrena sredstva za zaposlene, materijalne rashode i nabavu knjižne i neknjižne građe kao pomoć iz gradskog proračuna.

Prema objavljenim natječajima za pojedine programe knjižnične djelatnosti: rad Razvojno matične službe, rad Matične službe za visokoškolske i specijalne knjižnice, rad Središnje knjižnice za austrijsku manjinu, nabava knjižne građe, opreme te ostale programe sredstva osigurava Ministarstvo kulture. Svim proračunima redovito se dostavljaju potrebni financijski izvještaji o utrošku odobrenih sredstava.

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA, PRIMICIMA I IZDACIMA ZA RAZDOBLJE OD 1.1. DO 31.12. 2023. GODINE – (PR- RAS)

1. Ukupni prihodi poslovanja (šifra 6)

Knjižnica djeluje kao knjižnica s dvojnou funkcijom i financira se iz više izvora: gradsku djelatnost iz Proračuna grada Osijeka i Državnog proračuna putem Ministarstva kulture RH; sveučilišnu djelatnost iz Državnog proračuna od Ministarstva znanosti i obrazovanja RH, odnosno Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Ukupni prihodi u 2023. su povećani u odnosu na 2022.

2. Pomoći od inozemnih vlada (šifra 631)

Prijašnjih godina Knjižnica je krajem tekuće godine primala sredstva od Američkog veleposlanstva SAD-a, koje je trebala utrošiti do kraja slijedeće godine. Ove godine se mijenja poslovanje i sredstva za 2023. ćemo primiti u 2024. i do konca 2024. ih trebamo utrošiti. Sredstva primamo temeljem naše prijave prijedloga programa.

3. Pomoći iz proračuna koji im nije nadležan (šifra 636)

Sredstva Grada Osijeka za financiranje gradske djelatnosti Knjižnice planirana su u Proračunu Grada i Rebalansima proračuna Grada za 2023. godinu i to za rashode za zaposlene i materijalne rashode te nabavu opreme i knjižne građe. U odnosu na 2022. sredstva su povećana, najvećim dijelom jer dolazi do povećanja rashoda za zaposlene (rast osnovice, dodatci na plaću te materijalnih prava zaposlenika).

4. Pomoći Ministarstva kulture i medija RH (šifra 6391, 6392) su pomoći istog proračuna (Državnog) i 2023. godine, prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu, evidentiraju se na grupi 639. U 2023. došlo je do povećanja u odnosu na 2022., dolazi do rasta rashoda za zaposlene (rast osnovice, dodatci na plaću i materijalna prava zaposlenika). U rujnu 2022. prijavili smo se na Poziv za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske za 2023. godinu i Ministarstvo kulture i medija nam je osiguralo sredstva u iznosu od 13.272,28 eura za program zaštite i očuvanja nepokretnih kulturnih dobara: Osijek, palača Gillming-Hengl (što smo utrošili za obnovu stolarije središnje zgrade Knjižnice). Kao i prošle godine na temelju javnih potreba primili smo sredstva za nabavu računalne opreme i knjižne građe. Od 2023. godine od Ministarstva kulture i medija RH primamo sredstva i sami po predloženom popisu nabavljamo knjige po modelu Otkup knjižne i neknjižne građe (ove smo godine primili 55.000,00 eura), dok smo prijašnjih godina primali knjige (otkup je provodilo samo MK).

5. Tekući prijenos između proračunskih korisnika temeljem prijenosa EU sredstava (šifra 6393)

U 2023. godini djelatnici Knjižnice su išli na stručno usavršavanje u okviru Erasmus programa.

6. Prihodi od kamata po viđenju (šifra 64)

Knjižnica ima otvoren žiro račun za obavljanje platnog prometa u zemlji u PBZ d.d. Zagreb te je ostvarila kamate po viđenju za sredstva na računu.

7. Prihodi po posebnim propisima (šifra 65)

Temeljem Tumačenja Ministarstva financija, upisnina u Knjižnicu predstavlja sufinanciranje cijene u kulturi i knjiži se na konto 6526 – ostali nespomenuti prihodi. Prihodi u 2023. su povećani u odnosu na godinu prije, povećan je broj korisnika Knjižnice.

8. Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga (šifra 66)

Vlastiti prihodi Knjižnice u 2023. godini su prihodi od fotokopiranja knjižnične građe, međuknjižnične posudbe, korištenja programa za knjižnično poslovanje (CROLIST) u knjižnicama pojedinih fakulteta Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i dr. Ti prihodi su blago povećani u odnosu na godinu prije.

9. Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna (šifra 663)

Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna se odnose na donacije knjižne građe pravnih i fizičkih osoba koji je u ovoj godini bilo manje nego u prethodnoj.

10. Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti korisnika proračuna (šifra 67)

Knjižnica je prema razvrstavanju u Registru korisnika državnog proračuna. Prihodi nadležnog Ministarstva znanosti i obrazovanja RH za sveučilišnu djelatnost u 2023. godinu su povećani u odnosu na godinu prije jer je došlo do povećanja rashoda za zaposlene (rast osnovice, dodatci na plaću, rast materijalnih prava zaposlenika).

11. Rashodi poslovanja (šifra 3)

Sveukupni rashodi poslovanja su povećani u odnosu na godinu prije.

12. Rashodi za zaposlene (šifra 31)

Rashodi za zaposlene u 2023. su povećani u odnosu na 2022. Došlo je do rasta osnovice plaće, dodatka na plaću, rast materijalnih prava zaposlenika.

13. Materijalni rashodi (šifra 32)

Materijalni rashodi su povećani u odnosu na godinu prije.

14. Ostale naknade troškova zaposlenika (šifra 3214)

Do povećanja ostale naknade troškova za službena putovanja dolazi jer je veći broj djelatnika išlo na stručno usavršavanje kroz program Erasmus.

15. Rashodi za energiju (šifra 3223)

Rashodi za energiju ovise o cijeni na tržištu energenata i stvarnoj potrošnji.

16. Rashodi za materijal i dijelove za tekuće i investicijsko održavanje (šifra 3224)

U 2023. dolazi do povećanja, nabavljamo materijal za popravak pulta na posudbenom odjelu.

17. Rashodi za sitni inventar i autogume (šifra 3225)

Rashodi su smanjeni u odnosu na prošlu godinu jer je nabavljeno manje neknjižne građe – igračkaka za dječji odjel.

18. Rashodi za službenu, radnu i zaštitnu odjeću i obuću (šifra 3227)

U 2023. godini zbog dotrajalosti je nabavljena radna i zaštitna odjeća za pomoćno osoblje, spremačice.

19. Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja (šifra 3232)

Rashodi su povećani u odnosu na 2022. U 2023. godine primili smo sredstva od Ministarstva kulture i medija za zamjenu stolarije na zgradi Knjižnice i promjenu ventila na radiatorima iste. Te smo nadogradili wireless mrežu i promijenili patch panele u razvodnom ormaru.

20. Rashodi za zakupnine i najamnine (šifra 3235)

U 2023. dolazi do rasta cijene pričuva za ogranke na kojima su naši vanjski odijeli, a koja smo dobili na korištenje od Grada Osijeka. Također su nabavljene i licence za knjižnične i računovodstvene programe.

21. Rashodi za zdravstvene usluge (šifra 3236)

Rashodi su smanjeni u odnosu na prošlu godinu – manji broj djelatnika je išao na sistematski pregled.

22. Intelektualne usluge i osobne usluge (šifra 3237)

Do povećanja u 2023. je došlo jer smo za potrebu prijave na natječaj izradili projekt za Energetska obnovu zgrade sa statusom kulturnog zaštićenog dobra.

23. Računalne usluge (šifra 3238)

U 2023. godini smo licence za knjigovodstvene i računalne programe knjižili na odvojeni konto.

24. Ostale usluge (3239)

U 2023. dolazi do povećanja jer smo prijavom na natječaj od Ministarstva znanosti i obrazovanja dobili sredstva za tisak slikovnice prevedene na druge jezike.

25. Naknada za rad predstavničkim tijelima (šifra 3291)

U 2023. održana je manje sjednica upravnog vijeća u odnosu na 2022., sukladno tomu manji su izdatci, naknade isplaćujemo po održanoj sjednici.

26. Premije osiguranja (šifra 3292)

Rashodi su blago porasli u odnosu na 2022. jer je došlo do povećanja cijene osiguranja.

27. Reprezentacija (šifra 3293)

Rashodi su smanjeni u odnosu na prošlu godinu.

28. Pristojbe i naknade (šifra 3295)

U 2023. je naknada za nezapošljavanje invalida veća u odnosu na 2022.

29. Postrojenja i oprema (šifra 422)

U 2023. godini manje je nabavljeno uredske opreme i namještaja.

30. Uređaji, strojevi i oprema (šifra 4227)

U 2022. nabavljena je oprema potrebna zbog rekonstrukcije i obnove električnih instalacija, dok je u 2023. nabavljena kosilica.

31. Rashodi za nabavu knjižne građe (šifra 424)

Rashodi su povećani u odnosu na prošlu godinu jer od ove godine od Ministarstva kulture i medija RH primamo sredstva i sami po predloženom popisu nabavljamo knjige po modelu Otkup knjižne i neknjižne građe.

32. Manjak prihoda i primitaka (šifra Y005)

U izvještajnom razdoblju smo ostvarili manjak prihoda i primitaka.

33. Višak prihoda – preneseni (šifra 9221-9222)

Višak prihoda od 40.149,81 euro, a činili su ga neutrošena sredstva tekuće donacije Američkog veleposlanstva (11.529,07 eura), prihoda od upisa za nabavku knjižne i neknjižne građe u 2023. godini (13.272,28 eura) i obnovu stolarije središnje zgrade Knjižnice (15.348,46 eura). Preneseni višak prihoda je u potpunosti utrošen u 2023. godini.

34. Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju (šifra X006)

Konačni financijski rezultat je višak prihoda od 32.335,96 eura, a čine ga neutrošeni prihoda od upisa. Kao i prethodnih godina i u 2023. prihodi od upisa nisu u cijelosti utrošena do kraja prosinca 2023. U 2024. će se utrošiti za nabavku knjižne građe u iznosu od 13.300,00 eura, a preostali iznos od 19.035,96 eura utrošit će se u troškove koji po projektu Energetska obnova zgrade Gradske i sveučilišne knjižnice nisu bili prihvatljivi, izmještaj knjižne građe i pronalaženje alternativnog prostora.

BILANCA

U 2023. godini zbog pretvaranja kuna u euro prilikom usklađenja analitike dugotrajne nefinancijske imovine, nabavna vrijednost je povećana u odnosu na 2022., a ispravak vrijednosti je smanjen sve u korist izvora vlasništva za nefinancijsku imovinu.

35. Imovina (šifra B001)

Bilanca stanja je uravnotežena jer je vrijednost imovine ista vrijednosti obveza i vlastitih izvora.

Vrijednost zemljišta i stambenih zgrada (zgrada Europske avenije 24 i neotkupljenog stana) je knjigovodstvena a ne tržišna (revalorizacija se ne obavlja od 1993. godine jer ne postoji zakonska obveza do stope inflacije 5%). Izvršeno je i isknjiženje rashodovane dugotrajne imovine iz 2022. godine.

36. Novac u banci i blagajni (šifra 1112)

Financijsku imovinu čine novčana sredstva na žiro računu kod PBZ banke i u pomoćnim blagajnama dan 31.12.2023. Tu su sredstva za podmirenje troškova nastalih u 12/23, koji će biti plaćeni u 01/23 te višak koji prenosimo u 2023. koji će u toj godini prema Odluci o rasporedu rezultata biti utrošen.

37. Ostala potraživanja(šifra 129)

Potraživanja se odnose na nerefundirana bolovanja 2022. i 2023. na teret HZZO u iznosu od 9.665,00 eura, isplaćeno iz sredstava Državne riznice (isplaćeno u 2023. 6.604,30 eura ; 497,49 eura je bolovanje za 12/23 koje će biti isplaćeno u siječnju 2024.), te nerefundirano bolovanje na teret HZZO- a isplaćeno iz sredstava Grada 436,34 eura (iz sredstava Grada je isplaćeno u 2023. 378,89 eura, 282,24 eura se odnosi na bolovanje za 12/23 koje će biti isplaćeno u siječnju 2024.).

38. Obveznice za prodaju otkupljenih stanova (šifra 1441)

Kod prodaje društvenih stanova nad kojima je postojalo stanarsko pravo, prodaja se vršila i otkupom stare štednje koja je sukladno Zakonu o pretvaranju deviznih depozita građana u javni dug (NN106/93.) pripala Knjižnici i za to je dobila 30% vrijednosti depozita u obveznicama RH.

Na računima 14412/91122 vode se sredstva (kamate i anuiteti) koja prema potvrdi PBZ Zagreb iznose 1.321,39 EUR.

39. Rashodi budućeg razdoblja (šifra 19)

Rashodi budućeg razdoblja (šifra 191) čine obračunata materijalna prava – regres i pomoć za smrt roditelja koji će biti isplaćeni u siječnju 2024. godine.

Kontinuirani rashodi budućih razdoblja (šifra 193) čine obračunata plaća za 12/2023, prijevoz za 12/2023 te naknada za nezapošljavanje invalida za 12/2023 (MZO – 63.725,86 eura , Grad Os – 39.136,16 eura te naknada za invalide 280,00 eura).

OBVEZE I VLASTITI IZVORI

40. Obveze za zaposlene (231) su obveze za obračunatu a neisplaćenu plaću 12/22 obračunata i neisplaćena materijalna prava za 2023. te bolovanje na teret HZZO za 12/23. koja je iskazana u bilanci.

41. Obveze za materijalne rashode, financijske rashode i ostale tekuće obveze (šifra 232, 2343, 239)

Rashodi koji se odnose na prosinac 2023. (osim šifre 239 bolovanje na teret HZZO-a refundirano iz sredstava Državne riznice odnosi se na dio 2022. i 2023. g.) i terete izvještajno razdoblje 2023.

42. Ostali vlastiti izvori (šifra 912)

Ostali vlastiti izvori su izvori vlasništva za donacije i izvori vlasništva za obveznice.

43. Višak/manjak (šifra 92211 i šifra 9222)

Sukladno čl. 215 Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (NN 158/2023) provedena je

korekcija rezultata za evidentiranje sredstava na računima kapitalnih prijenosa sredstava. Višak prihoda od poslovanja je 53.464,55 eura i manjak prihoda od nefinancijske imovine je 21.128,58 eura (razlika je višak prihoda od 32.335,96 eura koji će se po Odluci o rasporedu rezultata knjižiti u 2024.).

PROMJENE U VRIJEDNOSTI I OBUJMU IMOVINE I OBVEZA ZA RAZDOBLJE 1.1 DO 31.12.2023. (P-VRIO)

44. Iznos povećanja (šifra 91512 – promjena u obujmu imovine) odnosi se na povećanje vrijednosti dugotrajne imovine za knjižničnu građu koju je Ministarstvo kulture i medija dostavilo otkupom i od Obaveznog primjerka knjižnične građe za 2023.g koju smo dobili od Nacionalne i sveučilišne knjižnice Zagreb.

45. Iznos smanjenja (šifra 91512 – promjena u obujmu imovine) odnosi se na smanjenje vrijednosti dugotrajne imovine za knjižničnu građu zbog IVOS-a i isknjiženja knjiga i knjižnične građe.

IZVJEŠTAJ O RASHODIMA PREMA FUNKCIJSKOJ DJELATNOSTI za razdoblje 1.1. do 31.12. 2023. (RAS- funkcijski)

46. Rekreacija, kultura i religija (šifra 08)

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek ustanova je u sastavu Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku i obavlja knjižničnu djelatnost te je popunjen (šifra 082) s podacima o ukupnim rashodima koji su jednaki podacima šifra Y034 – ukupni rashodi na obrascu PR-RAS .

OBVEZE

47. šifra V001 – Stanje obveza 1.1.2023. godine

Stanje obveza sa 1.1.2023. godine je bilo 108.300,88 eura.

48. šifra V009 – Stanje obveza na kraju izvještajnog razdoblja

Obveze na kraju izvještajnog razdoblja su 118.973,19 eura i najvećim djelom se sastoje od izdataka za plaće zaposlenika za plaću za prosinac 2023. godine. Treba napomenuti da ukupan iznos obveza čine nedospjele obveze koje će biti podmirene tijekom siječnja 2024. godine (izuzetak je bolovanje na teret HZZO).

